CRISALIS

WWW.CRISALISPROJECT.EU

CReative Initiatives in Social enterprises for
Assistance, Labour Integration and Self development

Labour Inclusion traineeships in creative social enterprises for the integration of third-country national women victims of human trafficking

This project is co-funded
by the Asylum, Migration and Integration Fund of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This report reflects the views only of the author, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

BRIEF HISTORY OF CRISALIS

CRISALIS is a 22-month scheme combining concrete employment opportunities compounded by creative expression workshops and co-creation opportunities targeting third-country national women victims of human trafficking. It was led by and piloted in two young creative social enterprises, Quid (Italy) and Makers Unite(NL), with the know-how of The Language Project, a Greek organization working on verbal and nonverbal language as an integration tool.

Through knowledge-sharing workshops held in each country of implementation and through a collaborative blog and media campaign, the action endeavoured to raise awareness of human trafficking and sexual exploitation. A bespoke accessories collection co-designed by the beneficiaries celebrated the contribution of creativity to integration, empowerment, and fairness in the labor market.

The Eurostat on Trafficking in Human Beings (2014) suggests Italy, The Netherlands, and Greece are among the six most targeted countries for human trafficking. While Italy is mainly considered a transit country, the Netherlands is described as a destination for human trafficking (National Rapporteur 2017). By actively working with creative social enterprises in these countries, CRISALIS confronts the issue in places where assistance is most necessary.

The EU-funded work on human trafficking has been concerned with the prevention, legal consultation, and assistance of specific groups such as children. CRISALIS re-interprets the EU's focus on aid and prevention from a novel and complementary angle by creating pathways toward sustainable social integration that hinder relapse and support participants in gaining a new sense of normality.

Watch the
CRISALIS overall action video.

PARTNERS CONTRIBUTION IN CRISALIS' LABOUR INCLUSION SCHEME

Fashion and design social enterprises Progetto Quid and Makers Unite, have designed and piloted in their workshops in Verona (IT) and Amsterdam (NL) an 18-months training programme aimed at third-country women survivors of human trafficking, leading to permanent employment, this part of the programme was called **labour inclusion scheme**.

THE LEAD PARTNER - PROGETTO QUID

Quid is a women-led not-for-profit cooperative tackling unemployment among disadvantaged women in Italy through fashion. Founded in 2013, Quid provides employment opportunities to those who struggle most to access the Italian job market through its own fashion brand, Progetto Quid, which also took the lead in producing and distributing the CRISALIS accessory.

MAKERS UNITE - PARTNER

Makers Unite is a textile-based creative agency with a big social mission: To support newcomers with access to the job market within the Dutch creative industry. Through the collaborative design and production of sustainable products, Makers Unite tells stories and takes a step forward to shift the global narrative about migration with every project they do. They led CRISALIS' co-creation workshops.

THE LANGUAGE PROJECT - PARTNER

The Language Project team, supported by collaborating organizations such as Women On Top, Peripatos, and AMAKA created a 3-module creative expression workshop including gender-specific art therapy, mindfulness, and creative activities which were designed for the beneficiaries and inspired co-creation.

FROM LABOUR INCLUSION TO INCLUSIVE PRODUCTS

CRISALIS paved the way to a more profound process of recovery and integration through multiple means:

- Traineeship-Apprenticeship
- Creative Expression workshops
- Co-creation and sales of products

These three complementary elements had mutually contributed to the success of the action, interacting and building one on another - in a circular, sustainable fashion:

Labour Inclusion Traineeship

A 2-phases experimental labour inclusion scheme consisted of a traineeship + employment apprenticeship to integrate women who are third-country nationals and victims of human trafficking into the labour market, with a long-term action aimed at achieving economic self-sufficiency and full sustainability of the post.
The 3-month traineeship was designed to create the precondition for beneficiaries to progressively regain control of their lives and finances. The second part of the scheme built on the social and professional skills developed during the traineeship to make the beneficiary fully self-sufficient and employable within 12 months.

Creative Expression Workshops

Creative expression workshops aimed to sharpen the skills that the beneficiaries needed to become more productive, efficient and sociable in their working environment and also become aware of their femininity, overcoming possible obstacles such as self-hate, fear and gender shame due to previous traumatic experiences.

Co-creation and Co-Design

The co-creation of a product always shows new insights and brings unknown creativity to light. Such creativitywas focused on female empowerment using similar concepts and keywords like: sisterhood, brand new, lifelong learning, migration, personal expression, expression through styling, and self-care.

Inclusive Product & Campaign

By facilitating the creative expression and co-creation workshops, CRISALIS aimed to co-design a fashion product developed, produced, and eventually sold in the stores of Progetto Quid in Italy and Makers Unite in the Netherlands. This product represents the course of CRISALIS and the creative and professional path the participants have undertaken. The development of the product and its distribution campaign is a means to raise awareness, funds and engage civil society around human trafficking by sparking empathy with the survivors.

VERONA

CONTEXT, MODEL & PROCESSES

Host social enterprises

Makers Unite (NL) Progetto Quid (IT)

↓ *Providing*

internship + traineeship

↓ *to*

Benificiaries: women victims of human trafficking for the purpose of sexual exploitation

↑ *to*

Multimodal creative expression sessions

↑ *Providing*

The Language Project (GR)

THE PRODUCT

THE CAMPAIGN

AMSTERDAM

CONTEXT AND IDEA BEHIND THE LABOUR INCLUSION PATHWAYS

Difficulties confront the social integration of victims of human trafficking. Research shows victims are more likely to relapse when economic empowerment is lacking, and means for self-development are scarce. For this reason, CRISALIS empowers women by leveraging their sense of self-worth and providing them with socio-economic opportunities.

In the EU context, the balance between economic growth and social protection has been the central theme of ministerial policy for several years. In the Netherlands and Italy, Third country nationals need a residence permit and sometimes a work permit to access the job market depending on individual situations. EU policy is becoming an increasingly important element of national policy, and important policy issues such as working conditions, and social inclusion, are considered high on the European agenda. From the perspective of social enterprises, influencing our actions in such policy constructions is a way to enable participatory citizenship.

CRISALIS as a piloting model is serving as a way to integrate people with a distance to the labour market, which has experienced, first hand, different forms of exploitation. As Such, CRISALIS is a model to replicate and learn from.

CRISALIS built on first-hand experience and a set of best practices developed by Progetto Quid (IT), Makers Unite (NL), and The Language Project(GR) in working with refugees, people who have a distance to the labour market, and tackling unemployment among disadvantaged women. Harnessing this past experience, the CRISALIS project paved the way to a more profound process of recovery and integration through multiple means. CRISALIS aimed to improve beneficiaries' employability, financial independence, and economic empowerment through a training and labour inclusion scheme.

Watch the CRISALIS Traineeship scheme video.

LABOUR INCLUSION IN NUMBERS - CRISALIS

Duration
22 Months

Beneficiaries
17 Third-country victims of human trafficking for the purpose of sexual exploitation engaged through a long-term traineeship in Quid and Makers Unite. 7 Third-country victims of human trafficking for the purpose of sexual exploitation engaged in punctual activities of the traineeship in Makers Unite.

Country of origin
Nigeria < 90%, Albania, Eritrea, Uganda, Sierra Leone 10%

Referral and support partners
Na. Ve Network Antitratta Veneto, Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors, Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/ Pescara, CAV, Centro Aiuto Vita, Verona; Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45.

Impact measurement partner
Economics Living Lab, Università di Verona
Loyola University Seville
And with the support of an independent evaluator

Objectives
Ob. 1 Discussing and co-creating a career plan/ an integration path: the ability to plan and manage work routine in the short-term as well as to project oneself and one's family in long-term plans based on informed decision and trial and error strategy.
Ob. 2 Social integration in the workplace: experiencing a new feeling of belonging to a new community, appreciating and experiencing respect from colleagues as well as developing a sense of responsibility towards a task.
Ob. 3 The acquisition of soft skills: from teamwork, following guidance and advice of trainers and tutors as well as developing critical sense, punctuality, safe and respectful conduct in the workplace.
Ob. 4 The acquisition of hard skills: learning about different positions in manufacturing and specializing in one of them, increasing employability and independent work.
Ob. 5 The acquisition of specific soft skills -through internal and external training opportunities - such as peer-to-peer learning, time-management, entrepreneurship, digital skills, and problem-solving.

CONTEXT AND IDEA BEHIND THE LABOUR INCLUSION PATHWAYS IN ITALY

In 2017 IOM identified Italy as one of the hotspots for human trafficking for the purpose of sexual exploitation. The unexpected number of arrivals from the Mediterranean Sea has been exploited mostly but not exclusively by Nigerian traffickers to easily infiltrate the victims of sex and work exploitation among other migrants.

Veneto is the first Italian region for the presence of Nigerian residents, whereas Verona is the fourth city in Italy (after Torino, Rome, and Padova). The strong presence of a Nigerian Diaspora in Verona has also facilitated the concentration of young Nigerian women victims of trafficking and sexual exploitation. In Verona there has been an increase in Nigerian prostitution on the street since 2016, these numbers are strictly connected with the increasing migratory flux arriving by sea from Libya to Italy. In fact, it has been noted that from 2011 and 2017, in Italy the new residents originally from Nigeria passed from 48.220 to 106.069, more than the 13% are the Nigerians living in Veneto, primarily concentrated in the provinces of Padova and Verona.

While survivors of trafficking who find themselves in immediate danger are offered by law social and labour inclusion pathways ex Art.18 D.Lgs. 286/98 without the need of suing their exploiters, eventually leading to a temporary residence permit on humanitarian grounds, in other instances victims of human trafficking are granted international protection (asylum and subsidiary protection). All such residence permits can be transformed into work permits.

If, on one hand, labour inclusion is key to long-term safety and security, on the other it is also the last, yet most challenging part of a survivors' journey, especially when age, education, and family status, alongside trauma, psycho-social circumstances require bespoke assistance within and without the workplace.

This is where inclusive social enterprises can make the difference, especially Type B social cooperatives whose mission is one of labour inclusion. Italy counts the largest number of social enterprises in Europe: 102,000 social enterprises, of which 15,000 are social cooperatives. Quid, the project coordinator, is one of them.

LABOUR INCLUSION IN NUMBERS - VERONA

18 months

Internships + traineeships (Tirocinio + Apprendistato/ contratto in cooperativa sociale)

Beneficiaries

Direct: 12 Third-country victims of human trafficking for the purpose of sexual exploitation

Indirect: 15 Next of kin (children, parents, relatives) supported thanks to the scheme.

Age

30 average age: 10% over 30; 30% under 25, 44% under 30; 16% under 20

Education & Literacy

Primary/ Lower-Secondary in the country of origin, 2 completed in Italy

Country of origin

Nigeria 83%, Albania and Eritrea 17%

Family status

7 single parents, 5 single citizens

Referral partners/ Assistance programmes

Na. Ve Anti-trafficking Network, Veneto Region
Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors
Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/Pescara
CAV, Centro Aiuto Vita, Verona
Area Accoglienza Comune di Verona

Impact measurement partners

Economics Living Lab, Università di Verona
Loyola University Seville
And with the support of an independent evaluator

THE MODEL - VERONA

Quid - An inclusive social enterprise/ Type B Coop

As a Type B Social Cooperative, Quid's mission is to foster labour inclusion through a productive activity.
While most Type B Social Cooperatives work in sectors like caregiving, HoReCa, professional cleaning, Quid specialized very early in design and manufacturing, producing and distributing fashion and accessories B2B and B2C.
Quid believes that the act of creating and manufacturing something new and beautiful is highly therapeutical and beneficial to those who are (re)entering the job market.
This is supported by Quid's impact measurement questionnaire, according to which 81% of Quid's employees. appreciate 'very much' the quality and beauty of the product.

Quid - A creative social enterprise/ A fashion brand

As a social enterprise registered as a Type B Social Cooperative Quid has the statutory mission to foster the labour inclusion of groups that are at risk of marginalization on the job market. Today, with 155 employees, aged 19-65, from 22 different countries EU and extra EU, Quid is a living diversity lab.
However, while social cooperatives benefit from fiscal incentives for hiring groups that are defined as a disadvantage in the eye of the law (ex Law 193/2000 (formerly 381/91)), for other highly vulnerable groups, among others third-country national women and women victims of trafficking no fiscal relief or incentive measures are in place. More so, recent regulation does not put a limit to the number of human trafficking a company can welcome as interns: making this target group the perfect candidates for life-long underpaid interning rather than long-term meaningful employment.
That's why Quid goes beyond its statutory mission of labour inclusion, focusing not only on ex lege disadvantaged candidates, but on other differently vulnerable target groups too.

Quid - Gender & Diversity lens

Cross-cutting, Quid addresses the issue of female unemployment and underemployment on several levels of its organizational chart. 87% of employees are women, 78% of Senior Management are women, 67% of the Board Members are women, all trainers and coordinators in the production unit are women.
These figures have contributed, over time, to create a safe environment in a women-led company, where positive female role models and successful work-life balance drive change and productivity.
Furthermore, 22 nationalities are currently represented in the company, many more languages as well as different talents and levels of physical, intellectual and sensorial ability.

Year of Foundation
2013

Employees
155 Employees, 87% women, 70% disadvantages

2020 Turnover
€6.000.0000

Core business
Sustainable fashion garments and accessories

Distribution network
10 flagship stores, 50 multibrand stores, 30 BtB clients

Impact to Date
- 200 employment posts created
-1.300 km fabric recovered

Company Stage
Scaling

Financial Model
Commercial Revenue from Products and Services

Core Values
Women empowerment, Profit/ Non Profit contamination

Quid - Labour Inclusion & Welfare Programme

Quid's labour inclusion strategy is a long-term one. The yearly intake of new recruits is calculated on the basis of the company's needs and workload. Vulnerable employees are recruited in collaboration with referral partners, both public and private.

Trainees are offered 12 to 18-month long on-the-job training programmes, under the supervision of specialized trainers. Training takes place in one or across several the organisation's productive departments: sewing, packaging, logistics, quality control, sales, marketing. Once completed their training, trainees enter upward mobility or specialisation programmes.

In addition, trainers and trainees are offered paperwork and digital support as well as counseling as part of Quid's Welfare programme, Liberamente.
Inclusive leadership sessions are also offered to all employees in yearly teambuilding, as well as in bespoke supervision sessions to selected trainers, through She Will, a pilot programme.

PEOPLE AND PROCESSES - VERONA

Through two pilot training schemes - a longer one (18 months) and a shorter one (9 months) - compounded by knowledge exchange workshops - one local, the other regional - Quid aimed to innovatively redesign the roadmap to long-term labour inclusion for third-country victims of human trafficking:

1.Recruitment

Trainees were recruited among third-country national women, victims of human trafficking in the process of obtaining a residence permit. All were involved in medium-long-term assistance and inclusion programmes (12/ 18 months) offered or coordinated by statutory organizations and networks authorized to support victims of human trafficking. This ensured beneficiaries' basic needs (accommodation, travel, health assistance) were met and catered for in the first phase of the internship, for a smooth transition from assistance programmes to labour integration in CRISALIS.

2. Selection & Onboarding

Selection and onboarding were coordinated by the Programme Manager with the support of Quid's Welfare Officer. An ITA/ENG Welcome Pack containing information on working hours, contact numbers, code of conduct was shared with trainees and their caseworkers. Bespoke work-life balance plans, reduced working hours and pocket money arrangements were discussed and agreed upon with beneficiaries.

3. On the job training Internship + Apprenticeship

3-month paid internships and 18-month paid apprenticeships were activated according to National and Regional guidelines. Training bursaries were provided for up to 3 months for the internships and up to 12 months for the apprenticeship, public and privately funded.

Under the supervision of internal, in-house trainers, beneficiaries had the opportunity to test different roles in the course of their internship (quality control, packaging, ironing and sewing) and to pick one to specialise into in the course of the apprenticeship. The training provided blended the regional training curricula with bespoke company-based training:

- Regional curriculum: on the job one-to-one supervision for 12 hours/month; 120 hours of soft skills classroom training;
- Bespoke curriculum for trainees: on the job group supervision for 12 months; 1 yearly all-teams experiential teambuilding; work culture mediation workshops; peer-to-peer support schemes.
- Bespoke curriculum for trainers: weekly on the job train the trainer supervision; quarterly inclusive leadership support; permanent counseling and emotional support.

4. Ongoing Welfare and Personal Development Support

While beneficiaries, even highly traumatized ones, often rejected both State and employer-subsidized traditional counselling sessions, they actively engaged in creative expressions and photovoice workshops as well as in evaluation interviews. Such sessions often provided an outlet and an opportunity to explore, under the guidance of a trusted instructor, issues and themes linked to self-development and self-awareness.

Company-based legal and welfare support (housing, paperwork) proved essential in ensuring support to the beneficiaries after the end of the assistance programmes ensuring the mid-term independent living.

CONTEXT AND IDEA BEHIND THE LABOUR INCLUSION PATHWAYS IN THE NETHERLANDS

Providing maximum protection to victims of human trafficking needs a comprehensive approach. The National Rapporteur stated that the organizations engaged in the national strategy to combat human trafficking are primarily responsible for evaluating their policy and practices. For the evaluation process, the Rapporteur requested that the starting point be that implemented measures must be accompanied by quantifiable targets to be evaluated and adjusted as needed. In the Netherlands, the number of reports about victims of human trafficking increased in 2019.

In the national reporting, there is a lack of detailed insight into the realities of the victim and their experiences, particularly regarding victims of sexual exploitation and foreign victims who are classified as Dublin claimants. Despite recommendations in previous monitor national reports, there has been no improvement in the protection of these victims and the detection of offenders.

The sharp increase in number of human trafficking reports in 2019 could be explained by an increase in African victims. According to the National Rapporteur on Trafficking in Human Beings, this appears to involve Dublin claimants who report human trafficking, mainly occurring abroad.

The National Rapporteur noted that the reported victims of sexual exploitation are increasingly found in the less visible sectors, such as home prostitution and escort/hotel prostitution, highlighting that priority is to be given to those less visible sectors.

What is needed from the approach to tackle human trafficking from a civil society perspective is an encouragement of knowledge sharing between organisations and individuals leading the work against trafficking and the social integration of migrants. In this broad context, by participating in CRISALIS as a social enterprise, Makers Unite piloted a way forward to contribute with best practices where the social integration of vulnerable migrants is at the core of the business.

The Netherlands is often described as a destination for human trafficking.
Between 2015 and 2019, the Coordination Centre against Human Trafficking (CoMensha) received reports on a total of 5,060 victims.(1).

LABOUR INCLUSION IN NUMBERS - AMSTERDAM

12 months

Unpaid long-term internship

Beneficiaries

Third-country nationals victims of trafficking engaged through:
-5 beneficiaries of long term modular traineeship
-7 beneficiaries of punctual activities related to the traineeship

Age

Average 28

Education and Literacy

Primary, Lower Secondary, Technical Vocational studies followed in country of origin.
One illiterate beneficiary

Country of Origin

Uganda, Nigeria, Sierra Leone

Referral partners

Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45

Family Status

All beneficiaries relatives and extended family are living in the country of origin. 6 single mothers within the group, 3 of them without access to seeing their children.

1 https://www.dutchrapporteur.nl/publications/reports/2020/12/14/human-trafficking-victims-monitoring-report-2015-2019

Makers Unite - A creative Agency with a Big Social Mission

The arrival of newcomers and refugees asks for creative solutions from our society to build bridges and create chances. Makers Unite aims to turning its core business practices into solutions to produce more desirable social and environmental outcomes. Founded in 2016, Makers Unite is a social enterprise with the mission to support newcomers* with access to the job market through the collaborative design and production of products that strive towards sustainability, and in the process, shifting narratives around migration globally.

Why does Impact matter to Makers Unite

Striving for impact helps keep social enterprises focused on the overall purpose of their vision and, in the case of Makers Unite, a vision of an inclusive society where newcomers can contribute creatively with their talents.
With this in mind, Makers Unite keeps reminding peer organizations that creating an impact means progress towards sustainability and reflects how to transform words into concrete actions to foster social inclusion.
The importance of civil society, the private sector, and governments translating their vision into actionable objectives can be transcribed into national development plans and strategies that help fulfil the Sustainable Development Goals. Makers Unite identified its contribution to 6 out of the 17 Sustainable Development Goals -SDGs with direct and indirect actions.
Makers Unite as a social enterprise can become a platform to facilitate meaningful collaboration within the creative industry by harnessing the results of sharing knowledge, resources, and networks.
Inspiring and driving change towards a more inclusive society, Makers Unite accomplishes supporting newcomers with access to the job market.

Their impact is organized in an action plan of 5 themes:

Governance
The Governance Impact for Makers Unite delves with the company's overall mission, vision, and core values to establish accountability and transparency through goals set for the organization.
Workers
Focusing on how to support the financial, physical, professional, and social wellbeing of team members and collaborators.
Community
Makers Unite concentrates efforts towards fostering the social wellbeing of the community members by providing meaningful connections and next steps in their careers.
Environment
Catalysing best practices to improve production environmental footprint.
Customers
Co-create a path to improve the value created for customers and the consumers of Makers Unite's products or services.

*The Term newcomer refers respectfully to migrants on an asylum-seeking, refugee or, transitory status.

THE MODEL - AMSTERDAM

These themes are embedded with activities and resources that build upon six years of experience and helped co-create a path for social inclusion programmes like CRISALIS.

Year of Foundation
2016

Employees
10 FTE Core team members,
6 FTE Professional Tailors

Total revenue to date
€1.180.000

Core business
Creative textile agency for up-cycling, repair and production of garments, fashion and accessories.

Distribution network
Online for own collection, B2B

Impact to Date
- 217 Newcomers graduated in our social inclusion program 'Makers Unite Creative Lab'
- 65% successfully matched to their next professional step
- Local Clothing Production Team with 6 full-time employed newcomer tailors
-7.000 life-vests recovered from Greek shores, upcycled into new products

Company Stage
Scaling

Financial Model
Commercial Revenue from Products and Services

Core Values
Openness, positivity, sustainability, inclusion, co-creation, and diversity.

With a pilot of an extended on-the-job-training scheme of 12 months, Makers Unite contributed from the perspective of a social enterprise with the capacity building, social, and labour inclusion of third country nationals victims of human trafficking in different stages.
First, the approach of engagement in CRISALIS from Makers Unite was aligned with Makers Unite's existing social programmes. Co-creation, capacity building, network facilitation, and exposure to the Dutch Creative Industry characterise the type of interactions that beneficiaries experimented with in the Amsterdam pathway.
The building blocks for the construction of the modular program in CRISALIS based on the experience gathered with the previous knowledge of the Creative Lab were the following pillars that guided the CRISALIS modular training scheme:

Getting to know each other:
Moments for reflection and sharing with other team members

Personal Development:
Based on the METS Methodology

Professional Development:
Traject of soft and hard skills

Creative Thinking:
Implementing Creative Thinking tools along with the development of the other pillars

Secondly, the pathway of work towards the integration of women, third-country nationals implemented by Makers Unite was made through modular capacity-building program content. In the first instance, they aimed to create a safe space for the women to express themselves and, secondly, to provide them with a clear next step into the labour market utilising the capacity building towards hard skills.

Thirdly, it is essential to know where victims of human trafficking come from and their background, only if they are willing to share. More importantly, for Makers Unite it is key to support the beneficiaries in figuring out what they want to do next. Within the context of the modular content, the activities were designed for participants to deliver practical exercises relevant to their professional development. The tools also served as a clear basis to dive into more profound - and sometimes harder to explain – Personal Development.

PEOPLE AND PROCESSES - AMSTERDAM

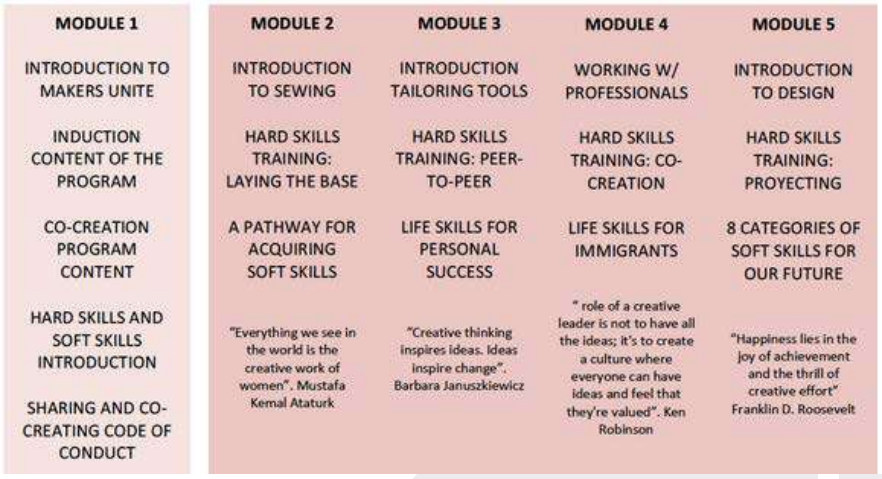

1. Recruitment

In the Netherlands, the residence regulations for people identified as potential victims of human trafficking is colloquially known as the B8-procedure (formally: B9). A B8 permit holder status is dependant on the police investigation, which is preceded by a reflection period in a shelter. After a reflection period in the shelter, potential victims are transferred to another accommodation outside the municipality. If their case is ended or rejected, they can ask for asylum through a regular procedure as an alternative to leaving the country. Many disappear in illegality. The women granted asylum are no longer known (in the legal system) as victims of human trafficking and such circumstances make it very difficult to contact them after the completion of the B8 procedure, while during the B8 process their situation is still very volatile. Such circumstances made the Amsterdam scheme re-focus on a long-term internship traineeship model instead of an internship + apprenticeship scheme like Quid's.

2. Selection & Onboarding

CRISALIS beneficiaries were referred by their contact person at the shelter and, in some cases, with their caseworker at the municipality. The selection process depended on vetting out factors such as time availability, interference with the case investigation but mainly in willingness to participate. Once the schedule was clarified, Beneficiaries entered as production team members in accordance with the module and activities. A Welcoming session with an introduction to the way of working, code of conduct, and transportation arrangements were agreed with beneficiaries and their contact person.

3. On the job traineeship

Makers Unite core team members guided a modular skills-building training programme followed by a sequential learning scheme where beneficiaries acquired knowledge and techniques, from sewing to pattern making and quality control, through peer-to-peer learning occasions in the training session and shadowing roles within the production and tailor team.

4. Personal Development Support

Within the pillar of personal development, the METS method was adjusted for the context of social enterprises and applied during the sessions of CRISALIS. METS stands for a Method for the Empowerment of Trauma and Torture Survivors, and the method is deliverable in multiple contexts as a flexible toolkit. Two core team members of Makers Unite were trained and acquainted thoroughly with the methodology. The training process, piloted within the Creative Lab of Makers Unite and adjusted for the context of CRISALIS, turned to be a valid technique that supports the beneficiaries and the trainers dealing with the daily challenges within the sessions of the modules.

CRISALIS

THE PRODUCT

The CRISALIS foulard, available in both bandana-size in cotton and foulard-size in silk, was inspired by the many art crafts realized during the creative workshops.

The CRISALIS foulard tells a story of courage, redemption, and beauty. That of twelve women who, having survived trafficking, have found in CRISALIS a space and a time of transformation, and that of women and workers who have been able to welcome them, train them and support them.

The images, symbols, and words that populate the wefts of this accessory come from the many moments of creative work and the artistic reworking of the beneficiaries, their tutor, and the staff of Quid's Style and Marketing Office.

The words - loose and enclosed in leaves - form a manifesto of appreciation, incitement, and inspiration from woman to woman. These words are part of the four Manifestos drafted by participants in Amsterdam and Verona in the Creative Expression Workshops n.1, led by The Language Project.

The ADVICE TO ALL WOMEN Manifesto became first a shop banner in Quid's Milan flagship store, where our customers are invited by sales assistants to add their piece of advice to other women.

Sentences and keywords from the shop banner - co-created and co-designed by beneficiaries and customers alike - have found a legacy in the foulard.

The symbols stem from the graphic storytelling exercise that opened the photovoice workshops. The stars represent one's wishing and longing, the sky that extends over the migratory journey - as if to protect it. The hand encloses a heart in a gesture of care. The hen is an important symbol of economic independence for those coming from rural contexts.

The self-portraits stem from a new graphic and photographic look at oneself, developed in Creative Expression Workshop n. 3 led by The Language Project in collaboration with AMAKA.

THE CAMPAIGN

On the 18th of October 2021 a unique accessory co-designed by the beneficiaries of the CRISALIS project was launched on the occasion of the European Anti-trafficking Day.

The event showcased the accessories within an installation: a jacket, co-designed and re-designed by beneficiaries and their trainers. These unique jackets, fostered by work, creativity, and collaboration, symbolised an extraordinary professional and personal transformation space - a chrysalis - like the hard-shelled pupa in which the butterfly's transition occurs.

The Poem showcased in the window was written by one of the Amsterdam-based beneficiaries, and it's a hymn to freedom and self-empowerment.

"This one time
I just learned how to ride a
bicycle
and I fell
I was injured
But I kept on sowing
They still sat in my room
Wanting
Awaiting
Their unique outfit
For their unique self."
H.

MEDIA CAMPAIGN

The collection was launched in Progetto Quid's two flagship stores (Milan, Verona) in two institutional events involving all local stakeholders. The Sales Campaign happened in two 1-week stretches, on the occasion of EU anti-trafficking day and the occasion of the International Day for the Elimination of Violence against Women.

At the same time, a sales campaign on national and international social media and press took place with all consortium partners, subcontractors and stakeholders.
The Sales and Media Campaign significantly improved the reach of a broader audience, boosting awareness and dissemination.

ProsMedia - a responsible media and communications research centre based at Verona University, has measured both campaigns' qualitative and quantitative impact*, becoming a case study for the Journalism and Media Communication Course.

The communication actions that accompanied the Crisalis campaign were the subject of a quantitative and qualitative media analysis research conducted by ProsMedia, which analyzed multiple aspects of it through the use of statistics, unstructured interviews and content analysis.

For the purpose of this research the communication campaign was conceptually segmented into three core themes:

- the objects: - jacket and scarf - also described through metaphors that amplify their meaning,

the subjects: - the women involved in the design and creation of the foulard and realization of the collection - the campaign primary (directly coming and secondary voices assigned them both an active and a passive connotation;

- the project: - narrating its ethical and social implications.

The analysis sampled brand communication, press coverage, and user interactions on social media channels in the period October 8 to December 8, 2021; the experiences of two shop assistants, two employees, and the comments of some customers in the two shops in Verona and Milan were then merged with the corpus investigated.

CRISALIS FOULARD SOLD

+ 238

+ 6.7k €

INTERNALLY QUID GENERATED CONTENTS

Content shared on Crisalis social and Quid's platforms: **46**
Visualisations: **4880**
Likes: **2455**
Shared: **85**

EXTERNALLY GENERATED CONTENT

Content shared: **53**
Visualisations: **345**
Likes: **901**
Shared: **37**

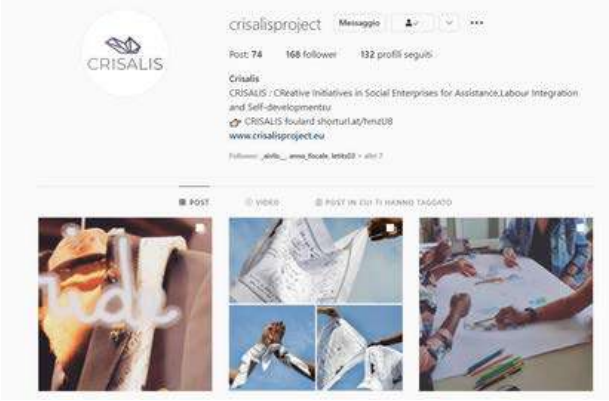

*All Reports available on the website

IMPACT

The evaluation of the programme has been carried out both quantitatively and qualitatively.

Questionnaire index

1. Personal data and household composition

2. Quality of life
2.1. Work
2.2. Work-life balance
2.3. Happiness – Civicness
2.4. Pro-social activity
2.5. Religion
2.6. Socio-economic status
2.7. Health

3. Personality Traits
3.1. Resilience
3.2. Locus of Control

4. Willingness To Pay

5. Work welfare

6. Labour Inclusion

7. Evaluation Interview

QUANTITATIVE EVALUATION/ QUESTIONNAIRE & NETWORK ANALYSIS

Economics Living Lab (ELL), a spin-off of Verona University developed a unique questionnaire* based on European indicators: Quality of Life Survey and the Eurofound Survey on Working Conditions, in compliance with EVPA and GECES guidelines and focusing on 6 key areas. The questionnaire was run in 2 waves (Time 0, + 6) for each of the 12 beneficiaries in Verona (+24 for the first group), with the aim to gauge changes in their quality of life, personality, connectivity to services as well as the value they placed on their labour inclusion journey. In addition to this a social network analysis, based on one-to-one-interviews helped mapping the beneficiaries' social network and its expansion.

WORKING IN QUID: SATISFACTION LEVELS

Satisfaction levels were also investigated in relation to Quid and work specific aspects. The satisfaction levels express high values, from 8.0 points.

HAPPINESS AND SATISFACTION

The measurement of satisfaction levels and wellness has been conducted through a set of questions in the European Quality of Life Survey questionnaires. Aspects of everyday life are investigated, and for each, it was asked to rate from one to ten.
CRISALIS data shows high satisfaction for work and health, and also for social life and environment. Overall, the beneficiaries said they are happy and satisfied with their family life.

ECONOMIC & HOUSING INDEPENDENCE

Before joining the programme, 7 beneficiaries out of 8 were living in a difficult economic situation.
Six months after joining Quid, 63% think they are almost economically independent, and 25% are fully independent.

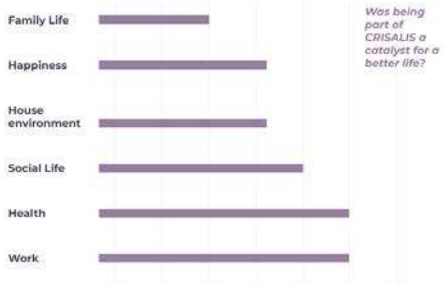

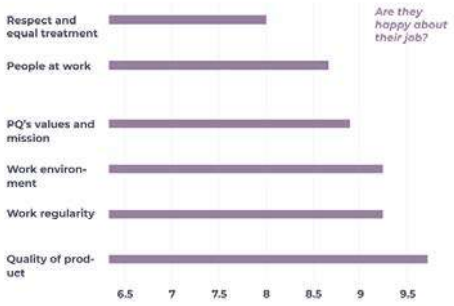

The final assessment underlines an overall good performance of the labour inclusion programme. The overall lower satisfaction levels recorded in the second wave of interviews does not necessarily suggest worsened working conditions but could instead point to an increased self-awareness and self-improvement attitude of beneficiaries. Additionally, the Covid pandemic had, clearly, a strong impact on work environment and house satisfaction levels especially for the 4 beneficiaries who enter the program with the second pilot.

Beneficiaries' economic circumstances directly linked to the employment in Quid, is particularly positive. The beneficiaries who would not accept a new job incremented visibly - the "refusal" of a better paid or longer term contract defines the opportunity-cost relationship in the eyes of the beneficiaries. From a SROI perspective the extra salary beneficiaries are willing to give up is a metric of the quality and the benefit of staying in an inclusive training programme. The overall benefit is estimated at around 168k € annually and it's generated by a series of variables of staying in Progetto Quid that positively affect the status of the beneficiaries.

Strenghts	Opportunities to grow
-Housing: increased housing independence **- Economic situation: improved after joining the PQ with increase in average salary between the first and second year of second year of employment** **- Personal happiness: stable with increasing tendency** **- Health status: stable with improving trend** **- Value recognition: improved with 8 female workers who would not accept a new job in any case** **- Job placement: high awareness of the of the importance of the employment opportunity offered by the programme** **- Help and support from the Help and support from supervisor/coordinator** **- Resilience and internal locus of control: improved**	**- Human capital: low levels of education** **- Corporate welfare service - 'Liberamente': used only for bureaucratic services** **- Work-life balance: slightly decresed** **- Satisfaction levels related to aspects of life and trust in people: general decrease** **- Level of satisfaction related to respect and treatment received: decreased** **- External locus of control: decreased**

OVERALL BENEFIT ESTIMATED

168k €

IMPACT

QUALITATIVE EVALUATION/ PHOTOVOICE

With the support of a female researcher based at Loyola University Seville, three photovoice workshops were organised in order to support beneficiaries elaborate a collective understanding of the problems and concerns that most affect them. This Participatory Action Research methodology enables participants to generate and share images to highlight the experiences, interests, and circumstances that most matter in their daily lives.

Through pictures and drawings, beneficiaries charted their life as working women throughout the Covid-19 pandemic, showing mixed feelings of fear - due to the circumstances - and safety and security, thanks to the stability of their employment contracts. The main themes that emerged from the activities were:
- the importance of having a job and its stability,
- the memories of their journey to Europe,
- food as a symbol of freedom and auto sufficiency
- the urban-rural life in their own countries underlining the pros and cons of living in the city.

Despite serious trust issues, the beneficiaries were able to show a deep level of reflexivity and capacity to link the activities with their own experiences and personal ambitions. A temporary exhibition was held on Quid's premises, introduced by beneficiaries to staff, colleagues and trainers. Contents were shared in an online social media action in August 2020.

A further piece of research carried out in the course of the project by a Master's student based at Ca' Foscari/ Paul Valery Montpellier University looked at the understanding of 'integration' from the point of view of social workers and referral organisations and of the beneficiaries themselves (Ceres, C., 'Understanding Integration', Master MIM, 2020).*

EMPATHIC MONITORING & EVALUATION

The impact of the second labour inclusion pilot in Quid was measured through an empathic, human rights-oriented, gender-specific monitoring & evaluation programme led by an independent researcher. A set of indicators were developed, many familiar to both trainers and trainees - organization staff and beneficiaries: these were explored in a series of one-to-one interviews, in 3 waves (T0, T + 4 months, T + 8 months). 27 interviews were carried out on the basis of shared indicators (applicable to both staff trainers/ service providers and trainees); 4 staff and 4 beneficiaries aged 20-50 with a trafficking experience ranging from several months to 20 years were interviewed in 3 sets of one-to-one interviews. Interviews explored workplace-based relationships from both the beneficiaries' and trainer's side, they highlighted the following findings:

Beneficiaries

- Basic needs: perception of successes (achieving stability and safety by learning a new job in a safe environment, accessing services) and focus on next short- and long-term goals (completing their education, long-term housing, reconnecting with their kids).
- Blame and shame: decreasing sense of self-blame and shame.
- Trust: ongoing lack of trust partly mitigated by the positive work experience.
- In-betweenness and future: ongoing frustration or worry about paperwork, financial independence, and mental health struggles, but overall made more achievable by the training experience and by regular income.
- Past: before the training lack of activities is a factor in them not being able to stop thinking about the past.
- Creativity: enthusiasm and appreciation for creative activities within the workplace as tool to regain self-trust.

Staff

- Acknowledgment of the (sometimes non linear) development of survivors self-confidence, and self-esteem, and motivation
- Increased readiness to assess gaps in own skills and to ask management staff more policies and guidance on culturally sensitive and empowering language, trauma-informed approaches.
- Work-in-progress culture- and trauma-informed responses from trainers.
- Creativity: lack of understanding for creative and innovative workshops despite collaborative participation.

Trainer: "If empowered with leadership skills, these amazing women become forces of healing in their communities. Because of their healing, they can advocate for positive change in their communities."

Trainee: "I feel insecure in a work environment because of a lack of previous experience, educational qualifications, and comfort with direct communications and feedback. But thanks to my trainer and the chance to learn a new job, I feel capable and confident ...maybe if I learn more, this can turn into my expertise..."

**All Reports available on the website*

SUSTAINABILITY

Sustainable labour inclusion through creativity

In the course of four knowledge sharing sessions held in Athens, Amsterdam, Verona and Milan, partners had the opportunity to share with each other as well as with local key stakeholders sustainable strategies to integrate and to replicate their own contribution to the programme in other labour inclusion and integration settings. The knowledge exchange aimed at prototyping a sustainable labour inclusion journey for third-country national women victims of human trafficking.

At each step of this journey the interplay of three dimensions of sustainability is key:

- **Financial sustainability** - for the beneficiaries, as part of their financial empowerment journey as well as for hosting organisations, as part of their impact and resilience strategy.
- **Operational sustainability** - for hosting organisations, as part of their operations flow and commercial strategy.
- **Psychological sustainability** - for both beneficiaries and their trainers, both key players for the successful implementation of the project.

Such inclusion journey encompasses the three key stages of the integration pathway of third-country national victims of human trafficking. The interventions and best practices piloted in CRISALIS can sustainably support beneficiaries and organisations at each stage:

- **Assistance:** including both early stage (often implemented by statutory organisations) and second phase (volunteers or NGO-run. Creative expression can serve as a compass to accompany, empower and ground beneficiaries moving towards labour inclusion.
- **Labour inclusion:** run by NGOs and small scale social enterprises. Makers Unite's modular traineeship can effectively help integrate creative expression and co-design as self and professional development tools towards employment.
- **Employment:** possible at larger scale social enterprises and at for-profit companies (if duly sensitised and trained). Quid's long-term traineeship model is replicable in larger organisations: these have the power, means and reach to integrate creative expression as self-development across teams and to work effectively on large-scale sales co-design campaigns.

FROM CRISALIS TO EUROPE

GENERAL CONCLUSION

CRISALIS' primary objective was to promote the social integration and economic empowerment of third-country nationals victims of sexual exploitation through concrete employment opportunities. The scheme proved to be a great pilot program for consortium partners to share relevant learnings, guidelines, and best practices around the subject of social and labour inclusion with a vulnerable population of third-country nationals victims of human trafficking.

The training and employment scheme complemented with creative expression workshops and creative co-creation opportunities successfully equipped beneficiaries with a new positive personal narrative, proving a multi-medial programme for trauma recovery, cultural and socio-economic integration of women who most often lack opportunities to take the stigma after being trafficked out of their personal and professional path.

CRISALIS piloted an active, sustainable social integration model. Doing so provided the context to share relevant results, guidelines, and best practices to tackle human trafficking from the perspective of social enterprises.

Based on the experience of CRISALIS, we believe that creative social enterprises play a role in providing concrete solutions as well as a platform for public awareness of issues related to human trafficking and the social integration of its victims.

If you want to replicate this activity in your organization check out the dedicated Reports & How To Guides.

Replicate and Share!
From this link your organisation will be able to access the full Labour Inclusion Support Materials in case you wanted to replicate the CRISALIS traineeships, evaluation methods and knowledge sharing..

Riproduci e Condividi!
Da questo link la tua organizzazione potrà avere accesso ai materiali di supporto dei percorsi di inclusione lavorativa, con suggerimenti e contatti nel caso vogliate replicare i nostri workshop.

Repliceren en delen!
Via deze link heeft uw o UK rganisatie toegang tot de volledige Syllabus, do's en don'ts en nuttige contacten, voor het geval u de creatieve workshops van CRISALIS wilt repliceren.

Αντιγράψτε και Κοινοποιήστε!
Ο οργανισμός σας μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτό το link στο αναλυτικό Υλικό Υποστήριξης Προγραμμάτων Συμπεριληπτικής Εργασίας σε περίπτωση που επιθυμείτε να διοργανώσετε κι εσείς τα ίδια εργαστήρια.

MEET THE PARTNERS

These are our amazing multicultural team, who worked together for 22 months

CRISALIS

WWW.CRISALISPROJECT.EU

CReative Initiatives in Social enterprises for
Assistance, Labour Integration and Self development

Percorsi di formazione e inclusione lavorativa in imprese sociali creative per l'integrazione di cittadine di paesi terzi vittime di tratta

Questo progetto è co-finanziato
dal Fondo Asilo, Migrazione e Integrazione dell'Unione Europea

Questo progetto è stato finanziato con il sostegno della Commissione europea. L'autore è il solo responsabile di questa relazione e la Commissione europea declina ogni responsabilità sull'uso che potrà essere fatto delle informazioni in essa contenute.

BREVE STORIA DI CRISALIS

Un programma di formazione di 22 mesi dedicato a cittadine di paesi terzi vittime di tratta, CRISALIS combina opportunità di lavoro concrete con laboratori di espressione creativa e opportunità di co-creazione. Lo schema è stato pilotato da due giovani imprese sociali, Quid (Italia) e Makers Unite (NL), con il know-how di The Language Project, un'organizzazione greca che lavora su lingue e mediazione linguistica come strumento di integrazione. Attraverso workshop di condivisione di buone pratiche e know-how tenuti in ogni paese di attuazione e attraverso un blog collaborativo e una campagna mediatica, l'azione si sforza di aumentare la consapevolezza intorno al problema del traffico di esseri umani e dello sfruttamento sessuale. Una collezione di accessori su misura co-progettati dalle beneficiarie celebra il contributo della creatività all'integrazione, all'empowerment e all'equità nel mercato del lavoro.

Attraverso workshop di condivisione di buone pratiche e know-how tenuti in ogni paese di attuazione e attraverso un blog collaborativo e una campagna mediatica, l'azione si sforza di aumentare la consapevolezza intorno al problema del traffico di esseri umani e dello sfruttamento sessuale. Una collezione di accessori su misura co-progettati dalle beneficiarie celebra il contributo della creatività all'integrazione, all'empowerment e all'equità nel mercato del lavoro.

L'Eurostat sulla tratta di esseri umani (2014) suggerisce che l'Italia, i Paesi Bassi e la Grecia sono tra i sei paesi più colpiti dal traffico di esseri umani. Mentre l'Italia è considerata principalmente un paese di transito, i Paesi Bassi sono descritti come una destinazione per la tratta di esseri umani (Relatore nazionale 2017). Coinvolgendo direttamente imprese sociali creative in questi paesi, CRISALIS affronta il problema nei contesti in cui l'assistenza è più necessaria.

I progetti finanziati dall'UE sul traffico di esseri umani hanno riguardato la prevenzione, il supporto legale e l'assistenza di gruppi specifici come i bambini. CRISALIS si focalizza sulla prevenzione da un punto di vista nuovo e complementare, creando percorsi finalizzati a un'integrazione sociale sostenibile che impedisca la recidiva e sostenga i partecipanti nell'acquisire un nuovo senso di normalità.

Guarda il video del progetto

IL CONTRIBUTO DEI PARTNER A CRISALIS

Le imprese sociali di moda e design Progetto Quid e Makers Unite, hanno strutturato e sperimentato nei loro laboratori di Verona (IT) e Amsterdam (NL) un programma di formazione di 18 mesi rivolto a donne di paesi terzi sopravvissute alla tratta di esseri umani, che porta a un impiego permanente. Questa parte del progetto è stata chiamata **schema di inclusione lavorativa.**

IL COORDINATORE - PROGETTO QUID

Quid è una cooperativa no-profit gestita da donne che affronta la disoccupazione tra le donne svantaggiate in Italia attraverso la moda. Fondata nel 2013, Quid offre opportunità di lavoro a coloro che fanno più fatica ad accedere al mercato del lavoro italiano attraverso il proprio marchio di moda, Progetto Quid, che ha anche preso l'iniziativa di produrre e distribuire l'accessorio CRISALIS.

MAKERS UNITE - PARTNER

Makers Unite è un'impresa sociale che offre opportunità a cittadini migranti attraverso la creazione di prodotti capaci di smuovere l'opinione pubblica e di sensibilizzare rispetto a temi come l'inclusione sociale e l'uguaglianza. Agisce attraverso programmi di inclusione sociale basati sulla co-creazione, facilitando iil dialogo intetculturale e l'accesso a percorsi di impiego e di occupazione. Han condotto i workshop di co-creazione di CRISALIS.

THE LANGUAGE PROJECT - PARTNER

he Language Project è un'organizzazione no profit che si prefigge di dare supporto a gruppi sociali vulnerabili attraverso programmi educativi, eventi culturali sulle lingue, interpretariato e mediazione culturale. Per CRISALIS il team di The Language Project, supportato da organizzazioni come Women On Top, Peripatos e AMAKA, ha creato un workshop di espressione creativa in 3 moduli - dall'arte-terapia alla mindfulness, ad attività creative - progettate per la co-creazione.

DALL'INCLUSIONE DEL LAVORO A UN PRODOTTO INCLUSIVO

CRISALIS è un progetto sperimentale di percorsi di supporto e integrazione per donne straniere vittime di tratta che agisce attraverso tre processi:

- Tirocinio-Apprendistato
- Laboratori di espressione creativa
- Co-creazione e vendita di prodotti

Questi tre elementi complementari hanno contribuito reciprocamente al successo dell'azione, interagendo e costruendo uno sull'altro - in modo circolare e sostenibile:

Percorsi di Inclusione Lavorativa

Uno schema sperimentale di inclusione lavorativa in 2 fasi, consistente in un tirocinio + apprendistato di lavoro con l'obiettivo di integrare nel mercato del lavoro le donne cittadine di paesi terzi e vittime della tratta di esseri umani, per un'azione a lungo termine volta a raggiungere l'autosufficienza economica e la piena sostenibilità del posto.

Il tirocinio di 3 mesi è stato progettato per creare il presupposto per le beneficiarie di riprendere progressivamente il controllo delle loro vite e delle loro finanze. La seconda parte dello schema ha sviluppato le competenze sociali e professionali maturate durante il tirocinio per rendere il beneficiario pienamente autosufficiente e impiegabile entro 12 mesi.

Laboratori di Espressione Creativa

I laboratori di espressione creativa hanno mirato ad affinare le abilità di cui i beneficiari hanno bisogno per diventare più produttivi, efficienti e socievoli nel loro ambiente di lavoro e consapevoli della loro identità di donne, superando possibili ostacoli come l'odio di sé, la paura e la vergogna di genere dovuta a precedenti esperienze traumatiche.

Co-creazione e Co-Design

La co-creazione di un prodotto mostra sempre nuove intuizioni e porta alla luce una creatività sconosciuta. Questa creatività è stata focalizzata sull'empowerment femminile usando concetti simili e parole chiave come: sorellanza, marchio nuovo, apprendimento permanente, migrazione, espressione personale, espressione attraverso lo styling e cura di sé.

Prodotto e campagna vendite inclusiva

Facilitando l'espressione creativa e i workshop di co-creazione, CRISALIS ha puntato a co-progettare un prodotto di moda sviluppato, prodotto ed infine venduto nei negozi di Progetto Quid in Italia e on-line da Makers Unite in Olanda. Questo prodotto rappresenta il percorso di CRISALIS e il percorso creativo e professionale che le partecipanti hanno intrapreso. Lo sviluppo del prodotto e la sua campagna di distribuzione è un mezzo per aumentare la consapevolezza e la sensibilità generale, per coinvolgere la società civile rispetto al tema del traffico di esseri umani facendo leva sull'empatia con vittime e sopravvissute e per generare sostenibilità economica.

VERONA

CONTESTO, MODELLO & PROCESSI

Imprese sociali ospitanti

Makers Unite (NL) Progetto Quid (IT)

Forniscono

formazione

a

cittadine di paesi terzi vittime di tratta per lo scopo di sfruttamento sessuale

a

espressione creativa multimodal

Forniscono

The Language Project (GR)

IL PRODOTTO

LA CAMPAGNA

AMSTERDAM

CONTESTO E IDEA - PERCORSI DI INCLUSIONE LAVORATIVA

L'integrazione socio-lavorativa delle vittime della tratta di esseri umani è punteggiata da sfide e difficoltà. I dati suggeriscono che le vittime hanno maggiori probabilità di ricaduta quando non economicamente indipendenti e non equipaggiate con strumenti di crescita e sviluppo professionale. Per questa ragione CRISALIS coinvolge le beneficiarie facendo leva sul loro senso di autostima e fornendo opportunità di crescita socio-economica.

Nel contesto dell'UE, l'equilibrio tra crescita economica e protezione sociale è stato il tema centrale della politica ministeriale per diversi anni. Nei Paesi Bassi e in Italia, i cittadini di paesi terzi hanno bisogno di un permesso di soggiorno e talvolta di un permesso di lavoro per accedere al mercato del lavoro, a seconda delle situazioni individuali. La politica dell'UE sta diventando un elemento sempre più importante della politica nazionale, e importanti questioni politiche come le condizioni di lavoro e l'inclusione sociale sono considerate prioritarie nell'agenda europea.

Dal punto di vista delle imprese sociali, influenzare queste dinamiche politiche è un modo per facilitare la cittadinanza partecipativa. Il modello pilota di CRISALIS serve come un modo per integrare le persone con una distanza dal mercato del lavoro, che ha sperimentato, in prima persona, diverse forme di sfruttamento. Come tale, CRISALIS è un modello da replicare e da cui imparare.

CRISALIS nasce dall'esperienza di prima mano e da buone pratiche sviluppate da Progetto Quid (IT), Makers Unite (NL), e The Language Project (GR) nel lavoro con rifugiati, migranti a rischio di emarginazione socio-lavorative, e donne svantaggiate disoccupate e inoccupate. Sulla scia di questa esperienza, CRISALIS è apripista di un più profondo processo di riabilitazione psico-sociale e integrazione socio-lavorativa attraverso molteplici mezzi ma a partire dal luogo di lavoro: CRISALIS infatti punta a migliorare l'occupabilità delle beneficiarie, l'indipendenza finanziaria e l'empowerment economico attraverso un programma di formazione e inclusione lavorativa.

Guarda il video dei percorsi di formazione CRISALIS

LABOUR INCLUSION IN NUMBERS - CRISALIS

Durata
22 Mesi

Beneficiarie
17 vittime di paesi terzi della tratta di esseri umani a scopo di sfruttamento sessuale impegnate attraverso un tirocinio a lungo termine in Quid e Makers Unite. 7 vittime di traffico di esseri umani a scopo di sfruttamento sessuale impegnate in attività puntuali di tirocinio in Makers Unite.

Paese di Origine
Nigeria < 90%, Albania, Eritrea, Uganda, Sierra Leone 10%

Partner di supporto e di reclutamento
Na. Ve Network Antitratta Veneto, Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors, Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/ Pescara, CAV, Centro Aiuto Vita, Verona; Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45.

Partner per la misurazione d'impatto
Economics Living Lab, Università di Verona
Loyola University Seville
And with the support of an independent evaluator

Obiettivi
Ob. 1 Discutere e co-creare un piano di carriera/un percorso di integrazione: la capacità di pianificare e gestire la routine lavorativa a breve termine così come di proiettare se stessi e la propria famiglia in piani a lungo termine basati su una decisione informata e una strategia per tentativi ed errori.
Ob. 2 Integrazione sociale sul posto di lavoro: sperimentare un senso di appartenenza a una nuova comunità, apprezzare e sperimentare il rispetto dei colleghi così come sviluppare un senso di responsabilità verso un compito.
Ob. 3 L'acquisizione di soft skills: dal lavoro di squadra, seguendo la guida e le indicazioni di tutor a senso critico, puntualità, attitudine e comportamento.
Ob. 4 L'acquisizione di hard skills: esplorare le diverse posizioni all'interno di un comparto produttivo, specializzandosi , aumentando la propria impiegabilità e la capacità di lavorare indipendentemente.
Ob. 5 L'acquisizione di soft skills specifiche - attraverso opportunità di formazione interna ed esterna - come l'apprendimento tra pari, la gestione del tempo, l'imprenditorialità, le competenze digitali e il problem-solving.

CONTESTO E IDEA - PERCORSI DI INCLUSIONE LAVORATIVA IN ITALIA

Nel 2017 l'OIM ha identificato l'Italia come uno dei punti caldi per il traffico di esseri umani a scopo di sfruttamento sessuale. L'esponenziale quantità di arrivi dal Mar Mediterraneo è stata sfruttata soprattutto ma non esclusivamente dai trafficanti nigeriani per infiltrare facilmente le vittime di sfruttamento sessuale e lavorativo tra gli altri migranti.

Il Veneto è la prima regione italiana per presenza di residenti nigeriani, mentre Verona è la quarta città in Italia (dopo Torino, Roma e Padova). La forte presenza di una diaspora nigeriana a Verona ha anche facilitato la concentrazione di giovani donne nigeriane vittime di tratta e sfruttamento sessuale. A Verona c'è stato un aumento della prostituzione nigeriana su strada soprattutto dal 2016. Questi numeri sono strettamente legati al crescente flusso migratorio che arriva via mare dalla Libia verso l'Italia. Infatti, è stato notato che dal 2011 e il 2017, in Italia i nuovi residenti originari della Nigeria sono passati da 48.220 a 106.069, più del 13% sono i nigeriani residenti in Veneto, concentrati soprattutto nelle province di Padova e Verona.

In alcuni casi alle vittime di tratta può essere offerto per legge un percorso di inclusione sociale e lavorativa ex art.18 D.Lgs. 286/98 senza la necessità di denunciare gli sfruttatori, trasformabile in permesso di soggiorno temporaneo per motivi umanitari, in altri casi viene invece concessa la protezione internazionale (asilo e protezione sussidiaria). Tutti questi permessi permettono di essere trasformati in permessi di lavoro o di svolgere attività lavorativa.

L'inclusione lavorativa è quindi fondamentale per l'integrazione a lungo termine delle vittime di tratta, ma è anche l'ultima e la più impegnativa parte del percorso di integrazione, soprattutto quando l'età, l'istruzione e lo stato di famiglia, uniti a traumi e a circostanze psicosociali particolari, richiedono un'assistenza su misura.

È qui che le imprese sociali possono fare la differenza, specialmente le cooperative sociali di tipo B la cui missione è l'inclusione lavorativa. L'Italia conta il maggior numero di imprese sociali in Europa: 102.000 imprese sociali, di cui 15.000 sono cooperative sociali di tipo a e B. Quid, il capofila del progetto, è una di queste.

INCLUSIONE LAVORATIVE IN NUMERI - VERONA

18 mesi

Internships + traineeships (Tirocinio + Apprendistato/ contratto in cooperativa sociale)

Beneficiarie

Dirette: 12 cittadine di paesi terzi vittime della tratta di esseri umani a scopo di sfruttamento sessuale
Indiretti: 15 parenti prossimi (figli, genitori, parenti) sostenuti dalle beneficiarie dirette del programma e grazie al programma

Età

30 età media: 10% sopra i 30 anni; 30% sotto i 25 anni, 44% sotto i 30 anni; 16% sotto i 20 anni

Educazione

Primaria/Secondaria inferiore nel paese d'origine, 2 completate in Italia

Paese d'origine

Nigeria 83%, Albania ed Eritrea 17%

Status famigliare

7 genitori single, 5 cittadini single

Partner di reclutamento

Na. Ve Network Antitratta Veneto
Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors
Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/Pescara
CAV, Centro Aiuto Vita, Verona
Area Accoglienza Comune di Verona

Partner di misurazione d'impatto

Economics Living Lab, Università di Verona
Loyola University Seville
Con il supporto di valutatori di impatto indipendenti

IL MODELLO - VERONA

Quid - Un'impresa sociale inclusiva / Cooperativa di tipo B

Un' impresa sociale registrata come cooperativa sociale di tipo B, Quid ha la missione statutaria di promuovere l'inclusione lavorativa di gruppi che sono a rischio di emarginazione sul mercato del lavoro nazionale. Oggi, con 155 dipendenti, di età compresa tra i 19 e i 65 anni, provenienti da 22 diversi paesi UE ed extra UE, Quid è un laboratorio vivente di diversità.
Tuttavia, mentre le cooperative sociali beneficiano di incentivi fiscali per l'assunzione di gruppi definiti svantaggiati ex lege (193/2000 (ex 381/91)), per altri gruppi altamente vulnerabili, tra cui le donne cittadine di paesi terzi e le donne vittime di tratta, non sono previsti sgravi o incentivi fiscali. La recente regolamentazione inoltre non pone un limite al numero di vittime di tratta che un'azienda può accogliere in percorsi di tirocinio a breve termine, esponendo questo gruppo al rischio di dinamiche di "tirocini perpetuo".
Ecco perché Quid va oltre la sua missione statutaria di inserimento lavorativo ex lege, focalizzando i propri percorsi di inclusione lavorativa non solo su candidati svantaggiati ex lege ma anche su candidati vulnerabili, comprese le vittime del traffico di esseri umani.

Quid - Un'impresa sociale creativa/ Un brand di moda

Come cooperativa sociale di tipo B, la missione di Quid è favorire l'inclusione lavorativa attraverso un'attività produttiva.
Mentre la maggior parte delle cooperative sociali di tipo B lavorano in settori come l'assistenza, l'HoReCa, la pulizia professionale, Quid si è specializzata molto presto nel design e nella produzione, producendo e distribuendo moda e accessori B2B e B2C.
Quid crede che l'atto di creare e produrre qualcosa di nuovo e bello sia altamente terapeutico e di beneficio per coloro che stanno (ri)entrando nel mercato del lavoro. Questa convinzione è supportato dal questionario di misurazione dell'impatto di Quid, secondo il quale la bellezza e la qualità del prodotto sono "molto" apprezzate dall'81% dei dipendenti di Quid.

Quid - Lente di genere e di diversità

La questione della disoccupazione e della sottoccupazione femminile è al cuore della missione di Quid: L'87% dei dipendenti sono donne, il 78% del Senior Management è donna, il 67% dei membri del consiglio di amministrazione è donna, tutti i formatori e coordinatori dell'unità di produzione sono donne.
Queste cifre hanno contribuito, nel tempo, a creare un ambiente inclusivo in un'azienda guidata da donne, dove i modelli positivi di ruolo femminile e il successo dell'equilibrio tra lavoro e vita privata catalizzano processi, organizzazione e nel produttività.
Inoltre, nell'azienda sono attualmente rappresentate 22 nazionalità altrettante lingue, diversi talenti e livelli di abilità intellettuale, fisica e sensoriale.

Anno di Fondazione
2013

Impiegati
155 Lavoratori, 87% donne, 70% svantaggiati/e

Fatturato 2020
€6.000.0000

Core business
Moda e accessori sostenibili

Rete di distribuzione
10 negozi flagship , 50 negozi multibrand, 30 clienti BtB

Impatto
200 posti di lavoro creati e mantenuti
1.300 km di tessuto recuperati

Stadio di sviluppo
Scaling up

Modello dei ricavi
Fatturato da vendita di prodotto; raccolta fondi per progetti a impatto

Valori
Women empowerment, ibridazione profit/ non profit

Quid - Programma di inclusione lavorativa e Welfare

La strategia di inclusione lavorativa di Quid è di lungo termine. L'intake annuale è calcolato sulla base delle esigenze dell'azienda e delle commesse di lavoro. I dipendenti vulnerabili sono reclutati in collaborazione con partner di riferimento, sia pubblici che privati.

Ai tirocinanti vengono offerti programmi di formazione on-the-job da 12 a 18 mesi, sotto la supervisione di formatrici specializzate. La formazione avviene in uno o più reparti produttivi dell'organizzazione: cucito, imballaggio, logistica, controllo qualità, vendite, marketing. Una volta completata la formazione, le risorse entrano in programmi di mobilità ascendente o di specializzazione.

Inoltre, ai formatori e ai tirocinanti viene offerto supporto burocratico e digitale, nonché supporto emotivo nell'ambito del programma di welfare di Quid, Liberamente.
Sessioni di leadership sono anche offerte a tutti i dipendenti nel teambuilding annuale, così come in sessioni di supervisione su misura per formatrici selezionate, attraverso She Will, un programma pilota di leadership inclusiva.

PERSONE E PROCESSI - VERONA

Attraverso due schemi di formazione pilota - uno più lungo (18 mesi) e uno più breve (6 mesi) - composti da workshop di scambio di conoscenze - uno locale, l'altro regionale - Quid ha ridisegnare in modo innovativo la propria roadmap per l'inclusione lavorativa calibrandola su bisogni e potenzialità delle vittime di paesi terzi della tratta di esseri umani:

1.Reclutamento

Le tirocinanti sono state reclutate tra le donne cittadine di paesi terzi, vittime della tratta di esseri umani a scopo di sfruttamento sessuale in procinto di ottenere un permesso di soggiorno. Tutte erano già coinvolte in programmi di assistenza e inclusione a medio-lungo termine (12/18 mesi) offerti o coordinati da organizzazioni statutarie e reti autorizzate a sostenere le vittime della tratta di esseri umani. Questo ha garantito che i bisogni primari delle beneficiarie (alloggio, viaggio, assistenza sanitaria) fossero soddisfatti nella prima fase del tirocinio e che il passaggio tra i programmi di assistenza ai programmi di inserimento lavorativo potesse avvenire gradualmente e di concerto.

2. Selezione & Inserimento

La selezione e l'inserimento sono stati coordinati dalla Programme Manager con il supporto della Welfare Officer di Quid. Un pacchetto di benvenuto ITA/ENG contenente informazioni su orari di lavoro, numeri di contatto, codice di condotta è stato condiviso con le tirocinanti e le loro assistenti sociali. Piani personalizzati di conciliazione lavoro/ vita privata, orari di lavoro ridotti e accordi su pocket-money e costi di trasferta sono stati discussi e concordati con le beneficiarie direttamente.

3. Tirocinio + Apprendistato di formazione on the job

Sono stati attivati tirocini retribuiti di 3 mesi e apprendistati retribuiti di 18 mesi secondo le linee guida nazionali e regionali. Sono state erogate borse di formazione fino a 3 mesi per i tirocini e fino a 12 mesi per l'apprendistato.
Sotto la supervisione di formatori interni, le beneficiarie hanno avuto la possibilità di sperimentare diversi ruoli nel corso del loro tirocinio (controllo qualità, confezionamento, stiro e cucito) e di sceglierne uno in cui specializzarsi nel corso dell'apprendistato. Il piano formativo combinava i curricula di formazione regionali con una formazione su misura per l'azienda:

- **Curriculum regionale:** supervisione individuale sul posto di lavoro per 12 ore al mese; 120 ore di formazione in aula sulle soft skills, a scelta della beneficiaria;
- **Curriculum su misura per tirocinanti/ apprendiste:** supervisione di gruppo sul posto di lavoro per 12 mesi; 1 anno di teambuilding esperienziale per tutte le squadre; workshop di mediazione della cultura del lavoro; schemi di supporto peer-to-peer.
- **Curriculum su misura per i formatori:** supervisione settimanale sul posto di lavoro in modalità train the trainer; supporto trimestrale per la leadership inclusiva; consulenza permanente e supporto emotivo.

4. Welfare e Sviluppo Personale/ Professionale

Mentre le beneficiarie, anche quelle molto traumatizzate, spesso rifiutavano sia le sessioni di consulenza tradizionale sovvenzionate dallo Stato che quelle offerte dal datore di lavoro, le sessioni di espressione creativa, i workshop di fotovoce e le interviste di valutazione sono state accolte con favore ed entusiasmo. Tali sessioni hanno spesso fornito uno sfogo e un'opportunità per esplorare, sotto la guida di una figura di fiducia, questioni e temi legati ad auto-stima, auto-affermazione, auto-consapevolezza e indipendenza.
Il supporto legale e assistenziale dell'azienda (alloggio, pratiche burocratiche) si è rivelato essenziale per garantire alle beneficiarie sostegno, guida e accompagnamento dopo la fine dei programmi di assistenza.

CONTESTO E IDEA - PERCORSI DI INCLUSIONE LAVORATIVA NEI PAESI BASSI

Garantire la massima protezione alle vittime di tratta richiede un approccio globale. Il National Rapporteur indica che le organizzazioni impegnate nella strategia nazionale di lotta contro la tratta di esseri umani sono le prime responsabili di un processo di auto-valutazione delle proprie politiche e pratiche. Per il processo di valutazione, il Rapporteur ha chiesto che il punto di partenza sia che le misure attuate vengano accompagnate da obiettivi quantificabili, misurabili e flessibili. Nei Paesi Bassi, il numero di segnalazioni di vittime della tratta di esseri umani è aumentato nel 2019.

Nel reporting nazionale manca una visione dettagliata della circostanze della vittima e delle sue esperienze, in particolare per quanto riguarda le vittime di sfruttamento sessuale e le vittime straniere che sono classificate come richiedenti di Dublino. L'esperienza di Footprint to Freedom - un'organizzazione guidata dai sopravvissuti - sostiene questa affermazione che rende evidenti molte delle complessità del fenomeno della tratta nei Paesi Bassi. Nonostante le raccomandazioni dei precedenti rapporti nazionali di monitoraggio, non c'è stato alcun miglioramento nella protezione di queste vittime e nell'individuazione dei colpevoli.

Il numero di segnalazioni è aumentato bruscamente nel 2019 - secondo il Rapporteur - in ragione dell'aumento delle vittime africane richiedenti asilo secondo il processo di Dublino e che denunciano la tratta di esseri umani, che si verifica principalmente all'estero. Il Rapporteur nazionale ha notato che le segnalazioni riguardano sempre più spesso settori meno visibili, come la prostituzione a domicilio e la prostituzione con escort/albergo, sottolineando che la priorità va data a questi settori meno visibili.

Ciò che è necessario nell'approccio per affrontare la tratta di esseri umani dal punto di vista della società civile è un incoraggiamento alla condivisione delle conoscenze tra le organizzazioni e gli operatori che guidano il lavoro contro la tratta e l'integrazione sociale dei migranti. In questo ampio contesto, partecipando a CRISALIS Makers Unite ha sperimentato un modo per contribuire a migliorare le pratiche di integrazione sociale di donne migranti vulnerabili.

I Paesi Bassi sono spesso descritti come una destinazione per il traffico di esseri umani. Tra il 2015 e il 2019, il Centro per la Coordinazione contro il Traffico di Esseri Umani (CoMensha) ha ricevuto 5,060 segnalazioni .(1).

INCLUSIONE LAVORATIVE IN NUMERI - AMSTERDAM

12 mesi
Stage non retribuito modulare

Beneficiarie
Cittadine di paesi terzi vittime della tratta di esseri umani a scopo di sfruttamento sessuale coinvolte come segue:
-5 beneficiarie coinvolte in una formazione sul lungo-termine
-7beneficiarie coinvolte in formazioni puntuali

Età
28 (media)

Educazione
Pimaria, Secondaria inferiore, vocazionale/ tecnica nel paese d'origine
Una beneficiaria analfabeta

Paese di origine
Uganda, Nigeria, Sierra Leone

Partner di reclutamento
Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45

Status famigliare
Tutti i parenti e la famiglia estesa delle beneficiarie vivono nel paese d'origine: 6 madri single, 3 delle quali senza contatti con i propri figli

1 https://www.dutchrapporteur.nl/publications/reports/2020/12/14/human-trafficking-victims-monitoring-report-2015-2019

Makers Unite - Un'agenzia creativa con una grande missione sociale

L'arrivo di nuovi cittadini e di rifugiati richiede alla società soluzioni creative per costruire ponti e creare opportunità. Makers Unite ha la missione di trasformare le proprie pratiche di core business in soluzioni a impatto sociale e ambientale. Fondata nel 2016, Makers Unite è un'impresa sociale con la missione di sostenere "newcomers"* nell'accesso al mercato del lavoro attraverso il design collaborativo e la realizzazione di prodotti ad alta sostenibilità, e capaci, nel processo, spostando le narrative intorno alla migrazione a livello globale.

Perché l'impatto è importante per Makers Unite

Impegnarsi in logiche di impatto aiuta le imprese sociali a mantenersi focalizzate sui loro scopi e visioni prioritarie: nel caso di Makers Unite una società inclusiva dove nuovi cittadini possono contribuire in modo creativo con i loro talenti. Con questo obiettivo Makers Unite sensibilizza le organizzazioni di pari livello rispetto a logiche di impatto, di sviluppo sostenibile e di concretizzazione di impegni a favore dell'inclusione sociale.

L'importanza che la società civile, il settore privato e i governi traducano la loro visione in obiettivi realizzabili deve essere trascritta in piani di sviluppo nazionali e sinergie a favore degli Obiettivi di Sviluppo Sostenibile. Makers Unite ha identificato il suo contributo a 6 dei 17 Sustainable Development Goals-SDGs con azioni dirette e indirette.

Makers Unite come impresa sociale punta a diventare una piattaforma per facilitare collaborazioni significative all'interno dell'industria creativa, sfruttando la condivisione di conoscenze, risorse e reti. Alla guida del cambiamento verso una società più inclusiva, Makers Unite esprime il sostegno ai nuovi arrivati favorendone l'accesso al mercato del lavoro, con un piano d'azione su 5 temi:

Governance
Approfondendo la missione generale dell'azienda, la visione e i valori fondamentali per stabilire la responsabilità e la trasparenza attraverso gli obiettivi fissati da e per l'organizzazione.
Lavoratori
Concentrandosi su come sostenere l'empowerment finanziario, fisico, professionale e sociale dei membri del team e dei collaboratori.
Comunità
Catalizzando gli sforzi per promuovere il benessere sociale dei membri della comunità, fornendo connessioni significative da cui possano nascere percorsi di carriera.
Ambiente
Valorizzando le migliori pratiche per migliorare il footprint della produzione.
Clienti
Strutturando processi capaci di migliorare il valore creato per i clienti e i consumatori dei prodotti o servizi di Makers Unite.

*Il termine "newcomers" si riferisce to migranti con status di aslant rifugiati o in transizione.

IL MODELLO - AMSTERDAM

Questi temi sono integrati con attività e risorse che si basano su sei anni di esperienza e aiutano a co-creare un percorso per i programmi di inclusione sociale come CRISALIS.

Anno di fondazione
2016

Dipendenti
10 FTE Membri del team,
6 FTE Sarti

Fatturato al 31.12.2021
€1.180.000

Modello di business
Agenzia tessile creativa attiva nell'up-cycling, riparazione e produzione di abbigliamento, abiti e accessori

Rete di distribuzione
Online per le proprie collezioni, collaborazioni B2B

Impatto a oggi
- 217 nuovi arrivati diplomati all'interno del programma di inclusione lavorativa 'Makers Unite Creative Lab'
- 65% dei quali introdotti a un impiego
- Produzione locale con 6 sarti impiegati full-time
-7.000 giubbini di salvataggio recuperati dalle spiagge greche e trasformati in capi e accessori di abbigliamento

Stadio di sviluppo
Scaling

Modello di ricavi
Attività commerciale dalla vendita prodotti e servizi

Valori
Apertura, positività, sostenibilità, inclusione, co-creazione, diversità

PERSONE E PROCESSI - AMSTERDAM

Con un programma pilota di formazione on the job di 12 mesi, Makers Unite ha contribuito, dal punto di vista di un'impresa sociale, allo sviluppo di competenze e all'inclusione sociale e lavorativa di cittadine di paesi terzi vittime della tratta di esseri umani.

L'approccio di Makers Unite al programma in CRISALIS è stato modulato sulle best practice già in uso nell'organizzazione: co-creazione, capacity building, facilitazione della rete ed esposizione all'industria creativa olandese caratterizzano il tipo di interazioni che le beneficiarie hanno sperimentato nel percorso di Amsterdam.
I pilastri alla base del programma CRISALIS sono mutuati dall'esperienza maturata nel corso dei Creative Lab:

Conoscersi
Momenti di riflessione e condivisione con gli altri membri del team;

Sviluppo personale
Basato sulla Metodologia METS;

Sviluppo professionale
Traiettoria delle competenze soft e hard;

Pensiero Creativo
Implementazione degli strumenti di Pensiero Creativo insieme allo sviluppo degli altri pilastri.

Il percorso di inclusione lavorativa a favore di donne vittime di tratta realizzato da Makers Unite è stato strutturato per contenuti modulari secondo un programma di capacity building.

In primo luogo è stato creato uno spazio sicuro dove le donne si sentissero in grado di esprimere se stesse e, in secondo luogo un orizzonte rispetto all'ingresso nel mercato del lavoro, con un focus su competenze tecniche.

In terzo luogo, è essenziale sapere da dove vengono le vittime del traffico di esseri umani e il loro background solo se hanno il desiderio di condividerlo. Per Makers Unite è fondamentale sostenere le beneficiarie nell'orientarsi rispetto alle loro prospettive future. Nel contesto del programma modulare, le attività sono state progettate per consentire alle partecipanti di svolgere esercizi pratici rilevanti per lo sviluppo professionale. Gli strumenti sono serviti da trampolino per immergersi in uno sviluppo personale più profondo - e a volte più difficile da spiegare.

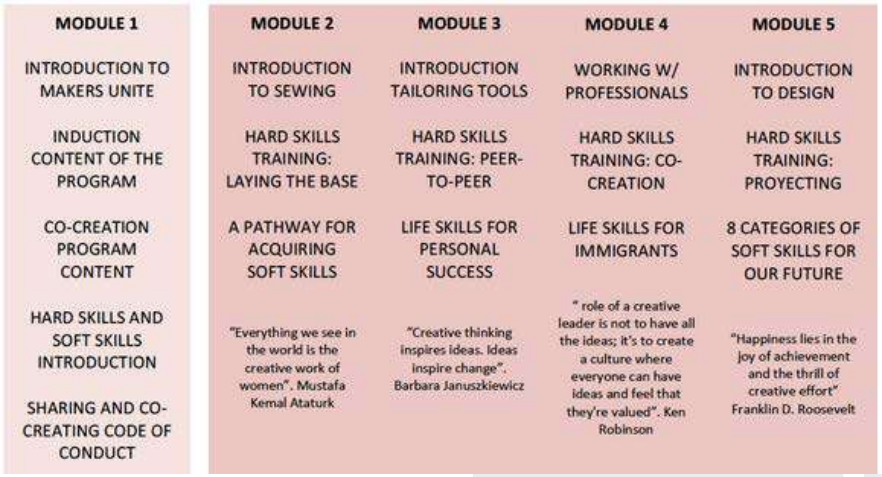

1. Reclutamento

Nei Paesi Bassi, la procedura per il permesso di soggiorno per le persone identificate come potenziali vittime della tratta di esseri umani è nota colloquialmente come procedura B8 (formalmente: B9). Lo status di titolare del permesso B8 è subordinato all'indagine della polizia, preceduta da un periodo di riflessione in cui le donne vengono accolte dalla municipalità. Dopo un periodo di riflessione in una struttura protetta sono reindirizzate verso un altro alloggio fuori dalla municipalità. Se il loro caso è concluso o respinto, possono chiedere asilo attraverso una procedura regolare oppure devono lasciare il paese. A questo punto molte vittime scompaiono nell'illegalità. Le donne a cui viene concesso l'asilo non sono più conosciute (nel sistema legale) come vittime di tratta. Questo e le loro circostanze instabili hanno reso molto difficile il processo di reclutamento. Per questa ragione lo schema di Amsterdam si è concentrato su un tirocinio a lungo termine invece di un tirocinio + apprendistato come a Verona.

2. Selezione & Inserimento

Le beneficiarie di CRISALIS sono state segnalate dalla loro persona di riferimento presso le strutture protette e in alcuni casi, dal loro caseworker presso il Comune. Il processo di selezione è dipeso dalla verifica di requisiti come la disponibilità di tempo, l'interferenza con l'indagine del caso, ma soprattutto dalla volontà di partecipare. Una volta presentato il programma, le beneficiarie sono state introdotte come membri del team di produzione in base ai modulo e alle attività. Una sessione di benvenuto con un'introduzione allo stile di lavoro, codice di condotta e modalità di trasporto sono state concordate con i beneficiari e la loro persona di riferimento.

3. Formazione on the job

I membri del core team di Makers Unite hanno svolto un programma di formazione modulare finalizzato allo sviluppo di competenze, secondo uno schema di apprendimento sequenziale in cui le beneficiarie hanno acquisito conoscenze e tecniche, dal cucito alla modellistica al controllo qualità. I momenti di apprendimento peer-to-peer nelle sessioni formative e i ruoli di shadowing nel team di produzione e di sartoria hanno contribuito a consolidare competenze e ad apprendere dagli errori.

4. Supporto allo sviluppo personale

All'interno del pilastro dello sviluppo personale, il metodo METS è stato adattato al contesto delle imprese sociali e applicato durante le sessioni di CRISALIS. METS è l'acronimo di Method for the Empowerment of Trauma and Torture Survivors, ed è utilizzabile in diversi contesti come un toolkit flessibile. Due membri del team principale di Makers Unite sono stati formati e hanno acquisito una conoscenza approfondita della metodologia. Il processo di formazione, sperimentato all'interno del Creative Lab di Makers Unite e adattato al contesto di CRISALIS, si è rivelato una tecnica valida a supportare le beneficiarie e le formatrici/ formatori nell'affrontare le sfide quotidiane durante lo svolgimento dei moduli.

IL PRODOTTO

Il foulard CRISALIS, disponibile sia in formato bandana in cotone che in formato foulard in seta, è stato ispirato da spunti e intuizioni artistiche raccolte nel corso dei laboratori creativi.

Questo foulard racconta una storia di coraggio, riscatto e bellezza. Quella di dodici donne che, sopravvissute alla tratta, hanno trovato in Crisalis uno spazio e un tempo di trasformazione, e quella di donne e operatori che hanno saputo accoglierle, formarle e sostenerle.

Le immagini, i simboli e le parole che popolano le trame di questo accessorio provengono dai numerosi spazi di lavoro creativo e di rielaborazione artistica partecipati e co-condotti da beneficiarie, tutor e staff dell'Ufficio Stile e Marketing di Quid.

Le parole - sciolte e racchiuse in foglie - compongono un manifesto di apprezzamento, incoraggiamento e ispirazione da donna a donna. Queste parole fanno parte dei quattro Manifesti redatti dalle partecipanti ad Amsterdam e a Verona nel corso dei Laboratori di Espressione Creativa n.1, condotti da The Language Project.

Il Manifesto ADVICE TO ALL WOMEN è diventato prima uno shop banner nel flagship store milanese di Quid, dove le nostre clienti sono invitate dalle commesse ad aggiungere il proprio consiglio alle altre donne.

Frasi e parole chiave del banner del negozio - co-create e co-progettate da beneficiarie e clienti - hanno trovato un'eredità nel foulard.

I simboli derivano dall'esercizio di narrazione grafica che ha aperto i workshop di photovoice. Le stelle rappresentano il desiderio e la nostalgia, il cielo che si estende sul viaggio migratorio - come per proteggerlo. La mano racchiude un cuore in un gesto di cura. La gallina è un importante simbolo di indipendenza economica per chi proviene da contesti rurali.

Gli autoritratti nascono da un nuovo sguardo grafico e fotografico su se stessi, sviluppato nel corso del Creative Expression Workshop n. 3 condotto da The Language Project in collaborazione con AMAKA.

LA CAMPAGNA

Il 18 ottobre 2021, in occasione della Giornata Europea contro la tratta di esseri umani, è stata lanciata la campagna vendite di questo accessorio unico co-progettato dalle beneficiarie e ispirato ai tanti spunti artistici realizzati durante i laboratori creativi.

Abbiamo venduto, esposto e valorizzato questo accessorio nei flagship store di Progetto Quid a Milano e Verona attraverso un'installazione: una serie di giacche, co-progettate e ri-progettate dai beneficiari e dalle loro trainer.

Ognuna di queste giacche uniche simboleggia uno spazio unico di trasformazione professionale e personale - una crisalide - reso possibile dal lavoro, dalla creatività e dalla collaborazione all'interno di un luogo di lavoro inclusivo.

La poesia esposta nella vetrina è stata scritta da una delle beneficiarie di Amsterdam, ed è un inno di libertà e auto-affermazione:

"This one time
I just learned how to ride
a bicycle
and I fell
I was injured
But I kept on sowing
They still sat in my room
Wanting
Awaiting
Their unique outfit
For their unique self."
H.

CAMPAGNA MEDIA

La collezione è stata lanciata nei due flagship store di Progetto Quid (Milano, Verona) nel corso di due eventi istituzionali che hanno coinvolto stakeholder locali e nazionali. La campagna di vendita è avvenuta in due momenti: in occasione della Giornata Europea contro la tratta e in occasione della Giornata Internazionale per l'eliminazione della violenza sulle donne.

Allo stesso tempo, una campagna vendite on-line e una campagna di comunicazione su social media nazionali e internazionali e sulla stampa ha avuto luogo con la partecipazione di tutti i partner del consorzio, i partner e le organizzazioni di supporto. La campagna commerciale e mediatica ha migliorato notevolmente il raggiungimento di un pubblico più ampio, aumentando la consapevolezza e la diffusione del messaggio di cui l'accessorio è portatore.

L'impatto quali-quantitativo di entrambe le campagne è stato misurato da ProsMedia - un centro di ricerca sui media e la comunicazione responsabile con sede presso l'Università di Verona, diventando un case study del corso di Giornalismo e Media.

Le azioni di comunicazione che hanno accompagnato la campagna Crisalis sono state oggetto di una ricerca di analisi quantitativa e qualitativa dei media condotta da ProsMedia, che ne ha analizzato molteplici aspetti attraverso l'uso di statistiche, interviste non strutturate e analisi dei contenuti.

Ai fini di questa ricerca la campagna di comunicazione è stata segmentata concettualmente in tre temi principali:

- gli oggetti: - giacca e sciarpa - descritti anche attraverso metafore che ne amplificano il significato,
- i soggetti: - le donne coinvolte nella progettazione e creazione del foulard e della realizzazione della collezione - la campagna primaria (le voci direttamente provenienti) e quella secondaria assegnano loro una connotazione sia attiva che passiva;
- il progetto: - raccontandone le implicazioni etiche e sociali.

L'analisi ha campionato la comunicazione del marchio, la copertura stampa e le interazioni degli utenti sui canali social media nel periodo 8 ottobre - 8 dicembre 2021; al corpus indagato sono poi confluite le esperienze di due commesse, due dipendenti e i commenti di alcune clienti nei due negozi di Verona e Milano.

CRISALIS FOULARD SOLD

+ 238

+ 6.7k €

INTERNALLY QUID GENERATED CONTENTS

Content shared on Crisalis social and Quid's platforms: **46**
Visualisations: **4880**
Likes: **2455**
Shared: **85**

EXTERNAL GENERATED CONTENT

Content shared: **53**
Visualisations: **345**
Likes: **901**
Shared: **37**

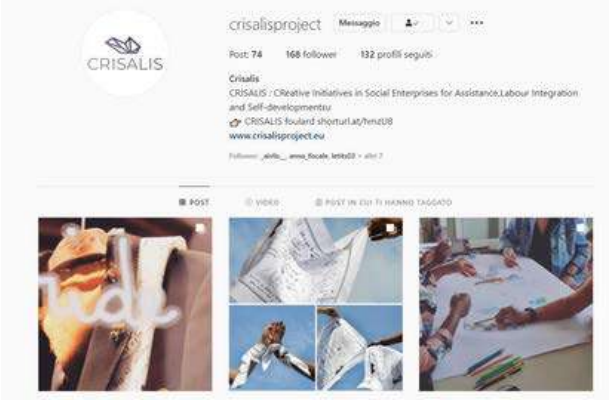

IMPATTO

La valutazione del programma è stata effettuata sia quantitativamente che qualitativamente.

Indice del questionario

1. Dati personali e composizione del nucleo famigliare

2. Qualità di vita
2.1. Lavoro
2.2. Equilibrio vita-lavoro
2.3. Felicità - Senso Civico
2.4.Attività pro-sociale
2.5.Religione
2.6. Status socio-economico
2.7. Salute

3. Tratti di personalità
3.1. Resilienza
3.2. Locus of Control

4. Willigness To Pay

5. Welfare lavorativo

6. Inclusione lavorativa

7. Domande aperte

VALUTAZIONE QUANTITATIVA/ QUESTIONARIO E ANALISI DELLA RETE DI SUPPORTO

Economics Living Lab (ELL), uno spin-off dell'Università di Verona, ha sviluppato un questionario su misura basato su indicatori europei: Quality of Life Survey e Eurofound Survey on Working Conditions, in conformità con le linee guida EVPA e GECES e concentrandosi su sei aree chiave. Il questionario è stato eseguito in 2 ondate (Time 0, + 6/12) per ciascuno dei 12 beneficiari a Verona (per il primo gruppo +24) con l'obiettivo di misurare la loro percezione rispetto alla qualità di vita, i cambiamenti della personalità, la connettività ai servizi e alla rete di supporto, così come il valore che hanno dato al loro percorso di inclusione lavorativa. Inoltre, un'analisi della rete sociale basata su interviste one-to-one ha aiutato a mappare la rete sociale dei beneficiari e la sua espansione.

LAVORARE IN QUID: LIVELLI DI SODDISFAZIONE

I livelli di soddisfazione sono stati indagati anche in relazione a Quid e agli aspetti specifici del lavoro. I livelli di soddisfazione esprimono valori elevati, da 8,0 punti.

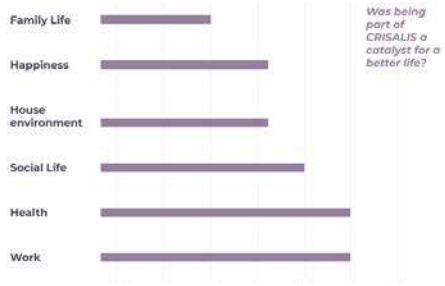

FELICITÀ E SODDISFAZIONE

La misurazione dei livelli di soddisfazione e del benessere è stata condotta attraverso una serie di domande nei questionari dell'European Quality of Life Survey. Vengono indagati aspetti della vita quotidiana e per ognuno è stato chiesto di dare un voto da uno a dieci.
I dati del CRISALIS mostrano un'alta soddisfazione per il lavoro e la salute, e anche per la vita sociale e l'ambiente di lavoro. Nel complesso, i beneficiari hanno detto di essere felici e soddisfatti della loro vita familiare.

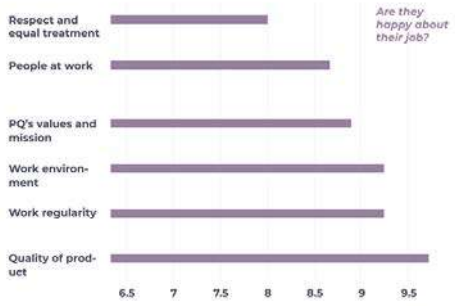

INDIPENDENZA ECONOMICA E ABITATIVA

Prima di entrare nel programma, 9 beneficiarie su 12 vivevano in una situazione economica difficile. Sei mesi dopo aver aderito a Quid, il 63% pensa di essere quasi indipendente economicamente, e il 25% è completamente indipendente.

La valutazione finale sottolinea un buon rendimento complessivo del programma di inclusione lavorativa. I livelli di soddisfazione complessivamente più bassi registrati nella seconda serie di interviste non suggeriscono necessariamente un peggioramento delle condizioni di lavoro, ma potrebbero invece indicare una maggiore consapevolezza di sé e un atteggiamento di auto-miglioramento dei beneficiari. Inoltre, la pandemia di Covid ha avuto, chiaramente, un forte impatto sull'ambiente di lavoro e sui livelli di soddisfazione della casa soprattutto per i 4 beneficiari che entrano nel programma con il secondo pilota.

La situazione economica dei beneficiari direttamente collegata all'impiego in Quid, è particolarmente positiva. I beneficiari che non avrebbero accettato un nuovo lavoro sono aumentati visibilmente - il "rifiuto" di un contratto meglio retribuito o di più lunga durata definisce il rapporto opportunità-costo agli occhi dei beneficiari. Da una prospettiva SROI, il salario extra a cui i beneficiari sono disposti a rinunciare è una metrica della qualità e del beneficio di rimanere in un programma di formazione inclusivo. Il beneficio complessivo è stimato in circa 168k € annui ed è generato da una serie di variabili della permanenza in Progetto Quid che influenzano positivamente lo status dei beneficiari.

Strenghts	Opportunities to grow
-Abitazione: maggiore indipendenza abitativa **- Situazione economica: migliorata dopo l'adesione a PQ con aumento del salario medio tra il primo e il secondo anno del secondo anno di lavoro** **- Felicità personale: stabile con tendenza all'aumento** **- Stato di salute: stabile con tendenza al miglioramento** **- Riconoscimento del valore: migliorato con 8 lavoratrici che non accetterebbero comunque un nuovo lavoro** **- Inserimento lavorativo: alta consapevolezza dell'importanza dell'opportunità di lavoro offerta dal programma** **- Aiuto e supporto da parte del supervisore/coordinatore** **- Resilienza e locus of control interno: migliorati**	**- Capitale umano: bassi livelli di istruzione** **- Servizio di welfare aziendale - 'Liberamente': utilizzato solo per servizi burocratici** **- Equilibrio tra lavoro e vita privata: leggermente diminuito** **- Livelli di soddisfazione relativi agli aspetti della vita e alla fiducia nelle persone: diminuzione generale** **- Livello di soddisfazione relativo al rispetto e al trattamento ricevuto: diminuito** **- Locus of control esterno: diminuito**

OVERALL BENEFIT ESTIMATED

168k €

IMPATTO

VALUTAZIONE QUALITATIVA/ FOTOVOCE

Con il supporto di una ricercatrice dell'Università Loyola di Siviglia, sono stati organizzati tre workshop di fotovoce per sostenere le beneficiarie nell'elaborazione di una lettura collettiva dei problemi e delle preoccupazioni che più le toccano. Questa metodologia di ricerca partecipativa ha permesso alle partecipanti di generare e condividere immagini per evidenziare le esperienze, gli interessi e le circostanze che più contano nella loro vita quotidiana.
Attraverso immagini e disegni, le beneficiarie hanno tracciato il loro percorso di donne lavoratrici durante la pandemia di Covid-19, mostrando sentimenti misti di paura - a causa delle circostanze - e di sicurezza, grazie alla stabilità dei loro contratti di lavoro. I temi principali emersi dalle attività sono stati:
- l'importanza di avere un lavoro e la sua stabilità,
- i ricordi del loro viaggio in Europa,
- il cibo come simbolo di libertà e autosufficienza
- la vita urbano-rurale nei loro paesi sottolineando i pro e i contro del vivere in città.

Nonostante i seri problemi di fiducia, le beneficiarie sono state in grado di mostrare un profondo livello di riflessività e la capacità di collegare le attività con le proprie esperienze e ambizioni personali. Nei locali di Quid si è tenuta una mostra temporanea, presentata dalle beneficiarie allo staff, ai colleghi e ai formatori. I contenuti sono stati condivisi in un'azione online sui social media nell'agosto 2020.

Un'ulteriore analisi qualitativa è stata svolta da una studentessa del Master MIM (Crossing the Mediterranean: towards Investment and Integration - Ca' Foscari/ Paul Valery Montpellier University) che ha investigato la definizione e la comprensione del termine 'integrazione' da un triplice punto di vista: quello delle assistenti sociali, delle organizzazioni di supporto e delle beneficiarie (Ceres, C., 'Understanding Integration', Master MIM, 2020).

MONITORING & EVALUATION EMPATICO

L'impatto del secondo pilota di inclusione lavorativa in Quid è stato misurato attraverso un programma di monitoraggio e valutazione empatico, orientato ai diritti umani e specifico in un'ottica di genere, condotto da una ricercatrice indipendente. Sono stati sviluppati una serie di indicatori, molti familiari sia ai formatori che ai tirocinanti - personale dell'organizzazione e beneficiarie: questi sono stati esplorati in una serie di interviste one-to-one, in 3 ondate (T0, T0 + 4 mesi, T0 + 8 mesi).
27 interviste sono state condotte sulla base di indicatori condivisi (applicabili sia ai formatori/fornitori di servizi che ai tirocinanti); 4 membri dello staff e 4 beneficiari di età compresa tra i 20 e i 50 anni con un'esperienza di tratta che va da alcuni mesi a 20 anni sono stati intervistati in 3 serie di interviste one-to-one. Le interviste hanno esplorato le relazioni sul posto di lavoro sia da parte dei beneficiari che dei formatori, evidenziando i seguenti risultati:

Beneficiarie

- Bisogni fondamentali: percezione dei successi (raggiungere la stabilità e la sicurezza imparando un nuovo lavoro in un ambiente sicuro, accedere ai servizi) e concentrarsi sui prossimi obiettivi a breve e lungo termine (completare la propria istruzione, un alloggio a lungo termine, ricollegarsi ai propri figli).
- Colpa e vergogna: diminuzione del senso di auto-colpa e vergogna.
- Fiducia: continua mancanza di fiducia in parte mitigata dall'esperienza di lavoro positiva.
- In-tradimento e futuro: frustrazione o preoccupazione continua per le scartoffie, l'indipendenza finanziaria e le lotte per la salute mentale, ma nel complesso rese più realizzabili dall'esperienza di formazione e da un reddito regolare.
- Passato: prima della formazione la mancanza di attività è un fattore che impedisce loro di smettere di pensare al passato.
- Creatività: entusiasmo e apprezzamento per le attività creative sul posto di lavoro come strumento per riconquistare la fiducia in se stessi.

Staff

- Riconoscimento dello sviluppo (a volte non lineare) della fiducia in se stessi dei sopravvissuti, dell'autostima e della motivazione
- Maggiore disponibilità a valutare le lacune nelle proprie competenze e a chiedere al personale direttivo più politiche e indicazioni su un linguaggio culturalmente sensibile e potenziante, approcci informati sul trauma.
- Work-in-progress: risposte culturalmente sensibili e informate sul trauma da parte dei formatori.
- Creatività: mancanza di comprensione per laboratori creativi e innovativi nonostante la partecipazione collaborativa.

Trainer: "If empowered with leadership skills, these amazing women become forces of healing in their communities. Because of their healing, they can advocate for positive change in their communities."

Trainee: "I feel insecure in a work environment because of a lack of previous experience, educational qualifications, and comfort with direct communications and feedback. But thanks to my trainer and the chance to learn a new job, I feel capable and confident ...maybe if I learn more, this can turn into my expertise..."

SOSTENIBILITA'

Inclusione lavorativa sostenibile attraverso la creatività

Nel corso di quattro sessioni di condivisione della conoscenza tenutesi ad Atene, Amsterdam, Verona e Milano i partner hanno avuto l'opportunità di condividere tra loro e con i principali stakeholder locali strategie sostenibili da integrare per replicare il proprio contributo al programma in altri contesti di inclusione e integrazione lavorativa. Lo scambio di conoscenze mirava a prototipare un percorso di inclusione lavorativa sostenibile per le donne cittadine di paesi terzi vittime della tratta di esseri umani. In ogni fase di questo percorso è fondamentale l'interazione di tre dimensioni della sostenibilità:

- **Sostenibilità finanziaria** - per i beneficiari, come parte del loro percorso di empowerment finanziario, e per le organizzazioni di accoglienza, come parte della loro strategia di impatto e resilienza.
- **Sostenibilità operativa** - per le organizzazioni d'accoglienza, come parte del loro flusso di operazioni e della loro strategia commerciale.
- **Sostenibilità psicologica** - sia per i beneficiari che per i loro formatori, entrambi attori chiave per il successo del progetto.

Questo viaggio verso l'inclusione comprende le tre fasi chiave del percorso di integrazione di cittadini di paesi terzi vittime della tratta di esseri umani. Gli interventi e le buone pratiche sperimentate in CRISALIS possono supportare in modo sostenibile i beneficiari e le organizzazioni in ogni fase:

- **Assistenza**: comprende sia la prima fase (spesso attuata da organizzazioni statutarie) che la seconda fase (volontari o gestiti da ONG). L'espressione creativa può servire come una bussola per accompagnare, potenziare e radicare i beneficiari che si muovono verso l'inclusione lavorativa.
- **Inclusione lavorativa:** gestita da ONG e piccole imprese sociali. Il tirocinio modulare di Makers Unite può aiutare efficacemente a integrare l'espressione creativa e il co-design come strumenti di sviluppo personale e professionale verso l'occupazione.
- **Occupazione**: possibile in imprese sociali su larga scala e in aziende for-profit (se debitamente sensibilizzate e formate). Il modello di tirocinio a lungo termine di Quid è replicabile in organizzazioni più grandi: queste hanno il potere, i mezzi e la portata per integrare l'espressione creativa come sviluppo personale in team e per lavorare efficacemente su campagne di co-design su larga scala.

DA CRISALIS ALL' EUROPA

CONCLUSIONI GENERALI

L'obiettivo primario di CRISALIS è quello di promuovere l'integrazione sociale e l'empowerment economico delle vittime dello sfruttamento sessuale attraverso concrete opportunità di lavoro. Lo schema si è rivelato un programma pilota efficace per quanto riguarda l'impatto sulle beneficiarie e un'occasione per i partner del consorzio per condividere apprendimenti rilevanti, linee guida e buone pratiche sul tema dell'inclusione sociale e lavorativa con una popolazione vulnerabile di cittadini di paesi terzi vittime della tratta di esseri umani.

Il programma di formazione e inclusione lavorativa è stato complementato da laboratori di espressione creativa e opportunità di co-creazione creativa per consolidare una nuova narrazione personale positiva: uno strumento per la riabilitazione dal trauma e per l'integrazione culturale delle donne che il più delle volte non hanno opportunità di inserire una riflessione relativa allo stigma della tratta all'interno del proprio percorso personale e professionale.

CRISALIS ha sperimentato un modello di integrazione sociale attivo e sostenibile e ha fornito il contesto per condividere risultati rilevanti, linee guida e buone pratiche per affrontare la tratta di esseri umani dal punto di vista delle imprese sociali a vocazione creativa.

Con l'esperienza di CRISALIS, crediamo che le imprese sociali creative abbiano un ruolo nel creare un impatto diretto rispetto all'integrazione delle vittime di tratta e indirettamente nel fornire una piattaforma per la consapevolezza pubblica delle questioni relative alla tratta di esseri umani e all'integrazione sociale delle sue vittime.

Per replicare questa attività e il nostro programma e per consultare report tecnici e risorse accedi a questo link.

INCONTRA IL CONSORZIO E I PARTNER

Questa è la nostra incredibile squadra multiculturale, che ha lavorato insieme per 22 mesi

Replicate and Share!
From this link your organisation will be able to access the full Labour Inclusion Support Materials in case you wanted to replicate the CRISALIS traineeships, evaluation methods and knowledge sharing..

Riproduci e Condividi!
Da questo link la tua organizzazione potrà avere accesso ai materiali di supporto dei percorsi di inclusione lavorativa, con suggerimenti e contatti nel caso vogliate replicare i nostri workshop.

Repliceren en delen!
Via deze link heeft uw o UK rganisatie toegang tot de volledige Syllabus, do's en don'ts en nuttige contacten, voor het geval u de creatieve workshops van CRISALIS wilt repliceren.

Αντιγράψτε και Κοινοποιήστε!
Ο οργανισμός σας μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτό το link στο αναλυτικό Υλικό Υποστήριξης Προγραμμάτων Συμπεριληπτικής Εργασίας σε περίπτωση που επιθυμείτε να διοργανώσετε κι εσείς τα ίδια εργαστήρια.

CRISALIS

WWW.CRISALISPROJECT.EU

CReative Initiatives in Social enterprises for
Assistance, Labour Integration and Self development

Arbeidsintegratie Stages in creatieve sociale ondernemingen voor de integratie van vrouwen uit derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel

Dit project wordt medegefinancierd door het Fonds
voor Asiel, Migratie en Integratie van de Europese Unie

Dit project werd gefinancierd met steun van de Europese Commissie. Dit verslag geeft uitsluitend de mening van de auteur weer; de Europese Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

KORTE GESCHIEDENIS VAN CRISALIS

CRISALIS is een programma van 22 maanden dat concrete werkgelegenheidskansen combineert met workshops creatieve expressie en co-creatie mogelijkheden. Het programma werd geleid en getest door twee jonge creatieve sociale ondernemingen, Quid (Italië) en Makers Unite (NL), met de knowhow van The Language Project, een Griekse organisatie die werkt aan verbale en non-verbale taal als een integratie-instrument.

Door middel van workshops voor het delen van kennis in elk land van uitvoering en door een gezamenlijke blog- en mediacampagne trachtte de actie mensenhandel en seksuele uitbuiting onder de aandacht te brengen. Een collectie op maat gemaakte accessoires, mede ontworpen door de begunstigden, vierde de bijdrage van creativiteit aan integratie, empowerment en eerlijkheid op de arbeidsmarkt.

Volgens Eurostat over mensenhandel (2014) behoren Italië, Nederland en Griekenland tot de zes meest gepasseerde landen op het gebied van mensenhandel. Terwijl Italië vooral als doorvoerland wordt beschouwd, wordt Nederland omschreven als een bestemming voor mensenhandel (Nationaal Rapporteur 2017). Door actief samen te werken met creatieve sociale ondernemingen in deze landen, confronteert CRISALIS de kwestie op plaatsen waar hulp het hardst nodig is.

.

Het door de EU gefinancierde werk op het gebied van mensenhandel heeft zich beziggehouden met preventie, juridisch overleg en bijstand aan specifieke groepen zoals kinderen. CRISALIS herinterpreteert de aandacht van de EU voor hulp en preventie vanuit een nieuwe en complementaire invalshoek door trajecten naar duurzame sociale integratie te creëren die terugval belemmeren en deelnemers helpen een nieuw gevoel van normaliteit te verwerven

Watch the
CRISALIS overall action video.

BIJDRAGE VAN DE PARTNERS IN DE REGELING VAN CRISALIS

De sociale ondernemingen Makers Unite op het gebied van mode en design en Progetto Quid hebben in hun ateliers in Verona (IT) en Amsterdam (NL) een 18 maanden durend opleidingsprogramma ontworpen en getest dat gericht is op vrouwen uit derde landen die het slachtoffer zijn geworden van mensenhandel en dat leidt tot een vaste baan; dit onderdeel van het programma werd arbeidsinclusie programma genoemd.

TDE LEIDENDE PARTNER - PROGETTO QUID

QQuid is een door vrouwen geleide non-profit coöperatie die de werkloosheid onder kansarme vrouwen in Italië aanpakt door middel van mode. Quid werd opgericht in 2013 en biedt kansen op werk aan degenen die de meeste moeite hebben om toegang te krijgen tot de Italiaanse arbeidsmarkt via haar eigen modemerk, Progetto Quid, dat ook het voortouw heeft genomen bij de productie en distributie van het CRISALIS accessoire

MAKERS UNITE -.PARTNER

MMakers Unite is een op textiel gebaseerd creatieve studio met een grote sociale missie: Het ondersteunen van nieuwkomers met toegang tot de arbeidsmarkt binnen de Nederlandse creatieve industrie. Door middel van het gezamenlijk ontwerpen en produceren van duurzame producten, vertelt Makers Unite verhalen en zetten ze met elk project dat ze doen een stap vooruit om het wereldwijde verhaal over migratie te veranderen. Zij leidden de co-creatie workshops van CRISALIS.

THE LANGUAGE PROJECT - PARTNER

TThe Language Project team, ondersteunt door samenwerkende organisaties als Women On Top, Peripatos en AMAKA, creëerde een creatieve expressie workshop van 3 modules, inclusief genderspecifieke kunsttherapie, mindfulness en creatieve activiteiten die waren ontworpen voor de begunstigden en inspireerden tot co-creatie.

VAN ARBEIDSINTEGRATIE NAAR INCLUSIEVE PRODUCTEN

CRISALIS baant de weg naar een dieper proces van herstel en integratie op verschillende manieren:

- Stage-Leerlingwezen
- Workshops creatieve expressie
- Co-creatie en verkoop van producte

Deze drie complementaire elementen hebben wederzijds bijgedragen tot het succes van de actie, door op elkaar in te spelen en op elkaar voort te bouwen - op een circulaire, duurzame manier;

Stage Arbeidsintegratie

Een experimentele regeling voor arbeidsinpassing in twee fasen bestond uit een leerstage + een werkleerplaats om vrouwen die de nationaliteit hebben van derde landen en het slachtoffer zijn van mensenhandel in de arbeidsmarkt te integreren, met een lange termijn actie gericht op het bereiken van economische zelfvoorziening en volledige duurzaamheid van de post.
De stage van 3 maanden was bedoeld om voor de begunstigden de voorwaarde te scheppen om geleidelijk aan weer controle over hun leven en financiën te krijgen. Het tweede deel van de regeling bouwde voort op de tijdens de stage ontwikkelde sociale en beroepsvaardigheden om de begunstigde binnen 12 maanden volledig zelfvoorzienend en inzetbaar te maken.

Creatieve expressie workshops

Creatieve expressie workshops waren bedoeld om de vaardigheden aan te scherpen die de begunstigden nodig hebben om productiever, efficiënter en gezelliger te worden in hun werkomgeving en zich bewust te worden van hun vrouwelijkheid, waarbij mogelijke obstakels zoals zelfhaat, angst en genderschaamte als gevolg van eerdere traumatische ervaringen worden overwonnen.

Co-creatie en co-design

TDe co-creatie van een product laat altijd nieuwe inzichten zien en brengt onbekende creativiteit aan het licht. Wij richten deze creativiteit op vrouwelijke versterking met behulp van vergelijkbare concepten en trefwoorden als: sisterhood, brand new, lifelong learning, migratie, persoonlijke expressie, expressie door styling, en zelfzorg.

Inclusief product en campagne

Door het faciliteren van de creatieve expressie en co-creatie workshops, beoogde CRISALIS het co-design van een mode product dat ontwikkeld, geproduceerd en uiteindelijk verkocht werd in de winkels van Progetto Quid in Italië en Makers Unite in Nederland. Dit product vertegenwoordigt het verloop van CRISALIS en het creatieve en professionele pad dat de deelnemers hebben afgelegd. De ontwikkeling van het product en de distributie campagne is een middel om bewustzijn en fondsen te werven en de burgermaatschappij te betrekken bij mensenhandel door empathie op te wekken met de overlevenden.

VERONA

CONTEXT, MODEL & PROCESSEN

Host social enterprises

Makers Unite (NL) Progetto Quid (IT)

↓ *Providing*

internship + traineeship

↓ *to*

Benificiaries: women victims of human trafficking for the purpose of sexual exploitation

↑ *to*

Multimodal creative expression sessions

↑ *Providing*

The Language Project (GR)

HET PRODUCT

DE CAMPAIGN

AMSTERDAM

CONTEXT EN IDEE ACHTER DE ARBEIDSINPASSING TRAJECTEN

De sociale integratie van slachtoffers van mensenhandel verloopt moeizaam. Uit onderzoek blijkt dat slachtoffers een grotere kans lopen terug te vallen wanneer economische versterking ontbreekt en middelen voor zelfontplooiing schaars zijn. Daarom versterkt CRISALIS de positie van vrouwen door hun gevoel van eigenwaarde te versterken en hun sociaaleconomische kansen te bieden.

In de context van de EU is het evenwicht tussen economische groei en sociale bescherming al verscheidene jaren het centrale thema van het ministeriële beleid. In Nederland en Italië hebben mensen een verblijfsvergunning en soms een werkvergunning nodig om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, afhankelijk van de individuele situatie. Het EU-beleid wordt een steeds belangrijker element van het nationale beleid, en belangrijke beleidskwesties zoals arbeidsomstandigheden en sociale integratie worden hoog op de Europese agenda geplaatst. Vanuit het perspectief van sociale ondernemingen is het beïnvloeden van onze acties in dergelijke beleidsconstructies een manier om participatief burgerschap mogelijk te maken en de wereld te construeren waarin we willen leven.

CRISALIS als proefmodel dient als een manier om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, die verschillende vormen van uitbuiting aan den lijve hebben ondervonden, te integreren. Als zodanig is CRISALIS een model om te repliceren en van te leren.

CRISALIS bouwt voort op ervaringen uit eerste hand en een reeks beste praktijken die zijn ontwikkeld door Progetto Quid (IT), Makers Unite (NL) en The Language Project (GR) in het werken met vluchtelingen, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en het aanpakken van werkloosheid onder kansarme vrouwen. Gezien deze ervaring in het verleden effent het CRISALIS-project de weg naar een meer diepgaand proces van herstel en integratie door middel van meerdere middelen. CRISALIS beoogt de inzetbaarheid, financiële onafhankelijkheid en economische empowerment van de begunstigden te verbeteren door middel van een regeling voor opleiding en arbeidsinclusie.

Watch the CRISALIS Traineeship scheme video.

ARBEIDSINCLUSIE REGELING IN CIJFERS - CRISALIS

Looptijd:
22 maanden

Begunstigden
Direct: 17 slachtoffers van mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting uit derde landen die een langdurige stage lopen bij Quid en Makers Unite. 7 slachtoffers van mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting uit derde landen die betrokken zijn bij de punctuele activiteiten van de stage in Makers Unite.

Land van herkomst
Nigeria < 90%, Albanië, Eritrea, Oeganda 10%

Verwijzingspartners/bijstandsprogramma's
a. Ve Network Antitratta Veneto, Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors, Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/ Pescara, CAV, Centro Aiuto Vita, Verona; Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45.

Partner voor de effectmeting
Economics Living Lab, Università di Verona
Loyola University Seville
En met de steun van een onafhankelijke evaluator

Objectives
Ob. 1 Een loopbaanplan/ integratietraject bespreken en mede opstellen: het vermogen om werkroutine op korte termijn te plannen en te beheren en zichzelf en zijn gezin te projecteren in plannen op lange termijn, gebaseerd op weloverwogen beslissingen en een strategie van trial and error.
Ob. 2 Sociale integratie op de werkplek: een nieuw gevoel ervaren tot een nieuwe gemeenschap te behoren, respect van collega's waarderen en ervaren, als ook een gevoel van verantwoordelijkheid voor een taak ontwikkelen.
Ob. 3 Het verwerven van soft skills: van teamwork, het volgen van begeleiding en advies van trainers en begeleiders, evenals het ontwikkelen van kritisch inzicht, punctualiteit, veilig en respectvol gedrag op de werkplek.
Ob. 4 De verwerving van harde vaardigheden: leren over verschillende functies in de productie en zich specialiseren in een van hen, het verhogen van de inzetbaarheid en zelfstandig werken.
Ob. 5 De verwerving van specifieke zachte vaardigheden - via interne en externe opleidingsmogelijkheden - zoals intercollegiaal leren, time-management, ondernemerschap, digitale vaardigheden en probleemoplossend vermogen.

CONTEXT EN IDEE ACHTER DE ARBEIDSINPASSING TRAJECTEN IN ITALIË

In 2017 heeft de IOM Italië aangewezen als een van de hotspots voor mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting. Het onverwachte aantal aankomsten uit de Middellandse Zee is vooral, maar niet uitsluitend, door Nigeriaanse mensenhandelaars uitgebuit om de slachtoffers van seks- en arbeidsuitbuiting gemakkelijk te infiltreren tussen andere migranten.

Veneto is de eerste Italiaanse regio wat de aanwezigheid van Nigeriaanse ingezetenen betreft, terwijl Verona de vierde stad van Italië is (na Torino, Rome en Padova). De sterke aanwezigheid van een Nigeriaanse diaspora in Verona heeft ook de concentratie van jonge Nigeriaanse vrouwen die het slachtoffer zijn van mensenhandel en seksuele uitbuiting in de hand gewerkt. In Verona is er vooral sinds 2016 een toename van Nigeriaanse prostitutie op straat, deze aantallen zijn strikt verbonden met de toenemende migratiestroom die over zee vanuit Libië naar Italië komt. In feite is vastgesteld dat tussen 2011 en 2017, in Italië de nieuwe bewoners oorspronkelijk uit Nigeria doorgegeven van 48.220 tot 106.069, meer dan de 13% zijn de Nigerianen wonen in Veneto, voornamelijk geconcentreerd in de provincies Padova en Verona.

Terwijl overlevenden van mensenhandel bij wet een sociaal en arbeidsintegratie traject ex art. 18 D.Lgs. 286/98 zonder dat zij hun uitbuiters hoeven aan te geven, wat uiteindelijk leidt tot een tijdelijke verblijfsvergunning op humanitaire gronden, krijgen andere slachtoffers van mensenhandel internationale bescherming (asiel en subsidiaire bescherming). Al deze vergunningen kunnen worden omgezet in werkvergunningen.

Hoewel arbeidsintegratie dus de sleutel is tot veiligheid en zekerheid op de lange termijn, is het ook het laatste, maar meest uitdagende deel van de reis van een overlevende, vooral wanneer leeftijd, opleiding en familiale status, naast trauma's, psychosociale omstandigheden op maat gesneden bijstand vereisen.

Dit is waar inclusieve sociale ondernemingen het verschil kunnen maken, in het bijzonder sociale coöperaties van type B met een missie van arbeidsintegratie. Italië telt het grootste aantal sociale ondernemingen in Europa: 102.000 sociale ondernemingen, waarvan er 15.000 sociale coöperaties zijn. Quid, de coördinator van het project, is een van hen.

ARBEIDSINCLUSIE REGELING IN CIJFERS - VERONA

18 maanden

ILeerstages + leercontracten (Tirocinio + Apprendistato/ contratto in cooperativa sociale)

Begunstigden

Rechtstreeks: 12 slachtoffers van mensenhandel uit derde landen met het oog op seksuele uitbuiting.

Indirect: 15 nabestaanden (kinderen, ouders, familieleden) die dankzij de regeling worden gesteund.

Leeftijd

30 gemiddelde leeftijd: 10% ouder dan 30; 30% jonger dan 25, 44% jonger dan 30; 16% jonger dan 20

Onderwijs en alfabetisering

Primary/ Lower-Secondary in the country of origin, 2 completed in Italy

Land van herkomst

Nigeria 83%, Albanië en Eritrea 17%

Gezinsstatus

7 alleenstaande ouders, 5 alleenstaande burgers

Verwijzingspartners/bijstandsprogramma'

Na. Ve Anti-trafficking Network, Veneto Region
Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors
Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/Pescara
CAV, Centro Aiuto Vita, Verona
Area Accoglienza Comune di Verona

Partners voor effectmeting

Economics Living Lab, Università di Verona
Loyola University Seville
En met de steun van een onafhankelijke evaluator

HET MODEL - VERONA

Quid - Een inclusieve sociale onderneming/coöperatie van het type B

Als sociale coöperatie type B heeft Quid als missie de integratie van werknemers te bevorderen door middel van een productieve activiteit.
Terwijl de meeste sociale coöperaties van type B actief zijn in sectoren als zorgverlening, horeca en professionele schoonmaak, heeft Quid zich al vroeg gespecialiseerd in ontwerp en productie, met de productie en distributie van mode en accessoires B2B en B2C.
Quid gelooft dat het creëren en produceren van iets nieuws en moois zeer therapeutisch is en heilzaam voor mensen die (opnieuw) de arbeidsmarkt betreden.
Dit wordt ondersteund door Quid's impactmeting, volgens welke de schoonheid en kwaliteit van het product door 81% van Quid's werknemers 'zeer' worden gewaardeerd.

Quid - Een creatieve sociale onderneming/ Een modemerk

Als sociale onderneming geregistreerd als sociale coöperatie type B heeft Quid de statutaire opdracht de arbeidsintegratie te bevorderen van groepen die het risico lopen gemarginaliseerd te worden op de arbeidsmarkt. Met 155 werknemers tussen 19 en 65 jaar, afkomstig uit 22 verschillende landen binnen en buiten de EU, is Quid een levend diversiteit laboratorium.
Hoewel sociale coöperaties fiscale stimulansen krijgen voor het in dienst nemen van groepen die in de ogen van de wet als kansarm worden beschouwd (ex wet 193/2000 (ex wet 381/91)), zijn er voor andere zeer kwetsbare groepen, onder meer vrouwen uit derde landen en vrouwen die het slachtoffer zijn van mensenhandel, geen fiscale stimuleringsmaatregelen van kracht. Meer nog, de recente regelgeving stelt geen limiet aan het aantal slachtoffers van mensenhandel onder andere kw.etsbare groepen die een bedrijf als stagiair kan verwelkomen: waardoor zij de perfecte kandidaten zijn voor levenslange onderbetaalde stages in plaats van langdurige zinvolle tewerkstelling
Daarom gaat Quid verder dan zijn statutaire opdracht door zich te richten op zowel kansarme als kwetsbare kandidaten, waaronder slachtoffers van mensenhandel.

Quid - Gender & Diversiteit lens

Quid pakt het probleem van de werkloosheid onder vrouwen op verschillende niveaus van haar activiteiten aan. 87% van de werknemers is vrouw, 78% van het Senior Management is vrouw, 67% van de leden van de Raad van Bestuur is vrouw, alle trainers en coördinatoren in de productie-eenheid zijn vrouwen.

Deze cijfers hebben in de loop van de tijd bijgedragen tot het creëren van een veilige omgeving in een door vrouwen geleid bedrijf, waar positieve vrouwelijke rolmodellen en een succesvol evenwicht tussen werk en privé-leven veranderingen en productiviteit stimuleren.
Bovendien zijn er momenteel 22 nationaliteiten vertegenwoordigd in het bedrijf en nog veel meer talen.

YJaar van oprichting
2013

Werknemers
155 Employees, 87% Vrouwen, 70% Kwetsbaar

2020 Omzet
€6.000.0000

Kernactiviteiten
Duurzaam mode en accessoires

Distributienetwerk
10 flagship stores, 50 multimerkwinkels, 30 BtB-klanten

Impact tot op heden
- 200 arbeidsplaatsen gecreëerd
-1.300 km weefsel hersteld

Bedrijfsfase
opschaling

Financieel model
Commerciële inkomsten uit producten en diensten

Kernwaarden
Vrouwenemancipatie, Winstbejag/non-profit vervuiling

Quid - Arbeidsinclusie & Welzijnsprogramma

Quid's strategie voor arbeidsintegratie is gericht op de lange termijn. De jaarlijkse instroom van nieuwe werknemers wordt berekend op basis van de behoeften en de werklast van het bedrijf. Kwetsbare werknemers worden gerekruteerd in samenwerking met doorverwijzing partners, zowel uit de publieke als de particuliere sector.

De stagiairs krijgen een opleiding van 12 tot 18 maanden op de arbeidsplaats, onder toezicht van gespecialiseerde opleiders. De opleiding vindt plaats in één of meerdere productieafdelingen van de organisatie: naaien, verpakken, logistiek, kwaliteitscontrole, verkoop, marketing. Zodra zij hun opleiding hebben voltooid, kunnen de stagiairs deelnemen aan programma's voor opwaartse mobiliteit of specialisatie.

Daarnaast krijgen opleiders en stagiairs ondersteuning op het gebied van papierwerk, digitale ondersteuning en counseling in het kader van het welzijnsprogramma van Quid, Liberamente.
IInclusieve leiderschap sessies worden ook aangeboden aan alle medewerkers in de jaarlijkse teambuilding, evenals op maat gemaakte supervisiesessies aan geselecteerde trainers, via She Will, een pilot-programma.

MENSEN EN PROCESSEN - VERONA

Door middel van twee proef opleidingen - een langere (18 maanden) en een kortere (6 maanden) - in combinatie met workshops voor kennisuitwisseling - de een lokaal, de ander regionaal - wilde Quid op innovatieve wijze de routekaart naar arbeidsintegratie voor slachtoffers van mensenhandel uit derde landen opnieuw vormgeven:

1. Werving

De stagiairs werden gerekruteerd onder vrouwen uit derde landen die het slachtoffer waren van mensenhandel en die bezig waren een verblijfsvergunning te krijgen. Allen waren betrokken bij bijstands- en integratieprogramma's op middellange termijn (12 tot 18 maanden) die werden aangeboden of gecoördineerd door statutaire organisaties en netwerken die gemachtigd zijn slachtoffers van mensenhandel te helpen. Hierdoor werd in de eerste fase van de stage voorzien in de basisbehoeften van de begunstigden (huisvesting, reiskosten, gezondheidszorg) en een vlotte overgang van bijstand programma's naar arbeidsintegratie.

2. Selectie en inwerken

De selectie en het inwerken werden gecoördineerd door de programmamanager met de steun van de welzijnsfunctionaris van Quid. Een ITA/ENG-welkomstpakket met informatie over werktijden, contactnummers en gedragscode werd gedeeld met de stagiairs en hun begeleiders. Met de begunstigden werden op maat gesneden plannen voor evenwicht tussen werk en privéleven, arbeidstijdverkorting en zakgeld regelingen besproken en overeengekomen.

3. Opleiding op de leerstage + werkstage

Er werden betaalde stages van 3 maanden en betaalde leercontracten van 18 maanden geactiveerd overeenkomstig de nationale en regionale richtsnoeren. Opleidingsbeurzen werden verstrekt voor maximaal 3 maanden voor de stages en voor maximaal 12 maanden voor het leerlingwezen

Onder toezicht van interne opleiders konden de begunstigden tijdens hun stage verschillende functies uitproberen (kwaliteitscontrole, verpakken, strijken en naaien) en één ervan uitkiezen om zich tijdens de stage in te specialiseren. De verstrekte opleiding was een combinatie van de regionale opleidingscurricula en op maat gesneden bedrijfsopleidingen:

- Regionaal leerplan: één-op-één begeleiding op de werkplek gedurende 12 uur per maand; 120 uur klassikale opleiding in zachte vaardigheden;
- Op maat gemaakt leerplan voor stagiairs: groepstoezicht op de werkplek gedurende 12 maanden; 1 keer per jaar team building; workshops werk cultuurbemiddeling; peer-to-peer steun programma's.
- Op maat gemaakt curriculum voor trainers: wekelijkse on the job train de trainer supervisie; driemaandelijkse inclusieve leiderschap ondersteuning; permanente counseling en emotionele ondersteuning.

4. Voortdurende ondersteuning op het gebied van welzijn en persoonlijke ontwikkeling

Terwijl de begunstigden, zelfs degenen die zwaar getraumatiseerd waren, vaak zowel door de staat als door de werkgever gesubsidieerde traditionele counseling sessies afgewezen, namen zij actief deel aan workshops creatieve expressie en fotovoice, alsmede aan evaluatiegesprekken. Dergelijke sessies boden vaak een uitlaatklep en een gelegenheid om, onder begeleiding van een vertrouwde instructeur, kwesties en thema's in verband met zelfontplooiing en zelfbewustzijn te onderzoeken.

Juridische en sociale steun van het bedrijf (huisvesting, papierwerk) bleek essentieel om de begunstigden ook na afloop van de bijstand programma's te kunnen ondersteunen.

CONTEXT EN IDEE ACHTER DE ARBEIDSINPASSING TRAJECTEN IN NEDERLAND

Het bieden van maximale bescherming aan slachtoffers van mensenhandel vergt een brede aanpak. De Nationaal Rapporteur stelde dat de organisaties die betrokken zijn bij de nationale strategie ter bestrijding van mensenhandel in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor de evaluatie van hun beleid en praktijken. Voor het evaluatieproces verzocht de rapporteur als uitgangspunt te nemen dat geïmplementeerde maatregelen vergezeld moeten gaan van kwantificeerbare doelstellingen die kunnen worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. In Nederland is het aantal meldingen over slachtoffers van mensenhandel in 2019 toegenomen. .

In de nationale rapportage ontbreekt gedetailleerd inzicht in de realiteit van het slachtoffer en hun ervaringen, met name wat betreft slachtoffers van seksuele uitbuiting en buitenlandse slachtoffers die als Dublinclaimant worden aangemerkt. De expertise van Footprint to Freedom - een door overlevenden geleide organisatie - ondersteunt deze stelling, waarvan we veel van de fijne kneepjes van het overleven van mensenhandel in Nederland te horen krijgen. Ondanks aanbevelingen in eerdere landelijke monitor rapporten is er geen verbetering opgetreden in de bescherming van deze slachtoffers en de opsporing van daders.

Het aantal meldingen over mensenhandel dat in 2019 sterk toenam, zou verklaard kunnen worden door een toename van Afrikaanse slachtoffers. Volgens de Nationaal Rapporteur Mensenhandel lijkt het te gaan om Dublinclaimanten die aangifte doen van mensenhandel die zich vooral in het buitenland afspeelt.

De Nationaal Rapporteur constateert dat de gemelde slachtoffers van seksuele uitbuiting zich steeds meer in de minder zichtbare sectoren bevinden, zoals thuisprostitutie en escort/hotelprostitutie, waarbij hij benadrukt dat prioriteit moet worden gegeven aan die minder zichtbare sectoren

Wat nodig is voor de aanpak van mensenhandel vanuit het perspectief van de civiele maatschappij is een aanmoediging van kennisuitwisseling tussen organisaties en individuen die het werk tegen mensenhandel en de sociale integratie van migranten leiden. In deze brede context heeft Makers Unite, door als sociale onderneming deel te nemen aan CRISALIS, een manier uitgetest om bij te dragen met beste praktijken waarbij de sociale integratie van kwetsbare migranten centraal staat.

ThNederland wordt vaak omschreven als een bestemming voor mensenhandel.
Tussen 2015 en 2019 ontving het Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha) meldingen over in totaal 5.060 slachtoffers.(1).

ARBEIDSINCLUSIE REGELING IN CIJFERS - AMSTERDAM

12 maanden

On the job training
Creative Expression Workshops
co-design & co-creation

Begunstigden

Onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn geworden van mensenhandel:
-5 begunstigden van een modulaire langetermijn stage
-7 begunstigden van punctuele activiteiten in verband met de stage

Leeftijd

Gemiddeld 28

Onderwijs en alfabetisering

Basisonderwijs, lager secundair onderwijs, technisch beroepsonderwijs gevolgd in het land van herkomst
Eén analfabete begunstigde

Land van herkomst

Oeganda, Nigeria, Sierra Leone

Doorverwijzing Partners

Leger des Heils NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Gemeente Amsterdam, Leger des Heils, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45

Status gezin

Alle begunstigde familieleden en uitgebreide familie wonen in het land van herkomst. 6 alleenstaande moeders binnen de groep, van wie 3 hun kinderen niet kunnen zien.

1 https://www.dutchrapporteur.nl/publications/reports/2020/12/14/human-trafficking-victims-monitoring-report-2015-2019

Makers Unite - een creatief bedrijf met een grote sociale missie

De komst van nieuwkomers en vluchtelingen vraagt om creatieve oplossingen van onze samenleving om bruggen te bouwen en kansen te creëren. Makers Unite heeft de intentie om haar kernactiviteiten om te zetten in oplossingen om meer wenselijke sociale en ecologische uitkomsten te produceren. Opgericht in 2016, Makers Unite is een sociale onderneming met de missie om nieuwkomers* te ondersteunen met toegang tot de arbeidsmarkt door middel van het gezamenlijk ontwerpen en produceren van producten die streven naar duurzaamheid, en in het proces, het verschuiven van verhalen rond migratie wereldwijd.

Waarom is Impact belangrijk voor Makers Unite

Streven naar Impact helpt sociale ondernemingen gefocust te houden op het algemene doel van hun visie en, in het geval van Makers Unite, een visie van een inclusieve samenleving waar nieuwkomers creatief kunnen bijdragen met hun talenten

Met dit in het achterhoofd blijft Makers Unite collega-organisaties eraan herinneren dat het creëren van een impact vooruitgang betekent op weg naar duurzaamheid en weerspiegelt hoe woorden kunnen worden omgezet in concrete acties om sociale inclusie te bevorderen.

Het belang van het maatschappelijk middenveld, de particuliere sector en regeringen die hun visie vertalen in uitvoerbare doelstellingen kan worden omgezet in nationale ontwikkelingsplannen en strategieën die helpen bij de verwezenlijking van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. Makers Unite heeft haar bijdrage aan 6 van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen -SDG's geïdentificeerd met directe en indirecte acties.

Makers Unite als een sociale onderneming kan een platform worden om zinvolle samenwerking binnen de creatieve industrie te vergemakkelijken door de resultaten van het delen van kennis, middelen en netwerken te benutten.

Makers Unite inspireert en stimuleert verandering naar een meer inclusieve samenleving door nieuwkomers te ondersteunen bij toegang tot de arbeidsmarkt.

Hun Impact is georganiseerd in een actieplan van 5 thema's:

Governance
De Governance Impact voor Makers Unite verdiept zich in de algemene missie, visie en kernwaarden van het bedrijf om verantwoording en transparantie vast te stellen door middel van doelen die voor de organisatie zijn gesteld

Werknemers
Gericht op hoe het financiële, fysieke, professionele en sociale welzijn van teamleden en medewerkers te ondersteunen.

Gemeenschap
Makers Unite concentreert zich op het bevorderen van het sociale welzijn van de leden van de gemeenschap door zinvolle verbindingen en volgende stappen in hun carrière aan te bieden.

Milieu
Katalyseren van best practices om de ecologische voetafdruk van de productie te verbeteren.

Klanten
Co-creëren van een pad om de gecreëerde waarde voor klanten en de consumenten van Makers Unite's producten of diensten te verbeteren.

*The Term newcomer refers respectfully to migrants on an asylum-seeking, refugee or, transitory status.

HET MODEL - AMSTERDAM

Deze thema's zijn ingebed in activiteiten en middelen die voortbouwen op zes jaar ervaring en helpen een pad te creëren voor programma's voor sociale integratie zoals CRISALIS.

Jaar van oprichting
2016

Medewerkers
10 FTE Kern Teamleden,
6 FTE Professionele kleermakers

Totale inkomsten tot nu toe
€1.180.000

Kernactiviteiten
Creatief textiel bureau voor upcycling, reparatie en productie van kleding, mode en accessoires

Distributie netwerk
Online voor eigen collectie, B2B

Impact tot op heden
- 217 Nieuwkomers afgestudeerd in ons sociale inclusie programma 'Makers Unite Creative Lab
- 65% succesvol gematcht naar hun volgende professionele stap
- Lokaal kledingproductie team met 6 full-time werkende kleermakers
-7.000 reddingsvesten teruggewonnen van Griekse kusten, ge-upcycled in nieuwe producten

Bedrijfsfase
Schaalvergroting

Financieel model
Commerciële inkomsten uit producten en diensten

Kernwaarden
Openheid, positiviteit, duurzaamheid, inclusie, co-creatie en diversiteit.

Met een pilot van een verlengde on-the-job-training van 12 maanden heeft Makers Unite vanuit het perspectief van een sociale onderneming bijgedragen aan de capaciteitsopbouw, sociale integratie en arbeidsintegratie van onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn geworden van mensenhandel in verschillende fasen.
Ten eerste was de aanpak van Makers Unite in CRISALIS niet zo verschillend van al het andere dat Makers Unite doet in sociale programma's. Co-creatie, capaciteitsopbouw, netwerkfacilitering en blootstelling aan de Nederlandse Creatieve Industrie kenmerken het type interacties waarmee de begunstigden in het Amsterdamse traject experimenteren
De bouwstenen voor de opbouw van het modulaire programma in CRISALIS, gebaseerd op de opgedane ervaring met de voorkennis van het Creative Lab, waren de volgende pijlers die richting gaven aan het modulaire opleidingsschema van CRISALIS:

Elkaar leren kennen:
Momenten voor reflectie en delen met andere teamleden

Persoonlijke Ontwikkeling::
Gebaseerd op de METS-methodologie

Professionele Ontwikkeling
Traject van zachte en harde vaardigheden

Creatief Denken:
Implementeren van Creatief Denken tools samen met de ontwikkeling van de andere pijlers

Ten tweede werd het werktraject voor de integratie van vrouwelijke onderdanen van derde landen dat door Makers Unite werd uitgevoerd, gemaakt door middel van modulaire programma-inhoud voor capaciteitsopbouw. In de eerste plaats wilden zij een veilige ruimte creëren voor de vrouwen om zich uit te drukken en in de tweede plaats wilden zij hun een duidelijke volgende stap op de arbeidsmarkt bieden door gebruik te maken van de capaciteitsopbouw in de richting van harde vaardigheden.

Ten derde is het van essentieel belang te weten waar slachtoffers van mensenhandel vandaan komen en wat hun achtergrond is, alleen als zij bereid zijn die te delen. Belangrijker voor Makers Unite is om de begunstigden te ondersteunen bij het uitzoeken wat ze hierna willen doen. Binnen de context van de modulaire inhoud, werden de activiteiten ontworpen om de deelnemers praktische oefeningen te laten doen die relevant zijn voor de professionele ontwikkeling. De tools dienden ook als een duidelijke basis om te duiken in meer diepgaande - en soms moeilijker uit te leggen - Persoonlijke Ontwikkeling.

MENSEN EN PROCESSEN - AMSTERDAM

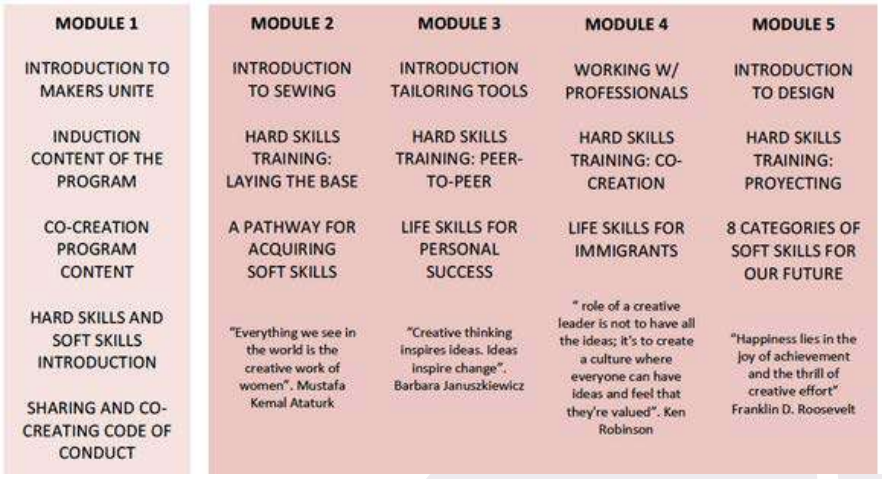

1. RECRUITER REGELING

In Nederland is de verblijfsregeling voor mensen die als mogelijk slachtoffer van mensenhandel zijn geïdentificeerd, in de volksmond bekend als de B8-procedure (formeel: B9). De status van B8-vergunninghouder is afhankelijk van het politieonderzoek, dat wordt voorafgegaan door een bedenktijd waarin de ACM vrouwen opvangt. Na een bedenktijd in de opvang gaan zij meestal naar een andere woonlocatie buiten Amsterdam. Als hun zaak wordt beëindigd of afgewezen, kunnen ze via een reguliere procedure asiel aanvragen, of ze moeten het land verlaten - velen verdwijnen in de illegaliteit. De vrouwen aan wie asiel is verleend, staan (in het rechtssysteem) niet meer bekend als slachtoffers van mensenhandel. De omstandigheden maakten het zeer moeilijk om na de afronding van de B8-procedure contact met hen op te nemen. Tijdens de B8-procedure is hun situatie nog steeds zeer onstabiel. De omstandigheden hebben ertoe geleid dat de Amsterdamse regeling opnieuw is toegespitst op een langdurige - stage in plaats van een stage + leerarbeidsplaats zoals in Quid.

2. Selectie en inwerken

CRISALIS-begunstigden werden doorverwezen door hun contactpersoon bij het opvanghuis en, in sommige gevallen, met hun maatschappelijk werker bij de gemeente. Het selectieproces hing af van de screening van factoren zoals beschikbaarheid van tijd, interferentie met het onderzoek van de zaak, maar vooral van de bereidheid om deel te nemen. Zodra het tijdschema duidelijk was, traden de begunstigden toe als leden van het productieteam, overeenkomstig de module en de activiteiten. Met de begunstigden en hun contactpersoon werd een welkomst sessie afgesproken met een inleiding over de manier van werken, de gedragscode en de vervoersregelingen.

3. Opleiding op de werkplek

De leden van het kernteam van Makers Unite begeleiden een modulair opleidingsprogramma dat vaardigheden opbouwt en volgden een sequentieel leerschema waarbij de begunstigden kennis en technieken verwierven, van naaien tot het maken van patronen en kwaliteitscontrole. Peer-to-peer leermomenten in de trainingssessie en schaduw rollen binnen het productie- en kleermaak team hielpen om vaardigheden te oogsten en van fouten te leren.

4. Ondersteuning bij persoonlijke ontwikkeling

Binnen de pijler persoonlijke ontwikkeling werd de METS methode aangepast voor de context van sociale ondernemingen en toegepast tijdens de sessies van CRISALIS. METS staat voor Methode voor de Empowerment van Trauma- en Martel Survivors, en de methode is als flexibele toolkit in meerdere contexten toepasbaar. Twee kernteamleden van Makers Unite werden getraind en grondig vertrouwd gemaakt met de methodiek. Het training proces, getest binnen het Creative Lab van Makers Unite en aangepast voor de context van CRISALIS, bleek een valide techniek die de begunstigden en de trainers ondersteunt bij het omgaan met de dagelijkse uitdagingen binnen de sessies van de modules.

HET PRODUCT

De CRISALIS foulard, verkrijgbaar in zowel bandana-formaat in katoen als foulard-formaat in zijde, is geïnspireerd op de vele kunstambachten die tijdens de creatieve workshops tot stand zijn gekomen.

De foulard van CRISALIS vertelt een verhaal van moed, verlossing en schoonheid. Dat van twaalf vrouwen die, nadat ze de mensenhandel hadden overleefd, in CRISALIS een ruimte en een tijd van transformatie hebben gevonden, en dat van vrouwen en werkers die hen hebben kunnen opvangen, opleiden en ondersteunen.

De beelden, symbolen en woorden die de weefsels van dit accessoire bevolken, zijn afkomstig van de vele momenten van creatief werk en de artistieke bewerking van de begunstigden, hun mentor en het personeel van het stijl- en marketingbureau van Quid.

De woorden - los en in blaadjes gevat - vormen een manifest van waardering, aansporing en inspiratie van vrouw tot vrouw. Deze woorden maken deel uit van de vier Manifesten die zijn opgesteld door deelnemers in Amsterdam en Verona aan de Creative Expression Workshops n.1, geleid door The Language Project..

Het ADVICE TO ALL WOMEN Manifesto werd eerst een winkelbanner in de flagship store van Quid in Milaan, waar onze klanten door verkoopmedewerkers worden uitgenodigd om hun advies aan andere vrouwen toe te voegen.

Zinnen en trefwoorden uit de winkelbanner - co-creatie en co-design door zowel begunstigden als klanten - hebben een erfenis gevonden in de foulard.

De symbolen komen voort uit de graphic storytelling-oefening waarmee de fotovoice-workshops begonnen. De sterren vertegenwoordigen iemands wens en verlangen, de hemel die zich uitstrekt over de migratiereis - als om die te beschermen. De hand omsluit een hart in een gebaar van zorg. De kip is een belangrijk symbool van economische onafhankelijkheid voor degenen die van het platteland komen.

TDe zelfportretten komen voort uit een nieuwe grafische en fotografische kijk op zichzelf, ontwikkeld in Creative Expression Workshop n. 3 geleid door The Language Project in samenwerking met AMAKA.

VERKOOPCAMPAGNE

Het gedicht in de etalage is geschreven door een van de Amsterdamse begunstigden en is een lofzang op vrijheid en zelfbehoud.

"This one time
I just learned how to ride a
bicycle
and I fell
I was injured
But I kept on sowing
They still sat in my room
Wanting
Awaiting
Their unique outfit
For their unique self."
H.

De jasjes die in de etalage van de winkels van Progetto Quid hangen, samen met de CRISALIS foulard, zijn het resultaat van een artistiek en creatief proces dat deel uitmaakt van het CRISALIS-traject.

In samenwerking met hun trainers, hun teams en het Stijlbureau van Quid hebben de begunstigden het jasje - geschonken door een bedrijfssponsor-getransformeerd en opnieuw ontworpen, waardoor het een Canva is geworden voor hun unieke expressie van zichzelf.

De jassen werden gezamenlijk herontworpen tijdens de laatste workshop creatieve expressie onder leiding van de kunst- en creativiteitstherapeut van D-Hub

MEDIA-CAMPAGNE

De collectie werd gelanceerd in de twee winkels van Progetto Quid (Milaan, Verona) tijdens twee institutionele evenementen waarbij alle lokale belanghebbenden betrokken waren.
De verkoopcampagne vond plaats in twee perioden van één week, ter gelegenheid van de EU-dag tegen de mensenhandel en ter gelegenheid van de internationale dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen.
Tegelijkertijd vond een verkoopcampagne in de nationale en internationale sociale media en pers plaats met alle consortium partners, onderaannemers en belanghebbenden.
De verkoop- en mediacampagne heeft het bereik van een breder publiek aanzienlijk verbeterd, waardoor het bewustzijn en de verspreiding zijn gestimuleerd.
ProsMedia - een onderzoekscentrum voor verantwoorde media en communicatie dat gevestigd is aan de universiteit van Verona - heeft de kwalitatieve en kwantitatieve impact van beide campagnes gemeten en is daarmee een casestudy geworden voor de cursus Journalistiek en Mediacommunicatie.

De communicatie acties die gepaard gingen met de Crisalis-campagne waren het onderwerp van een kwantitatief en kwalitatief media-analyse onderzoek dat werd uitgevoerd door ProsMedia, dat meerdere aspecten ervan analyseerde door gebruik te maken van statistieken, ongestructureerde interviews en inhoudsanalyse.

Ten behoeve van dit onderzoek werd de communicatiecampagne conceptueel onderverdeeld in drie kernthema's:

- De objecten: - jas en sjaal - ook beschreven door middel van metaforen die hun betekenis versterken,
- De onderwerpen: - de vrouwen die betrokken waren bij het ontwerp en deen realisatie van de collectie - de campagne primaire (direct komende en secundaire stemmen gaven hen zowel een actieve als een passieve connotatie;
- Het project: - de ethische en sociale implicaties ervan.

De analyse bestond uit de merkcommunicatie, de berichtgeving in de pers en de interacties van gebruikers op sociale media kanalen in de periode van 8 oktober tot 8 december 2021; de ervaringen van twee winkelbedienden, twee medewerkers en de opmerkingen van enkele klanten in de twee winkels in Verona en Milaan werden vervolgens samengevoegd met het onderzochte corpus.

CRISALIS FOULARD SOLD

+ 238

+ 6.7k €

INTERNALLY QUID GENERATED CONTENTS

Content shared on Crisalis social and Quid's platforms: **46**
Visualisations: **4880**
Likes: **2455**
Shared: **85**

EXTERNAL GENERATED CONTENT

Content shared: **53**
Visualisations: **345**
Likes: **901**
Shared: **37**

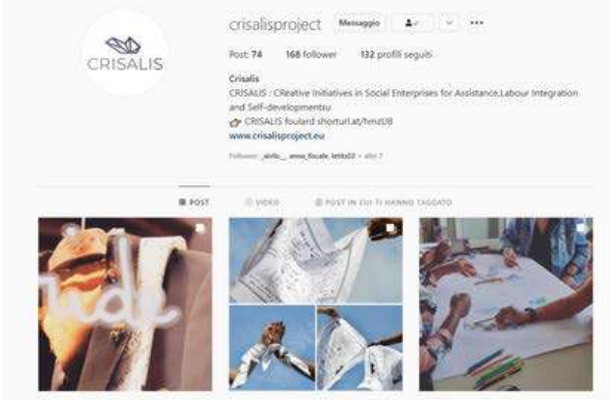

IMPACT

De evaluatie van het programma is zowel kwantitatief als kwalitatief uitgevoerd.

KWANTITATIEVE EVALUATIE/VRAGENLIJST & NETWERKANALYSE

Questionnaire index

1. Personal data and household composition

2. Quality of life
2.1. Work
2.2. Work-life balance
2.3. Happiness – Civicness
2.4. Pro-social activity
2.5. Religion
2.6. Socio-economic status
2.7. Health

3. Personality Traits
3.1. Resilience
3.2. Locus of Control

4. Willingness To Pay

5. Work welfare

6. Labour Inclusion

7. Evaluation Interview

Economics Living Lab (ELL), een spin-off van de universiteit van Verona, heeft een unieke vragenlijst ontwikkeld op basis van Europese indicatoren: Quality of Life Survey en de Eurofound Survey on Working Conditions, in overeenstemming met de EVPA- en GECES-richtsnoeren en gericht op zes kerngebieden. De vragenlijst werd uitgevoerd in 2 golven (tijd 0, + 6) voor elk van de 12 begunstigden in Verona, met het doel veranderingen te meten in hun levenskwaliteit, persoonlijkheid, connectiviteit met diensten, alsook de waarde die zij toekenden aan hun traject voor arbeidsintegratie. Daarnaast heeft een sociale netwerkanalyse op basis van een-op-een interviews geholpen om het sociale netwerk van de begunstigden en de uitbreiding ervan in kaart te brengen.

WERKEN IN QUID: TEVREDENHEIDSNIVEAUS

SDe tevredenheidsniveaus werden ook onderzocht in verband met Quid en werk specifieke aspecten. De tevredenheidsniveaus laten hoge waarden zien, van 8,0 punten.

GELUK EN TEVREDENHEID

De meting van het tevredenheidsniveau en het welzijn is uitgevoerd aan de hand van een reeks vragen in de vragenlijsten van de European Quality of Life Survey. Aspecten van het dagelijks leven zijn onderzocht, en voor elk daarvan is gevraagd een cijfer te geven van één tot tien.
Uit de CRISALIS-gegevens blijkt een grote tevredenheid voor werk en gezondheid, en ook voor het sociale leven en de omgeving. Over het algemeen zeiden de begunstigden gelukkig en tevreden te zijn met hun gezinsleven

ONAFHANKELIJKHEID OP ECONOMISCH EN HUISVESTINGSGEBIED E

Voordat zij aan het programma deelnamen, verkeerden 7 van de 8 begunstigden in een moeilijke economische situatie.
Zes maanden nadat ze aan Quid hebben deelgenomen, denkt 63% dat ze economisch bijna onafhankelijk zijn, en 25% is volledig onafhankelijk.

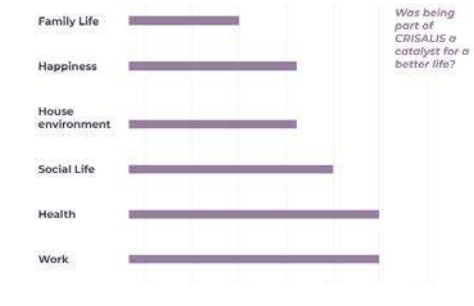

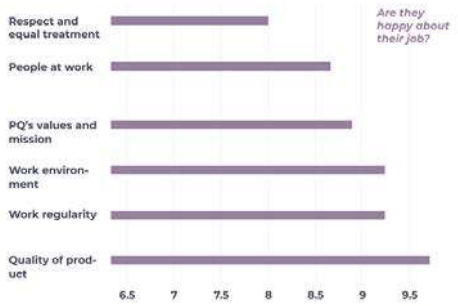

Uit de eindbeoordeling blijkt dat het programma voor arbeidsintegratie over het algemeen goed presteert. De algemeen lagere tevredenheid niveaus die in de tweede ronde van interviews werden opgetekend, wijzen niet noodzakelijk op verslechterde arbeidsomstandigheden, maar zouden eerder kunnen wijzen op een toegenomen zelfbewustzijn en zelfverbeteringsmentaliteit van de begunstigden. Bovendien heeft de Covid-pandemie duidelijk een sterke invloed gehad op de werkomgeving en de tevredenheid van het huis, vooral bij de 4 begunstigden die met het tweede proefproject aan het programma beginnen.

De economische omstandigheden van de begunstigden die rechtstreeks verband houden met de tewerkstelling in Quid, zijn bijzonder positief. Het aantal begunstigden dat een nieuwe baan niet zou aanvaarden, nam zichtbaar toe - de "weigering" van een beter betaald contract of een contract van langere duur bepaalt de opportuniteit-kostenverhouding in de ogen van de begunstigden. Vanuit een SROI-perspectief is het extra salaris dat de begunstigden bereid zijn op te geven een maatstaf voor de kwaliteit en het voordeel van een verblijf in een inclusief opleidingsprogramma. Het totale voordeel wordt geschat op ongeveer 168.000 euro per jaar en wordt gegenereerd door een reeks variabelen van het verblijf in Progetto Quid die een positief effect hebben op de status van de begunstigden.

STERKE PUNTEN	MOGELIJKHEDEN TOT VERBETERING
- Huisvesting: grotere onafhankelijkheid op het gebied van huisvesting **- Economische situatie: verbetert na toetreding tot de PQ met stijging van het gemiddelde salaris tussen het eerste en tweede jaar van het dienstverband** **- Persoonlijk geluk: stabiel met stijgende tendens** **- Gezondheidstoestand: stabiel met stijgende tendens** **- Erkenning van waarde: verbeterd met 8 vrouwelijke werknemers die in geen geval een nieuwe baan zouden aanvaarden** **- arbeidsbemiddeling: hoog bewustzijn van het van het belang van de door het programma geboden kans op werk** **- Hulp en ondersteuning van de supervisor/coördinator** **- Veerkracht en interne locus of control**	**- Menselijk kapitaal: laag opleidingsniveau** **- Welzijnsdienst voor bedrijven - "Liberamente": alleen gebruikt voor bureaucratische diensten** **- Evenwicht tussen werk en privéleven: licht gedaald** **- Tevredenheidsniveaus met betrekking tot aspecten van het leven en vertrouwen in mensen: algemene daling** **- Tevredenheidsniveau met betrekking tot respect en ontvangen behandeling: gedaald** **- Externe locus van controle: afgenomen**

OVERALL BENEFIT ESTIMATED

168k €

IMPACT

KWALITATIEVE EVALUATIE/FOTOVOICE

Met de steun van een vrouwelijke onderzoeker van de Loyola Universiteit van Sevilla werden drie fotovoice workshops georganiseerd om de begunstigden te helpen een collectief begrip te ontwikkelen van de problemen en zorgen die hen het meest raken. Deze methodologie van participatief actie-onderzoek stelt de deelnemers in staat beelden te genereren en te delen om zo de ervaringen, interesses en omstandigheden die het belangrijkst zijn in hun dagelijks leven te belichten.

Door middel van foto's en tekeningen brachten de begunstigden hun leven als werkende vrouw tijdens de Covid-19-pandemie in kaart, waarbij zij gemengde gevoelens vertoonden van angst - vanwege de omstandigheden - en veiligheid en zekerheid, dankzij de stabiliteit van hun arbeidscontracten. De belangrijkste thema's die uit de activiteiten naar voren kwamen, waren het belang van het hebben van een baan en de stabiliteit daarvan, de herinneringen aan hun reis, voedsel als symbool van vrijheid en zelfvoorziening en het leven in de stad en op het platteland in hun eigen land, waarbij de voor- en nadelen van het leven in de stad werden onderstreept. Ondanks ernstige vertrouwensproblemen waren de begunstigden in staat blijk te geven van een hoog niveau van reflexiviteit en van het vermogen de activiteiten in verband te brengen met hun eigen ervaringen en persoonlijke ambities. Er werd een tijdelijke tentoonstelling gehouden in het gebouw van Quid, die door de begunstigden werd voorgesteld aan het personeel, collega's en opleiders. De inhoud werd gedeeld in een online sociale media actie in augustus 2020.

De impact van de tweede proef met arbeidsintegratie bij Quid werd gemeten via een empathisch, op mensenrechten gericht, genderspecifiek monitoring- en evaluatieprogramma onder leiding van een onafhankelijke onderzoeker. Er werd een reeks indicatoren ontwikkeld, waarvan vele bekend waren bij zowel de trainers als de trainees - medewerkers van de organisatie en begunstigden: deze werden onderzocht in een reeks een-op-een interviews, in 3 golven (T0, T + 4 maanden, T + 8 maanden).

Een ander onderzoek dat in de loop van het project werd uitgevoerd door een masterstudent van de Universiteit Ca' Foscari/Paul Valery Montpellier onderzocht het begrip van "integratie" vanuit het oogpunt van maatschappelijk werkers en verwijzende organisaties en van de begunstigden zelf (Ceres, C., "Understanding Integration", Master MIM, 2020).*

EMPATHISCHE TOEZICHT & EVALUATIE

De impact van het tweede proefproject voor arbeidsintegratie in Quid werd gemeten via een empathisch, op mensenrechten gericht, genderspecifiek monitoring- en evaluatieprogramma onder leiding van een onafhankelijke onderzoeker. 27 Interviews werden uitgevoerd op basis van gedeelde indicatoren (van toepassing op zowel trainers/dienstverleners als stagiaires); 4 personeelsleden en 4 begunstigden in de leeftijd van 20-50 jaar met een ervaring in de mensenhandel, variërend van enkele maanden tot 20 jaar werden geïnterviewd in 3 sets van een-op-een interviews. In de interviews onderzochten de onderzoekers de relaties op de werkplek, zowel van de kant van de begunstigden als van de kant van de trainer, en brachten de volgende bevindingen naar voren:

<u>Begunstigten</u>

- Basisbehoeften: perceptie van successen (stabiliteit en veiligheid bereiken door een nieuwe job te leren in een veilige omgeving, toegang tot diensten) en focus op volgende korte- en langetermijndoelen (hun opleiding afmaken, huisvesting op lange termijn, opnieuw contact maken met hun kinderen).
- Schuld en schaamte: afnemend gevoel van zelfverwijt en schaamte.
- Vertrouwen: aanhoudend gebrek aan vertrouwen deels verzacht door de positieve werkervaring.
- Onzekerheid en toekomst: voortdurende frustratie of bezorgdheid over papierwerk, financiële onafhankelijkheid en geestelijke gezondheidsproblemen, maar over het algemeen haalbaarder geworden door de opleidingservaring en het regelmatige inkomen.
- Verleden: vóór de opleiding was er een gebrek aan activiteiten, waardoor ze niet konden ophouden aan het verleden te denken.
- Creativiteit: enthousiasme en waardering voor creatieve activiteiten op de werkplek als middel om het zelfvertrouwen terug te winnen.

<u>Personeel</u>

- Erkenning van de (soms niet-lineaire) ontwikkeling van het zelfvertrouwen, het gevoel van eigenwaarde en de motivatie van de overlevenden.
- Verhoogde bereidheid om hiaten in de eigen vaardigheden te beoordelen en het management te vragen om meer beleid en begeleiding op het gebied van cultuurgevoelig en empowerend taalgebruik, trauma-ondersteunde benaderingen.
- Werk in uitvoering cultuur- en trauma-geïnformeerde antwoorden van trainers.
- Creativiteit: gebrek aan begrip voor creatieve en innoverende workshops ondanks collaboratieve deelname.

Trainer: "If empowered with leadership skills, these amazing women become forces of healing in their communities. Because of their healing, they can advocate for positive change in their communities."

Trainee: "I feel insecure in a work environment because of a lack of previous experience, educational qualifications, and comfort with direct communications and feedback. But thanks to my trainer and the chance to learn a new job, I feel capable and confident ...maybe if I learn more, this can turn into my expertise..."

DUURZAAMHEID

Duurzame arbeidsinclusie door creativiteit

De kennisuitwisseling had tot doel een prototype te maken van een duurzaam traject naar arbeidsinclusie voor vrouwen uit derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel.

Bij elke stap van dit traject staat het samenspel van drie dimensies van duurzaamheid centraal:

- **Financiële duurzaamheid** - voor de begunstigden, als onderdeel van hun traject naar financiële empowerment, en voor de gast organisaties, als onderdeel van hun impact- en veerkracht strategie.

- **Operationele duurzaamheid** - voor gast organisaties, als onderdeel van hun operationele stroom en commerciële strategie.

- **Psychologische duurzaamheid** - zowel voor de begunstigden als voor hun opleiders, die beide een sleutelrol spelen bij de succesvolle uitvoering van het project.

Dit inclusieproject omvat de drie belangrijkste fasen van het integratietraject van slachtoffers van mensenhandel uit derde landen. De interventies en beste praktijken die in CRISALIS zijn getest, kunnen de begunstigden en organisaties in elke fase duurzaam ondersteunen:

- **Bijstand:** met inbegrip van zowel de vroege fase (vaak uitgevoerd door statutaire organisaties) en de tweede fase (vrijwilligers of NGO-gestuurde. Creatieve expressie kan dienen als een kompas om begunstigden te begeleiden, mondiger te maken en te ondersteunen op hun weg naar arbeidsintegratie.

- **Arbeidsintegratie:** gerund door NGO's en kleinschalige sociale ondernemingen. De modulaire stage van Makers Unite kan effectief helpen bij de integratie van creatieve expressie en co-design als instrumenten voor zelf- en professionele ontwikkeling op weg naar werkgelegenheid.

- **Tewerkstelling:** mogelijk bij grootschalige sociale ondernemingen en bij for-profit bedrijven (indien naar behoren gesensibiliseerd en opgeleid). Quid's lange termijn stagemodel is repliceerbaar in grotere organisaties: deze hebben de macht, de middelen en het bereik om creatieve expressie als zelfontplooiing te integreren in teams en om effectief te werken aan grootschalige sales co-design campagnes.

VAN CRISALIS NAAR EUROPA

ALGEMENE CONCLUSIE

De primaire doelstelling van CRISALIS is het bevorderen van de sociale integratie en economische empowerment van slachtoffers van seksuele uitbuiting door middel van concrete werkgelegenheidskansen. Het programma bleek een geweldig proefprogramma voor de consortium partners om relevante lessen, richtlijnen en beste praktijken rond het thema van sociale en arbeidsintegratie te delen met een kwetsbare populatie van onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel

Het trainings- en werkgelegenheidsprogramma werd aangevuld met creatieve expressie workshops en creatieve co-creatie mogelijkheden om een nieuw positief persoonlijk verhaal op te bouwen als een instrument voor traumaherstel en culturele integratie van vrouwen die meestal geen mogelijkheden hebben om het stigma na mensenhandel van hun persoonlijke en professionele pad te halen.

CRISALIS testte een actief, duurzaam sociaal integratiemodel. Dit vormde de context voor het delen van relevante resultaten, richtlijnen en beste praktijken om mensenhandel aan te pakken vanuit het perspectief van sociale ondernemingen. .

Met de ervaring van CRISALIS zijn wij van mening dat creatieve sociale ondernemingen een rol spelen bij het bieden van een platform voor publieke bewustwording van kwesties die verband houden met mensenhandel en de sociale integratie van de slachtoffers ervan.

If you want to replicate this activity in your organization check out the dedicated Reports & How To Guides.

ONTMOET HET CONSORTIUM EN DE PARTNERS

Dit is ons geweldige multiculturele team, dat 22 maanden heeft samengewerkt

Replicate and Share!
From this link your organisation will be able to access the full Labour Inclusion Support Materials in case you wanted to replicate the CRISALIS traineeships, evaluation methods and knowledge sharing..

Riproduci e Condividi!
Da questo link la tua organizzazione potrà avere accesso ai materiali di supporto dei percorsi di inclusione lavorativa, con suggerimenti e contatti nel caso vogliate replicare i nostri workshop.

Repliceren en delen!
Via deze link heeft uw o UK rganisatie toegang tot de volledige Syllabus, do's en don'ts en nuttige contacten, voor het geval u de creatieve workshops van CRISALIS wilt repliceren.

Αντιγράψτε και Κοινοποιήστε!
Ο οργανισμός σας μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτό το link στο αναλυτικό Υλικό Υποστήριξης Προγραμμάτων Συμπεριληπτικής Εργασίας σε περίπτωση που επιθυμείτε να διοργανώσετε κι εσείς τα ίδια εργαστήρια.

CRISALIS

WWW.CRISALISPROJECT.EU

CReative Initiatives in Social enterprises for
Assistance, Labour Integration and Self development

Συμπεριληπτικά προγράμματα κατάρτισης σε δημιουργικές κοινωνικές επιχειρήσεις για την ένταξη γυναικών υπηκόων τρίτων χωρών, επιζησασών εμπορίας ανθρώπων

This project is co-funded
by the Asylum, Migration and Integration Fund of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This report reflects the views only of the author, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Σ'ΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡ'ΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡ'ΑΜΜΑΤΟΣ CRISALIS

Το CRISALIS είναι ένα πρόγραμμα διάρκειας 22 μηνών που συνδυάζει συγκεκριμένες ευκαιρίες απασχόλησης με εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης και ευκαιρίες συν-δημιουργίας και εφαρμόστηκε πιλοτικά από δύο νέες δημιουργικές κοινωνικές επιχειρήσεις, την Quid (Ιταλία) και την Makers Unite (Ολλανδία), με την τεχνογνωσία του The Language Project, ενός ελληνικού οργανισμού που ασχολείται με τη λεκτική και μη λεκτική γλώσσα ως εργαλείο ένταξης.

Μέσω εργαστηρίων ανταλλαγής γνώσεων που πραγματοποιήθηκαν σε κάθε χώρα εφαρμογής και μέσω ενός συνεργατικού ιστολογίου και μιας εκστρατείας στα μέσα ενημέρωσης, η δράση προσπάθησε να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σχετικά με την εμπορία ανθρώπων και τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Μια συλλογή αξεσουάρ κατά παραγγελία που συν-σχεδιάστηκε από τις επωφελούμενες τονίζοντας τη συμβολή της δημιουργικότητας στην ένταξη, την ενδυνάμωση και τη δικαιοσύνη στην αγορά εργασίας.

Η Eurostat για την εμπορία ανθρώπων (2014) υποδεικνύει ότι η Ιταλία, η Ολλανδία και η Ελλάδα είναι μεταξύ των έξι χωρών που αποτελούν τον μεγαλύτερο στόχο για την εμπορία ανθρώπων. Ενώ η Ιταλία θεωρείται κυρίως χώρα διέλευσης, η Ολλανδία περιγράφεται ως χώρα προορισμού για την εμπορία ανθρώπων (Εθνικός Εισηγητής 2017). Συνεργαζόμενο ενεργά με δημιουργικές κοινωνικές επιχειρήσεις σε αυτές τις χώρες, το CRISALIS αντιμετωπίζει το ζήτημα σε μέρη όπου η βοήθεια είναι πιο αναγκαία.

Το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο σχετικά με την εμπορία ανθρώπων αφορούσε την πρόληψη, τη νομική διαβούλευση και τη συνδρομή συγκεκριμένων ομάδων, όπως τα παιδιά. Το CRISALIS ερμηνεύει εκ νέου την εστίαση της ΕΕ στη βοήθεια και την πρόληψη από μια νέα και συμπληρωματική οπτική γωνία, δημιουργώντας μονοπάτια προς τη βιώσιμη κοινωνική ενσωμάτωση που εμποδίζουν την υποτροπή και υποστηρίζουν τις επωφελούμενες συμμετέχουσες να αποκτήσουν μια νέα αίσθηση κανονικότητας.

Watch the
CRISALIS overall action video.

ΣΥΜΒΟΛΉ ΤΩΝ ΕΤΑ'ΙΡΩΝ ΣΤΟ ΠΡ'ΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚ'ΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ CRISALIS

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις μόδας και σχεδίασης Progetto Quid και Makers Unite, σχεδίασαν και εφάρμοσαν πιλοτικά στα εργαστήριά τους στη Βερόνα (IT) και στο Άμστερνταμ (NL) ένα πρόγραμμα κατάρτισης διάρκειας 18 μηνών που απευθυνόταν σε γυναίκες υπηκόους τρίτων χωρών που επέζησαν της εμπορίας ανθρώπων, το οποίο οδηγούσε σε μόνιμη απασχόληση.

Ο ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ - PROGETTO QUID

Το Quid είναι ένας μη κερδοσκοπικός συνεταιρισμός υπό την ηγεσία γυναικών που αντιμετωπίζει την ανεργία μεταξύ μειονεκτουσών γυναικών στην Ιταλία μέσω της μόδας. Το Quid ιδρύθηκε το 2013 και παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης σε όσους δυσκολεύονται περισσότερο να έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας στην Ιταλία μέσω της δικής της fashion brand, Progetto Quid, η οποία ανέλαβε επίσης την ηγεσία στην παραγωγή και διανομή του αξεσουάρ CRISALIS.

MAKERS UNITE - ΣΥΝΕΡΓ'ΑΤΗΣ

Το Makers Unite είναι ένα δημιουργικό γραφείο με βάση την κλωστοϋφαντουργία με μεγάλη κοινωνική αποστολή: να υποστηρίξει τους νεοαφιχθέντες με πρόσβαση στην αγορά εργασίας στην ολλανδική δημιουργική βιομηχανία. Μέσω του συνεργατικού σχεδιασμού και της παραγωγής βιώσιμων προϊόντων, το Makers Unite αφηγείται ιστορίες και κάνει ένα βήμα μπροστά για να αλλάξει την παγκόσμια αφήγηση για τη μετανάστευση με κάθε έργο που κάνει. Επίσης, ηγήθηκε των εργαστηρίων συνδημιουργίας του CRISALIS.

THE LANGUAGE PROJECT - ΣΥΝΕΡΓ'ΑΤΗΣ

Η ομάδα του The Language Project, με την υποστήριξη συνεργαζόμενων οργανώσεων όπως οι Women On Top, Peripatos και AMAKA, δημιούργησε ένα εργαστήριο δημιουργικής έκφρασης τριών ενοτήτων, το οποίο σχεδιάστηκε για γυναίκες υπηκόους τρίτων χωρών που έρχονται αντιμέτωπες με ψυχολογικό τραύμα.

ΑΠΌ ΤΗΝ ΈΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΆ ΠΡΟΪΌΝΤΑ

Το CRISALIS ανοίγει το δρόμο για μια πιο βαθιά διαδικασία ανάκαμψης και ένταξης μέσω πολλαπλών μέσων:

- Πρακτική άσκηση-Μαθητεία
- Εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης
- Συν-δημιουργία και πωλήσεις (lifestyle) προϊόντων

Αυτά τα τρία συμπληρωματικά στοιχεία συνέβαλαν αμοιβαία στην επιτυχία της δράσης, αλληλεπιδρώντας και χτίζοντας το ένα πάνω στο άλλο - με έναν κυκλικό, βιώσιμο τρόπο:

Πρακτική άσκηση για την εργασιακή ένταξη

Ένα πειραματικό πρόγραμμα εργασιακής ένταξης σε 2 φάσεις, το οποίο αποτελείτο από μια πρακτική άσκηση + μαθητεία για την ένταξη γυναικών υπηκόων τρίτων χωρών επιζησασών εμπορίας ανθρώπων στην αγορά εργασίας, με μια μακροπρόθεσμη δράση που αποσκοπεί στην επίτευξη οικονομικής αυτάρκειας και πλήρους βιωσιμότητας της θέσης.

Η τρίμηνη πρακτική άσκηση σχεδιάστηκε για να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ώστε οι επωφελούμενες να ανακτήσουν σταδιακά τον έλεγχο της ζωής και των οικονομικών τους. Το δεύτερο μέρος του προγράμματος βασίστηκε στις κοινωνικές και επαγγελματικές δεξιότητες που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ώστε η επωφελούμενη να καταστεί πλήρως αυτάρκης και απασχολήσιμη εντός 12 μηνών.

Εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης

Τα εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης είχαν ως στόχο να οξύνουν τις δεξιότητες που χρειάζονται οι επωφελούμενες για να γίνουν πιο παραγωγικές, αποδοτικές και κοινωνικές στο εργασιακό τους περιβάλλον και να συνειδητοποιήσουν τη θηλυκότητά τους, ξεπερνώντας πιθανά εμπόδια όπως το μίσος για τον εαυτό τους, ο φόβος και η ντροπή για το φύλο λόγω προηγούμενων τραυματικών εμπειριών.

Συν-δημιουργία και συν-σχεδιασμός

Η συν-δημιουργία ενός προϊόντος δείχνει πάντα νέες ιδέες και φέρνει στο φως άγνωστη δημιουργικότητα. Εστιάζουμε την εν λόγω δημιουργικότητα στη γυναικεία ενδυνάμωση χρησιμοποιώντας παρόμοιες έννοιες και λέξεις-κλειδιά όπως: αδελφότητα, brand new, δια βίου μάθηση, μετανάστευση, προσωπική έκφραση, έκφραση μέσω styling και αυτοφροντίδας.

Συμπεριληπτικό προϊόν & καμπάνια

Διευκολύνοντας τα εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης και συν-δημιουργίας, το CRISALIS είχε ως στόχο να συν-σχεδιάσει ένα προϊόν μόδας που αναπτύχθηκε, παρήχθη και τελικά πωλήθηκε στα καταστήματα του Progetto Quid στην Ιταλία και του Makers Unite στην Ολλανδία. Το προϊόν αυτό αντιπροσωπεύει την πορεία του CRISALIS και τη δημιουργική και επαγγελματική πορεία που ακολούθησαν οι συμμετέχουσες. Η ανάπτυξη του προϊόντος και η καμπάνια διανομής του είναι ένα μέσο για την ευαισθητοποίηση, τη χρηματοδότηση και την εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών σχετικά από την εμπορία ανθρώπων, προκαλώντας ενσυναίσθηση.

ΒΕΡΟΝΑ

ΠΛΑΙΣΙΟ, ΜΟΝΤΕΛΟ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Host social enterprises

Makers Unite (NL) **Progetto Quid (IT)**

Providing

internship + traineeship

to

Benificiaries: women victims of human trafficking for the purpose of sexual exploitation

to

Multimodal creative expression sessions

Providing

The Language Project (GR)

ΤΟ ΠΡΟΙΟΝ

Η ΚΑΜΠΑΝΙΑ

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΕΑ ΠΙΣΩ ΑΠΌ ΤΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην κοινωνική ένταξη. Οι έρευνες δείχνουν ότι τα θύματα είναι πιο πιθανό να υποτροπιάσουν όταν δεν υπάρχει οικονομική ενδυνάμωση και τα μέσα για την αυτοανάπτυξη είναι ελάχιστα. Για το λόγο αυτό, το CRISALIS ενδυναμώνει τις γυναίκες αξιοποιώντας το αίσθημα αυτοεκτίμησής τους και παρέχοντάς τους κοινωνικοοικονομικές ευκαιρίες.

Στο πλαίσιο της ΕΕ, η ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής προστασίας αποτελεί το κεντρικό θέμα της υπουργικής πολιτικής εδώ και αρκετά χρόνια. Στην Ολλανδία και την Ιταλία, οι άνθρωποι χρειάζονται άδεια παραμονής και μερικές φορές άδεια εργασίας για να έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ανάλογα με την ατομική τους κατάσταση. Η πολιτική της ΕΕ γίνεται όλο και πιο σημαντικό στοιχείο της εθνικής πολιτικής και σημαντικά ζητήματα πολιτικής, όπως οι συνθήκες εργασίας και η κοινωνική ένταξη, θεωρούνται υψηλά στην ευρωπαϊκή ατζέντα. Από τη σκοπιά των κοινωνικών επιχειρήσεων, ο επηρεασμός των δράσεών μας σε τέτοιου είδους πολιτικές κατασκευές είναι ένας τρόπος για να ενεργοποιήσουμε τη συμμετοχική ιδιότητα του πολίτη και να κατασκευάσουμε τον κόσμο στον οποίο θέλουμε να ζούμε.

Το CRISALIS ως πιλοτικό μοντέλο χρησιμεύει ως ένας τρόπος ένταξης ανθρώπων που απέχουν από την αγορά εργασίας, οι οποίοι έχουν βιώσει, από πρώτο χέρι, διάφορες μορφές εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, το CRISALIS είναι ένα μοντέλο προς αναπαραγωγή και μάθηση.

Το CRISALIS βασίζεται στην εμπειρία και σε ένα σύνολο βέλτιστων πρακτικών που αναπτύχθηκαν από το Progetto Quid (IT), το Makers Unite (NL) και το The Language Project (GR) όσον αφορά την ενασχόλησή τους με το προσφυγικό, με άτομα που απεαπό την αγορά εργασίας και με την αντιμετώπιση της ανεργίας μεταξύ μειονεκτουσών γυναικών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την προηγούμενη εμπειρία, το πρόγραμμα CRISALIS ανοίγει το δρόμο για μια πιο βαθιά διαδικασία ανάκαμψης και ένταξης μέσω πολλαπλών μέσων. Το CRISALIS στοχεύει στη βελτίωση της απασχολησιμότητας των δικαιούχων, της οικονομικής ανεξαρτησίας και της οικονομικής ενδυνάμωσης μέσω ενός προγράμματος κατάρτισης και ένταξης στην αγορά εργασίας.

Watch the CRISALIS Traineeship scheme video.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ - CRISALIS

Διάρκεια
22 μήνες

Επωφελούμενες
Άμεσα: 17 επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων υπήκοοι τρίτων χωρών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, οι οποίες απασχολήθηκαν μέσω μακροχρόνιας πρακτικής άσκησης στο Quid και στο Makers Unite. 7 επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων υπηκόοι τρίτων χωρών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, οι οποίες απασχολούνται σε τυπικές δραστηριότητες της πρακτικής άσκησης στο Makers Unite.

Χώρα προέλευσης
Νιγηρία < 90%, Αλβανία, Ερυθραία, Ουγκάντα 10%

Συνεργάτες παραπομπής και υποστηρικτές
Na. Ve Anti-trafficking Network, Veneto Region,C aritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors, Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/Pescara,CAV, Centro Aiuto Vita, Verona, Area Accoglienza Comune di Verona Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation- Arq Psychotrauma, Stichting Centrum '45.

Εταίροι για τη μέτρηση του αντίκτυπου
Economics Living Lab, Πανεπιστήμιο της Βερόνα
Πανεπιστήμιο Loyola της Σεβίλλης
Και με την υποστήριξη ενός ανεξάρτητου αξιολογητή

Στόχοι
Στόχος. 1 Συζήτηση και συνδιαμόρφωση ενός σχεδίου σταδιοδρομίας/ μιας πορείας ένταξης: η ικανότητα να σχεδιάζει και να διαχειρίζεται την εργασιακή ρουτίνα βραχυπρόθεσμα, καθώς και να προβάλλει τον εαυτό της και την οικογένειά της σε μακροπρόθεσμα σχέδια με βάση τεκμηριωμένη απόφαση και στρατηγική δοκιμής και σφάλματος.
Στόχος. 2 Κοινωνική ένταξη στον εργασιακό χώρο: βίωση ενός νέου αισθήματος ότι ανήκει σε μια νέα κοινότητα, εκτίμηση και βίωση του σεβασμού από τις συναδέλφους καθώς και ανάπτυξη αίσθησης ευθύνης απέναντι σε μια εργασία.
Στόχος. 3 Η απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων: από την ομαδική εργασία, την παρακολούθηση της καθοδήγησης και των συμβουλών των εκπαιδευτών και των καθηγητών καθώς και την ανάπτυξη κριτικής αίσθησης, της ακρίβειας, της ασφαλούς και με σεβασμό συμπεριφοράς στο χώρο εργασίας.
Στόχος. 4 Η απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων: εκμάθηση διαφορετικών θέσεων στη μεταποίηση και εξειδίκευση σε μία από αυτές, αύξηση της απασχολησιμότητας και της ανεξάρτητης εργασίας.
Στόχος. 5 Η απόκτηση συγκεκριμένων κοινωνικών δεξιοτήτων -μέσω εσωτερικών και εξωτερικών ευκαιριών κατάρτισης- όπως η μάθηση από συναδέρφους, η διαχείριση του χρόνου, η επιχειρηματικότητα, οι ψηφιακές δεξιότητες και η επίλυση προβλημάτων.

ΠΛΑΊΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΈΑ ΠΊΣΩ ΑΠΌ ΤΑ ΜΟΝΟΠΆΤΙΑ ΈΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΆ ΕΡΓΑΣΊΑΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ - ΒΕΡΟΝΑ

Το 2017 ο ΔΟΜ προσδιόρισε την Ιταλία ως ένα από τα hotspots της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Ο απροσδόκητος αριθμός αφίξεων από τη Μεσόγειο Θάλασσα έχει γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, από Νιγηριανούς διακινητές για την εύκολη διείσδυση των θυμάτων σεξουαλικής και εργασιακής εκμετάλλευσης μεταξύ άλλων μεταναστών.

Το Βένετο είναι η πρώτη ιταλική περιφέρεια όσον αφορά την παρουσία Νιγηριανών κατοίκων, ενώ η Βερόνα είναι η τέταρτη πόλη της Ιταλίας (μετά το Τορίνο, τη Ρώμη και την Πάντοβα). Η έντονη παρουσία της νιγηριανής διασποράς στη Βερόνα έχει επίσης διευκολύνει τη συγκέντρωση νεαρών νιγηριανών γυναικών θυμάτων εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Στη Βερόνα παρατηρείται αύξηση της νιγηριανής πορνείας στο δρόμο, ιδίως από το 2016 και μετά, οι αριθμοί αυτοί συνδέονται στενά με την αυξανόμενη μεταναστευτική ροή που φθάνει δια θαλάσσης από τη Λιβύη στην Ιταλία. Στην πραγματικότητα, έχει σημειωθεί ότι από το 2011 και το 2017, στην Ιταλία οι νέοι κάτοικοι που κατάγονται από τη Νιγηρία πέρασαν από 48.220 σε 106.069, πάνω από το 13% είναι οι Νιγηριανοί που ζουν στο Βένετο, κυρίως συγκεντρωμένοι στις επαρχίες της Πάντοβα και της Βερόνα.

Ενώ οι επιζώντες της εμπορίας έχουν πρόσβαση σε κοινωνική και εργασιακή ένταξη σύμφωνα με τον νόμο Art.18 D.Lgs. 286/98 χωρίς να καταγγείλουν τους εκμεταλλευτές τους, που τελικά οδηγεί σε προσωρινή άδεια παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, άλλα θύματα εμπορίας ανθρώπων λαμβάνουν διεθνή προστασία (άσυλο και επικουρική προστασία). Όλες αυτές οι άδειες μπορούν να μετατραπούν σε άδειες εργασίας.

Ενώ η εργασιακή ένταξη είναι επομένως το κλειδί για τη μακροπρόθεσμη ασφάλεια και προστασία, είναι επίσης το τελευταίο, αλλά και πιο δύσκολο μέρος της διαδρομής των επιζώντων, ιδίως όταν η ηλικία, η εκπαίδευση και η οικογενειακή κατάσταση, όπως και το τραύμα και οι ψυχοκοινωνικές συνθήκες, απαιτούν εξατομικευμένη βοήθεια.

Εδώ είναι που οι συμπεριληπτικές κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να κάνουν τη διαφορά, ιδίως οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Τύπου Β, των οποίων η αποστολή είναι η εργασιακή ένταξη. Η Ιταλία μετρά τον μεγαλύτερο αριθμό κοινωνικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη: 102.000 κοινωνικές επιχειρήσεις, εκ των οποίων οι 15.000 είναι κοινωνικοί συνεταιρισμοί. Το Quid, ο συντονιστής του έργου, είναι μία από αυτές.

18 μήνες

Πρακτική άσκηση + μαθητεία (Tirocinio + Apprendistato/ contratto στην cooperativa sociale)

Επωφελούμενες

Άμεσα: 12 επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων υπήκοοι τρίτων χωρών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση

Έμμεσα: 15 πλησιέστεροι συγγενείς (παιδιά, γονείς, συγγενείς) που υποστηρίχθηκαν χάρη στο πρόγραμμα.

Ηλικία

30 μέσος όρος ηλικίας: 10% άνω των 30 ετών, 30% κάτω των 25 ετών, 44% κάτω των 30 ετών, 16% κάτω των 20 ετών

Εκπαίδευση & Αλφαβητισμός

Πρωτοβάθμια/Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη χώρα καταγωγής, 2 συμπληρωμένες στην Ιταλία

Χώρα προέλευσης

Νιγηρία 83%, Αλβανία και Ερυθραία 17%

Οικογενειακή κατάσταση

7 άγαμες μητέρες, 5 άγαμες

Συνεργάτες / Προγράμματα βοήθειας

Na. Ve Anti-trafficking Network, Veneto Region
Caritas, Il Samaritano in UNHRC Humanitarian Corridors
Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Rimini/ Bari/Pescara
CAV, Centro Aiuto Vita, Verona
Area Accoglienza Comune di Verona

Εταίροι για τη μέτρηση του αντικτύπου

Economics Living Lab, Πανεπιστήμιο της Βερόνα
Πανεπιστήμιο Loyola της Σεβίλλης
Και με την υποστήριξη ενός ανεξάρτητου αξιολογητή

ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ - ΒΕΡΟΝΑ

Quid - Μια συμπεριληπτική κοινωνική επιχείρηση/ Συνεταιρισμός τύπου Β

Ως κοινωνική επιχείρηση εγγεγραμμένη ως Κοινωνικός Συνεταιρισμός Τύπου Β, το Quid έχει την καταστατική αποστολή να προωθήσει την εργασιακή ένταξη ομάδων που κινδυνεύουν να περιθωριοποιηθούν στην αγορά εργασίας. Σήμερα, με 155 εργαζόμενους, ηλικίας 19-65 ετών, από 22 διαφορετικές χώρες της ΕΕ και εκτός ΕΕ, το Quid είναι ένα ζωντανό εργαστήριο ποικιλομορφίας.
Ωστόσο, ενώ οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί επωφελούνται από φορολογικά κίνητρα για την πρόσληψη ομάδων που ορίζονται ως μειονεκτικές στα μάτια του νόμου (πρώην νόμος 193/2000 (πρώην 381/91)), για άλλες ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες, μεταξύ άλλων γυναίκες υπήκοοι τρίτων χωρών και γυναίκες επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων, δεν υπάρχουν μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης. Επιπλέον, η πρόσφατη ρύθμιση δεν θέτει όριο στον αριθμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων μεταξύ άλλων ευάλωτων ομάδων που μπορεί να υποδεχθεί μια εταιρεία ως ασκούμενους: καθιστώντας τους ιδανικούς υποψήφιους για ισόβια υποαμειβόμενη πρακτική άσκηση αντί για μακροχρόνια ουσιαστική απασχόληση.
Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Quid υπερβαίνει τη θεσμοθετημένη αποστολή της εστιάζοντας σε μειονεκτούντες καθώς και σε ευάλωτους υποψηφίους, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

Quid - Μια δημιουργική κοινωνική επιχείρηση/ Ένα fashion brand

Ως Κοινωνικός Συνεταιρισμός Τύπου Β, η αποστολή του Quid είναι να προωθήσει την ένταξη της εργασίας μέσω μιας παραγωγικής δραστηριότητας.
Ενώ οι περισσότεροι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Τύπου Β δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως η φροντίδα, η εστίαση, ο επαγγελματικός καθαρισμός, το Quid εξειδικεύτηκε από πολύ νωρίς στον σχεδιασμό και την κατασκευή, παράγοντας και διανέμοντας μόδα και αξεσουάρ B2B και B2C.
Το Quid πιστεύει ότι η πράξη της δημιουργίας και της κατασκευής κάτι νέου και όμορφου είναι ιδιαίτερα θεραπευτική και ευεργετική για όσους (επαν)εισέρχονται στην αγορά εργασίας.
Αυτό υποστηρίζεται από το ερωτηματολόγιο μέτρησης του αντίκτυπου του Quid, σύμφωνα με το οποίο η ομορφιά και η ποιότητα του προϊόντος εκτιμώνται "πολύ" από το 81% των εργαζομένων του Quid.
Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Quid υπερβαίνει τη θεσμοθετημένη αποστολή της εστιάζοντας σε μειονεκτούντες καθώς και σε ευάλωτους υποψηφίους, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.
υτό υποστηρίζεται από το ερωτηματολόγιο μέτρησης αντικτύπου του Quid, σύμφωνα με το οποίο 81% των εργαζομένων του, εκτιμούν "πάρα πολύ" την ποιότητα και την ομορφία του προϊόντος.

Quid - Φύλο και ποικιλομορφία

Το Quid αντιμετωπίζει το ζήτημα της γυναικείας ανεργίας και υποαπασχόλησης σε διάφορα επίπεδα της δραστηριότητάς της. Το 87% των εργαζομένων είναι γυναίκες, το 78% των ανώτερων διοικητικών στελεχών είναι γυναίκες, το 67% των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι γυναίκες, όλοι οι εκπαιδευτές και οι συντονιστές στη μονάδα παραγωγής είναι γυναίκες.
Τα στοιχεία αυτά έχουν συμβάλει, με την πάροδο του χρόνου, στη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος σε μια εταιρεία με γυναικεία ηγεσία, όπου τα θετικά γυναικεία πρότυπα και η επιτυχημένη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής οδηγούν στην αλλαγή και την παραγωγικότητα.
Επιπλέον, στην εταιρεία εκπροσωπούνται σήμερα 22 εθνικότητες και πολλές ακόμη γλώσσες.

Έτος ίδρυσης
2013

Εργαζόμενοι
155 , 87% Γυναίκες , 70% Ευάλωτοι πολίτες

2020 Κύκλος εργασιών
€6.000.0000

Κύρια δραστηριότητα
Sustainable fashion garments and accessories

Δίκτυο διανομής
110 καταστήματα-ναυαρχίδες,50 πολυκαταστήματα,30 πελάτες BtB

Αντίκτυπος μέχρι σήμερα
- δημιουργήθηκαν 200 θέσεις εργασάις
- ανακτήθηκαν 1.300 km υφάσματος

Κατάσταση Εταιρείας
Scaling

Οικονομικό Μοντέλο
Εμπορική δραστηριότητα από Προϊόντα και Υπηρεσίες

Βασικές Αξίες
Γυναικεία ενδυνάμωση, Profit/ Non Profit contamination

Quid - Πρόγραμμα εργασιακής ένταξης και πρόνοιας

Η στρατηγική του Quid για την εργασιακή ένταξη είναι μακροπρόθεσμη. Η ετήσια πρόσληψη νέων προσλήψεων υπολογίζεται με βάση τις ανάγκες και το φόρτο εργασίας της εταιρείας. Οι ευάλωτοι εργαζόμενοι προσλαμβάνονται σε συνεργασία με εταίρους παραπομπής, τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς.

Στους εκπαιδευόμενους προσφέρονται προγράμματα κατάρτισης στην εργασία διάρκειας 12 έως 18 μηνών, υπό την επίβλεψη εξειδικευμένων εκπαιδευτών. Η κατάρτιση πραγματοποιείται σε ένα ή σε περισσότερα από τα παραγωγικά τμήματα του οργανισμού: ραπτική, συσκευασία, logistics, ποιοτικός έλεγχος, πωλήσεις, μάρκετινγκ. Μόλις ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους, οι εκπαιδευόμενοι εισέρχονται σε προγράμματα ανοδικής κινητικότητας ή εξειδίκευσης.

Επιπλέον, στους εκπαιδευτές και τους εκπαιδευόμενους προσφέρεται γραφειοκρατική και ψηφιακή υποστήριξη καθώς και συμβουλευτική στο πλαίσιο του προγράμματος πρόνοιας του Quid, Liberamente. Σε όλους τους εργαζόμενους προσφέρονται επίσης συνεδρίες συμπεριληπτικής ηγεσίας στο πλαίσιο της ετήσιας ομαδικής ανάπτυξης, καθώς και σε εξειδικευμένες συνεδρίες εποπτείας σε επιλεγμένους εκπαιδευτές, μέσω του πιλοτικού προγράμματος She Will.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΒΕΡΟΝΑ

Μέσω δύο πιλοτικών προγραμμάτων κατάρτισης - ενός μεγαλύτερου (18 μήνες) και ενός μικρότερου (6 μήνες) - σε συνδυασμό με εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων - το ένα τοπικό και το άλλο περιφερειακό - το Quid είχε ως στόχο τον καινοτόμο επανασχεδιασμό του χάρτη πορείας προς την εργασιακή ένταξη για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων από τρίτες χώρες:

1. Πρόσληψη

Οι εκπαιδευόμενες στρατολογήθηκαν μεταξύ γυναικών υπηκόων τρίτων χωρών, επιζησασών εμπορίας ανθρώπων που βρίσκονταν στη διαδικασία απόκτησης άδειας παραμονής. Όλες συμμετείχαν σε μεσομακροπρόθεσμα προγράμματα βοήθειας και ένταξης (12/ 18 μήνες) που προσέφεραν ή συντόνιζαν νόμιμες οργανώσεις και δίκτυα εξουσιοδοτημένα να υποστηρίζουν θύματα εμπορίας ανθρώπων. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίστηκαν οι βασικές ανάγκες των επωφελουμένων (στέγαση, μετακινήσεις, υγειονομική περίθαλψη) στην πρώτη φάση της πρακτικής άσκησης, για μια ομαλή μετάβαση από τα προγράμματα βοήθειας στην εργασιακή ένταξη στο CRISALIS.

2. Επιλογή & ένταξη στην εταιρεία

Η επιλογή και η ένταξη στην εταιρεία συντονίστηκαν από τον διαχειριστή του προγράμματος με την υποστήριξη του υπεύθυνου πρόνοιας του Quid. Ένα πακέτο καλωσορίσματος ITA/ENG που περιείχε πληροφορίες σχετικά με το ωράριο εργασίας, τους αριθμούς επικοινωνίας, τον κώδικα δεοντολογίας μοιράστηκε από τους εκπαιδευόμενους και τους υπεύθυνους των περιπτώσεων τους. Συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν με τις επωφελούμενες ειδικά σχέδια εξισορρόπησης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, μειωμένες ώρες εργασίας και ρυθμίσεις για το επίδομα διαβίωσης.

3. Κατάρτιση στην εργασία/ Πρακτική άσκηση + Μαθητεία

Ενεργοποιήθηκαν 3μηνες αμειβόμενες θέσεις πρακτικής άσκησης και 18μηνες αμειβόμενες θέσεις μαθητείας σύμφωνα με τις εθνικές και περιφερειακές κατευθυντήριες γραμμές. Παρέχονταν υποτροφίες κατάρτισης έως 3 μήνες για την πρακτική άσκηση και έως 12 μήνες για τη μαθητεία.

Υπό την επίβλεψη εσωτερικών εκπαιδευτών, οι επωφελούμενες είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν διάφορους ρόλους κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης (έλεγχος ποιότητας, συσκευασία, σιδέρωμα και ράψιμο) και να επιλέξουν έναν για να εξειδικευτούν κατά τη διάρκεια της μαθητείας. Η παρεχόμενη κατάρτιση συνδύαζε τα περιφερειακά προγράμματα κατάρτισης με την εξειδικευμένη κατάρτιση στην επιχείρηση:

- Περιφερειακό πρόγραμμα σπουδών: ατομική επίβλεψη στην εργασία για 12 ώρες/μήνα- 120 ώρες εκπαίδευσης σε αίθουσα διδασκαλίας για κοινωνικές δεξιότητες,
- Προσαρμοσμένο πρόγραμμα σπουδών για τις εκπαιδευόμενες: ομαδική επίβλεψη στην εργασία για 12 μήνες- 1 φορά το χρόνο βιωματική ομαδική ανάπτυξη όλων των ομάδων- εργαστήρια διαμεσολάβησης για την εργασιακή κουλτούρα- προγράμματα υποστήριξης μεταξύ ομοτίμων.
- Προσαρμοσμένο πρόγραμμα σπουδών για εκπαιδευτές: εβδομαδιαία επίβλεψη κατά τη διάρκεια της εργασίας για την εκπαίδευση του εκπαιδευτή- τριμηνιαία υποστήριξη της συμπεριληπτικής ηγεσίας- μόνιμη συμβουλευτική και συναισθηματική υποστήριξη.

4. Συνεχής υποστήριξη για την ευημερία και την προσωπική ανάπτυξη

Ενώ οι επωφελούμενες, ακόμη και οι ιδιαίτερα τραυματισμένες, συχνά απέρριπταν τόσο τις επιδοτούμενες από το κράτος όσο και τις επιδοτούμενες από τον εργοδότη παραδοσιακές συνεδρίες συμβουλευτικής, συμμετείχαν ενεργά σε εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης και photovoice, καθώς και σε συνεντεύξεις αξιολόγησης. Οι εν λόγω συνεδρίες παρείχαν συχνά μια διέξοδο και μια ευκαιρία να εξερευνήσουν, υπό την καθοδήγηση ενός έμπιστου εκπαιδευτή, ζητήματα και θέματα που συνδέονται με την αυτοανάπτυξη και την αυτογνωσία.

Η νομική και κοινωνική υποστήριξη με βάση την εταιρεία (στέγαση, γραφειοκρατία) αποδείχθηκε απαραίτητη για τη διασφάλιση της υποστήριξης των δικαιούχων μετά τη λήξη των προγραμμάτων βοήθειας.

ΠΛΑΊΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΈΑ ΠΊΣΩ ΑΠΌ ΤΑ ΜΟΝΟΠΆΤΙΑ ΈΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΆ ΕΡΓΑΣΊΑΣ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Η παροχή μέγιστης προστασίας στις επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Ο Εθνικός Εισηγητής δήλωσε ότι οι οργανώσεις που συμμετέχουν στην εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνες για την αξιολόγηση της πολιτικής και των πρακτικών τους. Για τη διαδικασία αξιολόγησης, ο Εισηγητής ζήτησε να αποτελέσει αφετηρία το γεγονός ότι τα εφαρμοζόμενα μέτρα πρέπει να συνοδεύονται από ποσοτικοποιήσιμους στόχους που θα αξιολογούνται και θα προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες. Στην Ολλανδία, ο αριθμός των αναφορών σχετικά με τα θύματα εμπορίας ανθρώπων αυξήθηκε το 2019.

Στις εθνικές εκθέσεις δεν υπάρχει λεπτομερής εικόνα της πραγματικότητας των θυμάτων και των εμπειριών τους, ιδίως όσον αφορά τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και τα αλλοδαπά θύματα που κατατάσσονται ως αιτούντες του Δουβλίνου. Η εμπειρογνωμοσύνη του Footprint to Freedom - μιας οργάνωσης που καθοδηγείται από επιζώντες - υποστηρίζει αυτόν τον ισχυρισμό, από την οποία μαθαίνουμε πολλές από τις ιδιαιτερότητες της επιβίωσης της εμπορίας ανθρώπων στην Ολλανδία. Παρά τις συστάσεις σε προηγούμενες εθνικές εκθέσεις παρακολούθησης, δεν υπήρξε καμία βελτίωση στην προστασία αυτών των θυμάτων και στον εντοπισμό των δραστών.

Ο αριθμός των αναφορών σχετικά με την εμπορία ανθρώπων που αυξήθηκε απότομα το 2019, θα μπορούσε να εξηγηθεί από την αύξηση των αφρικανικών θυμάτων. Σύμφωνα με τον Εθνικό Εισηγητή για την εμπορία ανθρώπων, φαίνεται ότι πρόκειται για αιτούντες του Δουβλίνου που καταγγέλλουν εμπορία ανθρώπων, η οποία λαμβάνει χώρα κυρίως στο εξωτερικό.

Ο Εθνικός Εισηγητής σημείωσε ότι τα αναφερόμενα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης εντοπίζονται όλο και περισσότερο στους λιγότερο ορατούς τομείς, όπως η πορνεία στο σπίτι και η πορνεία με συνοδεία/ξενοδοχείο, τονίζοντας ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε αυτούς τους λιγότερο ορατούς τομείς.

Αυτό που απαιτείται από την προσέγγιση για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων από την οπτική γωνία της κοινωνίας των πολιτών είναι η ενθάρρυνση της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ οργανώσεων και ατόμων που ηγούνται του έργου κατά της εμπορίας ανθρώπων και της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών. Σε αυτό το ευρύ πλαίσιο, συμμετέχοντας στο CRISALIS ως κοινωνική επιχείρηση, το Makers Unite δοκίμασε πιλοτικά έναν τρόπο να συμβάλει με βέλτιστες πρακτικές όπου η κοινωνική ένταξη των ευάλωτων μεταναστών βρίσκεται στον πυρήνα της επιχείρησης.

Η Ολλανδία συχνά περιγράφεται ως ένας προορισμός εμπορίας ανθρώπων. Μεταξύ 2015 και 2019, το Τμήμα Συντονισμού ενάντια στην Εμπορία Ανθρώπων (CoMensha) έλαβε αναφορές για σύνολο 5.060 θύματα (1).

ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ - ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

12 μήνες

Κατάρτιση στην εργασία
Εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης
συν-σχεδιασμός & συν-δημιουργία

Επωφελούμενες

Υπήκοοι τρίτων χωρών επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων που εμπλέκονται μέσω:
- 5 επωφελούμενες μακροχρόνιας σπονδυλωτής πρακτικής άσκησης
- 7 επωφελούμενες από δραστηριότητες που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση

Ηλικία

Μέσος όρος 28

Εκπαίδευση και αλφαβητισμός

Πρωτοβάθμια, κατώτερη δευτεροβάθμια, τεχνικές επαγγελματικές σπουδές που ακολουθήθηκαν στη χώρα προέλευσης.
Μία αναλφάβητη επωφελούμενη

Χώρα καταγωγής

Ουγκάντα, Νιγηρία, Σιέρα Λεόνε

Συνεργάτες

Salvation Army NL, Footprint to Freedom, HVO Querido, ACM - Amsterdam Municipality, Salvation Army, Footprint to Freedom, Equator Foundation; Arq Psychotrauma,Stichting Centrum '45

Οικογενειακή κατάσταση

Όλοι οι συγγενείς και η ευρύτερη οικογένεια των επωφελούμενων ζουν στη χώρα καταγωγής. 6 ανύπαντρες μητέρες εντός της ομάδας, 3 από τις οποίες δεν τους επιτρέπεται να δουν τα παιδιά τους.

1 https://www.dutchrapporteur.nl/publications/reports/2020/12/14/human-trafficking-victims-monitoring-report-2015-2019

Makers Unite - Ένας δημιουργικός οργανισμός με μεγάλη κοινωνική αποστολή

Η άφιξη νεοαφιχθέντων και προσφύγων ζητά από την κοινωνία μας δημιουργικές λύσεις για να χτίσει γέφυρες και να δημιουργήσει ευκαιρίες. Το Makers Unite σκοπεύει να μετατρέψει τις βασικές επιχειρηματικές πρακτικές της σε λύσεις για την παραγωγή πιο επιθυμητών κοινωνικών και περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων. Το Makers Unite, που ιδρύθηκε το 2016, είναι μια κοινωνική επιχείρηση με αποστολή να υποστηρίξει τους νεοαφιχθέντες* με πρόσβαση στην αγορά εργασίας μέσω του συνεργατικού σχεδιασμού και της παραγωγής προϊόντων που επιδιώκουν τη βιωσιμότητα, και στην πορεία να αλλάξει τις αφηγήσεις γύρω από τη μετανάστευση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Γιατί ο αντίκτυπος έχει σημασία για το Makers Unite

Η επιδίωξη του αντίκτυπου βοηθά τις κοινωνικές επιχειρήσεις να επικεντρώνονται στον γενικό σκοπό του οράματός τους και, στην περίπτωση του Makers Unite, στο όραμα μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, όπου οι νεοαφιχθέντες μπορούν να συνεισφέρουν δημιουργικά με τα ταλέντα τους.
Έχοντας αυτό κατά νου, το Makers Unite υπενθυμίζει συνεχώς στις ομοειδείς οργανώσεις ότι η δημιουργία αντίκτυπου σημαίνει πρόοδο προς τη βιωσιμότητα και αντανακλά τον τρόπο μετατροπής των λόγων σε συγκεκριμένες δράσεις για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
Η σημασία της κοινωνίας των πολιτών, του ιδιωτικού τομέα και των κυβερνήσεων που μεταφράζουν το οραμά τους σε εφαρμόσιμους στόχους μπορεί να μεταγραφεί σε εθνικά αναπτυξιακά σχέδια και στρατηγικές που συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Το Makers Unite προσδιόρισε τη συμβολή της σε 6 από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης -SDGs με άμεσες και έμμεσες δράσεις.
Το Makers Unite ως κοινωνική επιχείρηση μπορεί να γίνει μια πλατφόρμα για τη διευκόλυνση της ουσιαστικής συνεργασίας στο πλαίσιο της δημιουργικής βιομηχανίας, αξιοποιώντας τα αποτελέσματα της ανταλλαγής γνώσεων, πόρων και δικτύων.
Εμπνέοντας και προωθώντας την αλλαγή προς μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, το Makers Unite επιτυγχάνει την υποστήριξη των νεοαφιχθέντων με πρόσβαση στην αγορά εργασίας

Ο αντίκτυπός τους είναι οργανωμένος σε ένα σχέδιο δράσης 5 θεμάτων:

Διακυβέρνηση
Ο αντίκτυπος της διακυβέρνησης για το Makers Unite εμβαθύνει στη συνολική αποστολή, το όραμα και τις βασικές αξίες της εταιρείας, ώστε να καθιερωθεί η λογοδοσία και η διαφάνεια μέσω των στόχων που έχουν τεθεί για τον οργανισμό.
Εργαζόμενοι
Εστιάζει στον τρόπο υποστήριξης της οικονομικής, φυσικής, επαγγελματικής και κοινωνικής ευημερίας των μελών της ομάδας και των συνεργατών.
Κοινότητα
Το Makers Unite επικεντρώνει τις προσπάθειές του στην προώθηση της κοινωνικής ευημερίας των μελών της κοινότητας παρέχοντας ουσιαστικές συνδέσεις και επόμενα βήματα στην καριέρα τους.
Περιβάλλον
Καταλύοντας τις βέλτιστες πρακτικές για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της παραγωγής.
Πελάτες
Συνδημιουργία μιας πορείας για τη βελτίωση της αξίας που δημιουργείται για τους πελάτες και τους καταναλωτές των προϊόντων ή των υπηρεσιών του Makers Unite.

ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ - ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Αυτά τα θέματα ενσωματώνονται σε δραστηριότητες και πόρους που βασίζονται σε έξι χρόνια εμπειρίας και συμβάλλουν στη συνδιαμόρφωση μιας πορείας για προγράμματα κοινωνικής ένταξης όπως το CRISALIS.

Έτος Ιδρύματος
2016

Εργαζόμενοι
10 μέλη της βασικής ομάδας πλήρους απασχόλησης (FTE),
6 επαγγελματίες ράφτες πλήρους απασχόλησης

Συνολικά έσοδα μέχρι σήμερα
€1.180.000

Βασική δραστηριότητα
Δημιουργικό πρακτορείο κλωστοϋφαντουργίας για την ανακύκλωση, την επισκευή και την παραγωγή ενδυμάτων, μόδας και αξεσουάρ.

Δίκτυο διανομής
Διαδικτυακό για δική του συλλογή, B2B

Επίδραση μέχρι σήμερα
- 217 νεοαφιχθέντες αποφοίτησαν από το πρόγραμμα κοινωνικής ένταξης 'Makers Unite Creative Lab'
- 65% ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στο επόμενο επαγγελματικό τους βήμα
- Τοπική ομάδα παραγωγής ενδυμάτων με 6 νεοαφιχθέντες ράφτες πλήρους απασχόλησης
-7.000 σωσίβια που ανακτήθηκαν από τις ελληνικές ακτές και ανακυκλώθηκαν σε νέα προϊόντα

Στάδιο της εταιρείας
Scaling

Οικονομικό μοντέλο
Εμπορικά έσοδα από προϊόντα και υπηρεσίες

Βασικές αξίες
Ανοιχτότητα, θετικότητα, βιωσιμότητα, ένταξη, συνδημιουργία και ποικιλομορφία.

*The Term newcomer refers respectfully to migrants on an asylum-seeking, refugee or, transitory status.

Με ένα πιλοτικό πρόγραμμα εκτεταμένης κατάρτισης στην εργασία διάρκειας 12 μηνών, το Makers Unite συνέβαλε από την οπτική γωνία μιας κοινωνικής επιχείρησης στην ανάπτυξη ικανοτήτων, την κοινωνική και εργασιακή ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών επιζησασών εμπορίας ανθρώπων σε διάφορα στάδια.

Πρώτον, η προσέγγιση της εμπλοκής στο CRISALIS από το Makers Unite δεν ήταν τόσο διαφορετική από ό,τι άλλο κάνει το Makers Unite σε κοινωνικά προγράμματα. Η συνδημιουργία, η ανάπτυξη ικανοτήτων, η διευκόλυνση δικτύων και η έκθεση στην ολλανδική δημιουργική βιομηχανία χαρακτηρίζουν το είδος των αλληλεπιδράσεων με τις οποίες πειραματίστηκαν οι επωφελούμενες στο μονοπάτι του Άμστερνταμ.

Τα δομικά στοιχεία για την κατασκευή του σπονδυλωτού προγράμματος στο CRISALIS με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε με την προηγούμενη γνώση του Creative Lab ήταν οι ακόλουθοι πυλώνες που καθοδήγησαν το σπονδυλωτό σύστημα κατάρτισης του CRISALIS:

Γνωριμία μεταξύ μας:
Στιγμές για προβληματισμό και ανταλλαγή απόψεων με άλλα μέλη της ομάδας

Προσωπική ανάπτυξη:
Με βάση τη μεθοδολογία METS

Επαγγελματική ανάπτυξη:
Διαδικασία των "κοινωνικών" και "τεχνικών" δεξιοτήτων

Δημιουργική σκέψη:
Εφαρμογή εργαλείων δημιουργικής σκέψης παράλληλα με την ανάπτυξη των άλλων πυλώνων

Δεύτερον, η πορεία των εργασιών προς την ένταξη των γυναικών, υπηκόων τρίτων χωρών που υλοποιήθηκε από το Makers Unite έγινε μέσω του περιεχομένου του σπονδυλωτού προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων. Σε πρώτη φάση, αποσκοπούσαν στη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου για τις γυναίκες να εκφραστούν και, δεύτερον, να τους παράσχουν ένα σαφές επόμενο βήμα στην αγορά εργασίας, αξιοποιώντας την ανάπτυξη ικανοτήτων προς την κατεύθυνση των σκληρών δεξιοτήτων.

Τρίτον, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε από πού προέρχονται τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και το ιστορικό τους, μόνο αν είναι πρόθυμα να το μοιραστούν. Το πιο σημαντικό, για το Makers Unite είναι να υποστηρίξει τους δικαιούχους στο να καταλάβουν τι θέλουν να κάνουν στη συνέχεια. Στο πλαίσιο του περιεχομένου του προγράμματος, οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν ώστε οι συμμετέχοντες να παραδώσουν πρακτικές ασκήσεις σχετικές με την επαγγελματική ανάπτυξη. Τα εργαλεία χρησίμευσαν επίσης ως σαφής βάση για να βουτήξουν σε πιο βαθιά - και μερικές φορές πιο δύσκολο να εξηγηθεί - Προσωπική Ανάπτυξη.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΆΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

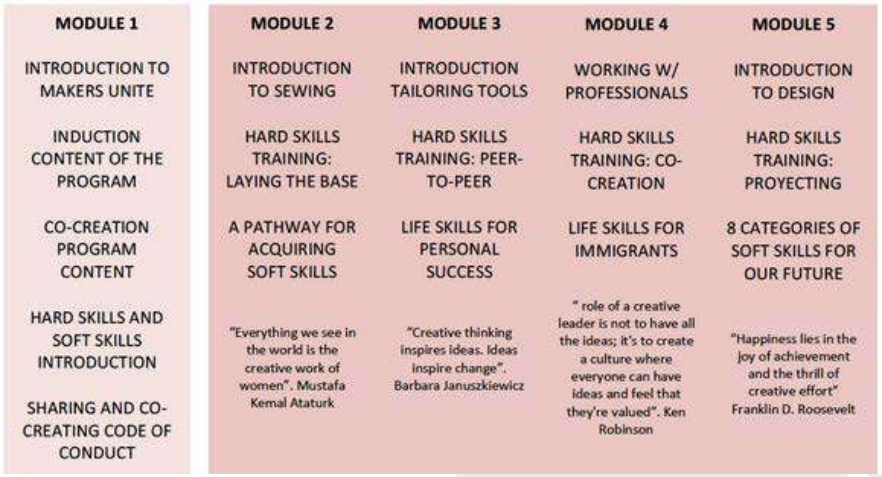

1. ΠΡΟΣΛΗΨΗ

Στην Ολλανδία, οι κανονισμοί παραμονής για τα άτομα που αναγνωρίζονται ως πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων είναι στην καθομιλουμένη γνωστοί ως διαδικασία B8 (επίσημα: B9). Το καθεστώς κατόχου άδειας B8 εξαρτάται από την αστυνομική έρευνα, της οποίας προηγείται μια περίοδος προβληματισμού κατά την οποία οι γυναίκες προστατεύονται από το ACM. Μετά την περίοδο περισυλλογής στο καταφύγιο, οι περισσότερες μεταβαίνουν σε άλλο χώρο στέγασης εκτός Άμστερνταμ. Εάν η υπόθεσή τους τερματιστεί ή απορριφθεί, μπορούν να ζητήσουν άσυλο μέσω μιας κανονικής διαδικασίας ή πρέπει να εγκαταλείψουν τη χώρα - πολλές εξαφανίζονται στην παρανομία. Οι γυναίκες στις οποίες χορηγείται άσυλο δεν χαρακτηρίζονται πλέον (στο νομικό σύστημα) ως θύματα εμπορίας ανθρώπων. Αυτό έκανε πολύ δύσκολη την επαφή μαζί τους μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας B8. Ενώ κατά τη διάρκεια της διαδικασίας B8, η κατάστασή τους εξακολουθεί να είναι πολύ ασταθής. Οι περιστάσεις έκαναν το πρόγραμμα του Άμστερνταμ να επικεντρωθεί εκ νέου σε μια μακροχρόνια - πρακτική άσκηση αντί για μια πρακτική άσκηση + μαθητεία όπως στη Βερόνα.

2. Επιλογή & ένταξη στην εταιρεία

Οι επωφελούμενες του CRISALIS παραπέμφθηκαν από τον υπεύθυνο επικοινωνίας τους στο καταφύγιο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, από τον υπεύθυνο εργασίας τους στο δήμο. Η διαδικασία επιλογής εξαρτήθηκε από τον έλεγχο παραγόντων όπως η διαθεσιμότητα χρόνου, η παρεμβολή στη διερεύνηση της υπόθεσης αλλά κυρίως η προθυμία συμμετοχής. Μόλις διευκρινίστηκε το πρόγραμμα, οι επωφελούμενες εισήλθαν ως μέλη της ομάδας παραγωγής σύμφωνα με την ενότητα και τις δραστηριότητες. Με τις επωφελούμενες και τον υπεύθυνο επικοινωνίας τους συμφωνήθηκε μια συνεδρία υποδοχής με εισαγωγή στον τρόπο εργασίας, τον κώδικα συμπεριφοράς και τις ρυθμίσεις για τη μεταφορά.

3. Εκπαίδευση στην εργασία

Τα βασικά μέλη της ομάδας Makers Unite καθοδήγησαν ένα αρθρωτό πρόγραμμα κατάρτισης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων που ακολούθησε ένα διαδοχικό σχήμα μάθησης, όπου οι επωφελούμενες απέκτησαν γνώσεις και τεχνικές, από τη ραπτική μέχρι την κατασκευή πατρόν και τον ποιοτικό έλεγχο. Στιγμές μάθησης από συναδέρφους στο πλαίσιο της κατάρτισης και μαθητεία εντός της ομάδας παραγωγής και ραπτικής βοήθησαν στη συγκέντρωση δεξιοτήτων και στη μάθηση μέσα από τα λάθη.

4. Υποστήριξη προσωπικής ανάπτυξης

Αναφορικά με την προσωπική ανάπτυξη, η μέθοδος METS προσαρμόστηκε στο πλαίσιο των κοινωνικών επιχειρήσεων και εφαρμόστηκε κατά τη διάρκεια των συνεδριών του CRISALIS. METS σημαίνει Μέθοδος για την Ενδυνάμωση των Επιζώντων Τραύματος και Βασανιστηρίων και η μέθοδος μπορεί να παραδοθεί σε πολλαπλά πλαίσια ως ευέλικτη εργαλειοθήκη. Δύο βασικά μέλη της ομάδας Makers Unite εκπαιδεύτηκαν και εξοικειώθηκαν διεξοδικά με τη μεθοδολογία. Η εκπαιδευτική διαδικασία, που δοκιμάστηκε πιλοτικά στο πλαίσιο του δημιουργικού εργαστηρίου του Makers Unite και προσαρμόστηκε στο πλαίσιο του CRISALIS, αποδείχθηκε ότι είναι μια έγκυρη τεχνική που υποστηρίζει τις επωφελούμενες και τους εκπαιδευτές που αντιμετωπίζουν τις καθημερινές προκλήσεις στο πλαίσιο των συνεδριών των ενοτήτων.

ΤΟ ΠΡΟΙΟΝ

Το φουλάρι CRISALIS, διαθέσιμο τόσο σε μέγεθος μπαντάνας από βαμβάκι όσο και σε τετράγωνο μέγεθος από μετάξι, είναι εμπνευσμένο από τις πολλές καλλιτεχνικές κατασκευές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των δημιουργικών εργαστηρίων.

Το φουλάρι CRISALIS αφηγείται μια ιστορία θάρρους, λύτρωσης και ομορφιάς. Την ιστορία των γυναικών που, έχοντας επιβιώσει από την εμπορία ανθρώπων, βρήκαν στο CRISALIS ένα χώρο και ένα χρόνο μεταμόρφωσης, και την ιστορία των γυναικών και των εργαζομένων που μπόρεσαν να τις υποδεχτούν, να τις εκπαιδεύσουν και να τις υποστηρίξουν.

Οι εικόνες, τα σύμβολα και οι λέξεις που γεμίζουν τα υφάσματα αυτού του αξεσουάρ προέρχονται από τις πολλές στιγμές δημιουργικής εργασίας και την καλλιτεχνική επεξεργασία των δικαιούχων, του καθηγητή τους και του προσωπικού του Γραφείου Στυλ και Μόδας του Quid.

Οι λέξεις – γραμμένες σε φύλλα - αποτελούν ένα μανιφέστο εκτίμησης, παρότρυνσης και έμπνευσης από γυναίκα σε γυναίκα. Οι λέξεις αυτές αποτελούν μέρος των τεσσάρων μανιφέστων που συνέταξαν οι επωφελούμενες στο Άμστερνταμ και στη Βερόνα κατά τη διάρκεια του πρώτου Εργαστηρίου Δημιουργικής Έκφρασης, υπό την καθοδήγηση του The Language Project.

Το μανιφέστο "ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ" έγινε πρώτα ένα πανό στο flagship-store του Quid στο Μιλάνο, όπου οι πελάτισσές μας καλούνται από τους πωλητές να προσθέσουν τις δικές τους συμβουλές προς άλλες γυναίκες.

Οι φράσεις και οι λέξεις-κλειδιά που συνδημιουργήθηκαν και συν-σχεδιάστηκαν από τους δικαιούχους και τους πελάτες, αποτυπώθηκαν στο φουλάρι.

ΤΤα σύμβολα προέρχονται από την άσκηση γραφικής αφήγησης που άνοιξε τα εργαστήρια photovoice. Τα αστέρια αντιπροσωπεύουν την ευχή και τη λαχτάρα του ατόμου, τον ουρανό που εκτείνεται πάνω από το μεταναστευτικό ταξίδι - σαν να το προστατεύει. Το χέρι περικλείει μια καρδιά σε μια χειρονομία φροντίδας. Η όρνιθα είναι ένα σημαντικό σύμβολο οικονομικής ανεξαρτησίας για όσους προέρχονται από αγροτικά περιβάλλοντα.

Οι αυτοπροσωπογραφίες προέρχονται από μια νέα γραφιστική και φωτογραφική ματιά του εαυτού, που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια του τρίτου Εργαστηρίου Δημιουργικής Έκφρασης του The Language Project σε συνεργασία με την AMAKA.

Η ΚΑΜΠΆΝΙΑ ΠΩΛΉΣΕΩΝ

Τα σακάκια που εκτίθενται στη βιτρίνα των καταστημάτων της Progetto Quid, μαζί με το φουλάρι CRISALIS, προέρχονται από μια καλλιτεχνική και δημιουργική διαδικασία που αποτελεί μέρος του ταξιδιού του CRISALIS. Σε συνεργασία με τους εκπαιδευτές τους, τις ομάδες τους και το Γραφείο Μόδας της Quid οι επωφελούμενες μεταμόρφωσαν και επανασχεδίασαν το σακάκι – δωρεά ενός εταιρικού χορηγού – μετατρέποντάς το σε καμβά για τη μοναδική έκφραση του εαυτού τους.

Τα σακάκια επανασχεδιάστηκαν κατά τη διάρκεια του τελευταίου εργαστηρίου δημιουργικής έκφρασης υπό την καθοδήγηση της art therapist του D-Hub.

Το ποίημα που παρουσιάζεται στη βιτρίνα γράφτηκε από μία επωφελούμενη με έδρα το Άμστερνταμ και είναι ένας ύμνος στην ελευθερία και την αυτοδυναμία.

"This one time
I just learned how to ride a bicycle
and I fell
I was injured
But I kept on sowing
They still sat in my room
Wanting
Awaiting
Their unique outfit
For their unique self."
H.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Η συλλογή λανσαρίστηκε στα δύο flagship stores του Progetto Quid (Μιλάνο, Βερόνα) κατά τη διάρκεια δύο σημαντικών εκδηλώσεων με συμμετοχή όλων των τοπικών φορέων. Η εκστρατεία πωλήσεων πραγματοποιήθηκε σε δύο περιόδους διάρκειας μιας εβδομάδας, με αφορμή την ημέρα της Πανευρωπαϊκή Ημέρα κατά της Εμπορίας Ανθρώπων και τη Διεθνή Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε εκστρατεία πωλήσεων στα εθνικά και διεθνή μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στον Τύπο με τη συμμετοχή όλων των εταίρων της κοινοπραξίας, των υπεργολάβων και των ενδιαφερόμενων φορέων.
Η εκστρατεία πωλήσεων και μέσων ενημέρωσης βελτίωσε σημαντικά την προσέγγιση ενός ευρύτερου κοινού, ενισχύοντας την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση. Ο ποιοτικός-ποσοτικός αντίκτυπος και των δύο εκστρατειών μετρήθηκε από το ProsMedia - ένα υπεύθυνο κέντρο έρευνας για τα μέσα ενημέρωσης και την επικοινωνία, που εδρεύει στο Πανεπιστήμιο της Βερόνα, και αποτέλεσε μελέτη περίπτωσης για το μάθημα Journalism and Media Communication.

Οι επικοινωνιακές δράσεις που συνόδευσαν την εκστρατεία του προγράμματος Crisalis αποτέλεσαν αντικείμενο μιας ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας ανάλυσης των μέσων ενημέρωσης που διεξήχθη από την ProsMedia, η οποία ανέλυσε πολλαπλές πτυχές της με τη χρήση στατιστικών στοιχείων, μη δομημένων συνεντεύξεων και ανάλυσης περιεχομένου.

Για τους σκοπούς αυτής της έρευνας, η επικοινωνιακή εκστρατεία κατατμήθηκε εννοιολογικά σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες:

- τα αντικείμενα: - σακάκι και κασκόλ - που περιγράφονται επίσης μέσω μεταφορών που ενισχύουν το νόημά τους,
- τα υποκείμενα: - οι γυναίκες που συμμετείχαν στο σχεδιασμό και τη δημιουργία του
- και υλοποίηση της συλλογής - η εκστρατεία πρωτογενείς (άμεσα επερχόμενες και δευτερογενείς φωνές τους απέδωσε τόσο μια ενεργητική όσο και μια παθητική χροιά,
- το έργο: - αφηγούνται τις ηθικές και κοινωνικές επιπτώσεις του.

Η ανάλυση προέβη σε δειγματοληψία της επικοινωνίας του brand, της δημοσιογραφικής κάλυψης και των αλληλεπιδράσεων των χρηστών στα κανάλια κοινωνικής δικτύωσης κατά την περίοδο από τις 8 Οκτωβρίου έως τις 8 Δεκεμβρίου 2021 - οι εμπειρίες δύο πωλητών, δύο υπαλλήλων και τα σχόλια ορισμένων πελατών στα δύο καταστήματα στη Βερόνα και το Μιλάνο συγχωνεύθηκαν στη συνέχεια με το σώμα δεδομένων που διερευνήθηκε.

CRISALIS FOULARD SOLD

+ 238

+ 6.7k €

INTERNALLY QUID GENERATED CONTENTS

Content shared on Crisalis social and Quid's platforms: **46**
Visualisations: **4880**
Likes: **2455**
Shared: **85**

EXTERNAL GENERATED CONTENT

Content shared: **53**
Visualisations: **345**
Likes: **901**
Shared: **37**

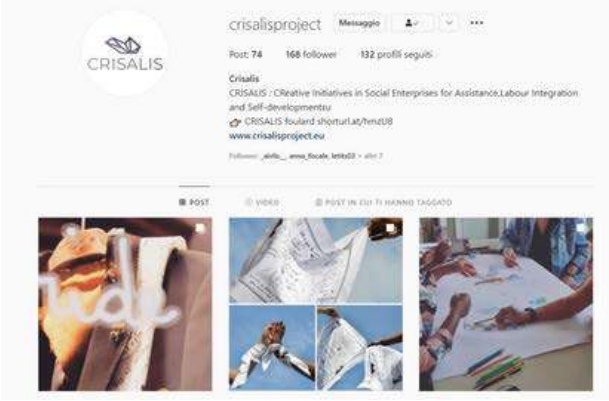

*All Reports available on the website

ΑΝΤΊΚΤΥΠΟΣ

Η αξιολόγηση του προγράμματος πραγματοποιήθηκε τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ

Questionnaire index

1. Personal data and household composition

2. Quality of life
2.1. Work
2.2. Work-life balance
2.3. Happiness – Civicness
2.4. Pro-social activity
2.5. Religion
2.6. Socio-economic status
2.7. Health

3. Personality Traits
3.1. Resilience
3.2. Locus of Control

4. Willingness To Pay

5. Work welfare

6. Labour Inclusion

7. Evaluation Interview

Το Economics Living Lab (ELL), μία αυτόνομη επιχειρηματική πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου της Βερόνα, ανέπτυξε ένα μοναδικό ερωτηματολόγιο βασισμένο σε ευρωπαϊκούς δείκτες: Quality of Life Survey και Eurofound Survey on Working Conditions, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές EVPA και GECES και εστιάζοντας σε έξι βασικούς τομείς. Το ερωτηματολόγιο διεξήχθη σε 2 στάδια (χρόνος 0, + 6) για κάθε μία από τις 12 επωφελούμενες στη Βερόνα, με στόχο να μετρήσει τις αλλαγές στην ποιότητα ζωής τους, την προσωπικότητά τους, τη συνδεσιμότητα με τις υπηρεσίες, καθώς και την αξία που έδιναν στην πορεία τους προς την ένταξη στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, μια ανάλυση του κοινωνικού δικτύου που βασίστηκε σε ατομικές συνεντεύξεις βοήθησε στη χαρτογράφηση του κοινωνικού δικτύου των επωφελουμένων και στην επέκτασή του.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ QUID: ΕΠΙΠΕΔΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στα επίπεδα ικανοποίησης διερευνήθηκαν επίσης σε σχέση με το Quid και συγκεκριμένες πτυχές της εργασίας. Τα επίπεδα ικανοποίησης εκφράζουν υψηλές τιμές, από 8,0 μονάδες.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

Η μέτρηση των επιπέδων ικανοποίησης και ευεξίας πραγματοποιήθηκε μέσω μιας σειράς ερωτήσεων στα ερωτηματολόγια της Ευρωπαϊκής Έρευνας Ποιότητας Ζωής. Διερευνώνται πτυχές της καθημερινής ζωής και για κάθε μία ζητήθηκε να βαθμολογηθεί από το ένα έως το δέκα.
Τα στοιχεία του CRISALIS δείχνουν υψηλή ικανοποίηση για την εργασία και την υγεία, καθώς και για την κοινωνική ζωή και το περιβάλλον. Συνολικά, οι επωφελούμενες δήλωσαν ότι είναι ευτυχισμένες και ικανοποιημένες από την οικογενειακή τους ζωή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Πριν από την ένταξή τους στο πρόγραμμα, 7 από τους 8 επωφελούμενες ζούσαν σε δύσκολη οικονομική κατάσταση. Έξι μήνες μετά την ένταξή τους στο Quid, το 63% πιστεύει ότι είναι σχεδόν οικονομικά ανεξάρτητο και το 25% είναι πλήρως ανεξάρτητο.

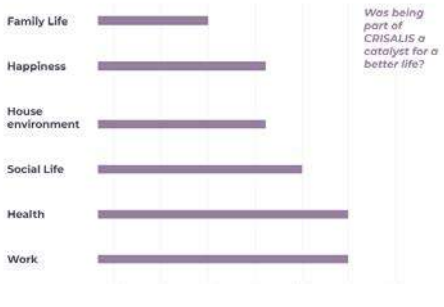

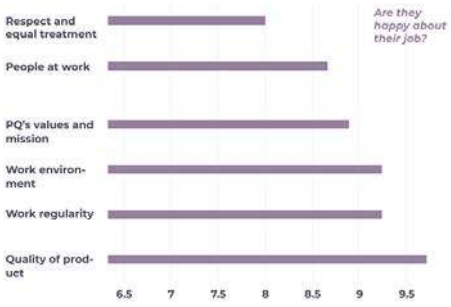

Η τελική αξιολόγηση υπογραμμίζει τη συνολικά καλή επίδοση του προγράμματος ένταξης στην αγορά εργασίας. Τα συνολικά χαμηλότερα επίπεδα ικανοποίησης που καταγράφηκαν στο δεύτερο κύμα συνεντεύξεων δεν υποδηλώνουν κατ' ανάγκη επιδείνωση των συνθηκών εργασίας, αλλά αντίθετα θα μπορούσαν να υποδηλώνουν αυξημένη αυτογνωσία και αυτοβελτίωση των επωφελούμενων. Επιπλέον, η πανδημία του επέφερε ο Covid-19 είχε, σαφώς, ισχυρό αντίκτυπο στα επίπεδα ικανοποίησης από το εργασιακό περιβάλλον και το σπίτι, ιδίως για τις 4 επωφελούμενες που εισήλθαν στο πρόγραμμα με το δεύτερο πιλοτικό πρόγραμμα.

Η οικονομική κατάσταση των επωφελούμενων που συνδέεται άμεσα με την απασχόληση στο Quid, είναι ιδιαίτερα θετική. Οι επωφελούμενες που δεν θα δέχονταν μια νέα θέση εργασίας αυξήθηκαν εμφανώς - η "άρνηση" μιας καλύτερα αμειβόμενης ή μεγαλύτερης διάρκειας σύμβασης ορίζει τη σχέση ευκαιρίας-κόστους στα μάτια των επωφελούμενων. Από τη σκοπιά του SROI, ο επιπλέον μισθός που οι επωφελούμενες είναι πρόθυμες να εγκαταλείψουν είναι ένα μέτρο της ποιότητας και του οφέλους της παραμονής σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης χωρίς αποκλεισμούς. Το συνολικό όφελος εκτιμάται σε περίπου 168 χιλ. ευρώ ετησίως και παράγεται από μια σειρά μεταβλητών της παραμονής στο Progetto Quid που επηρεάζουν θετικά την κατάσταση των ωφελοεπωφελούμενωνυμένων.

ΔΥΝΆΜΕΙΣ	ΕΥΚΑΙΡΊΕΣ ΒΕΛΤΊΩΣΗΣ
- Στέγαση: αυξημένη στεγαστική ανεξαρτησία **- Οικονομική κατάσταση: βελτιώθηκε μετά την ένταξη στο PQ με αύξηση του μέσου μισθού μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου έτους της δεύτερο έτος απασχόλησης** **- Προσωπική ευτυχία: σταθερή με αυξητική τάση** **- Κατάσταση υγείας: σταθερή με τάση βελτίωσης** **- Αναγνώριση αξίας: βελτιωμένη με 8 εργαζόμενες γυναίκες οι οποίες δεν θα δέχονταν σε καμία περίπτωση νέα θέση εργασίας** **- Τοποθέτηση σε θέση εργασίας: υψηλή ευαισθητοποίηση της σημασίας της ευκαιρίας απασχόλησης που προσφέρει το πρόγραμμα** **- Βοήθεια και υποστήριξη από τον προϊστάμενο/συντονιστή** **- Ανθεκτικότητα και εσωτερικό κέντρο ελέγχου: βελτιώθηκε**	**- Ανθρώπινο κεφάλαιο: χαμηλά επίπεδα εκπαίδευσης** **- Υπηρεσία εταιρικής πρόνοιας - "Liberamente": χρησιμοποιείται μόνο για γραφειοκρατικές υπηρεσίες** **- Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής: ελαφρώς μειωμένη** **- Επίπεδα ικανοποίησης σε σχέση με τις πτυχές της ζωής και την εμπιστοσύνη στους ανθρώπους: γενική μείωση** **- Επίπεδο ικανοποίησης σε σχέση με το σεβασμό και τη μεταχείριση που λαμβάνουν: μειώθηκε** **- Εξωτερικό κέντρο ελέγχου: μειώθηκε**

OVERALL BENEFIT ESTIMATED

168k €

*All Reports available on the website

ΑΝΤΊΚΤΥΠΟΣ

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ PHOTOVOICE

Με την υποστήριξη μιας ερευνήτριας που εδρεύει στο Πανεπιστήμιο Loyola της Σεβίλλης, διοργανώθηκαν τρία εργαστήρια photovoice, προκειμένου να υποστηριχθούν οι επωφελούμενες και να επεξεργαστούν μια συλλογική κατανόηση των προβλημάτων και των ανησυχιών που τους επηρεάζουν περισσότερο. Αυτή η μεθοδολογία συμμετοχικής έρευνας δράσης επιτρέπει στις συμμετέχουσες να δημιουργήσουν και να μοιραστούν εικόνες για να αναδείξουν τις εμπειρίες, τα ενδιαφέροντα και τις συνθήκες που έχουν μεγαλύτερη σημασία στην καθημερινή τους ζωή.

Μέσα από εικόνες και σχέδια, οι επωφελούμενες κατέγραψαν τη ζωή τους ως εργαζόμενες γυναίκες καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19, παρουσιάζοντας ανάμεικτα συναισθήματα φόβου - λόγω των συνθηκών -, ασφάλειας και σιγουριάς, χάρη στη σταθερότητα των συμβάσεων εργασίας τους. Τα κύρια θέματα που προέκυψαν από τις δραστηριότητες ήταν η σημασία της εργασίας και της σταθερότητάς της, οι αναμνήσεις από το ταξίδι τους, το φαγητό ως σύμβολο ελευθερίας και αυτάρκειας και, η αστική-αγροτική ζωή στις χώρες τους, υπογραμμίζοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ζωής στην πόλη. Παρά τα σοβαρά προβλήματα εμπιστοσύνης, οι επωφελούμενες ήταν σε θέση να επιδείξουν ένα βαθύ επίπεδο αντανακλαστικότητας και ικανότητας να συνδέσουν τις δραστηριότητες με τις δικές τους εμπειρίες και προσωπικές φιλοδοξίες. Στις εγκαταστάσεις της Quid πραγματοποιήθηκε μια προσωρινή έκθεση, την οποία οι επωφελούμενες παρουσίασαν στο προσωπικό, τους συναδέλφους και τους εκπαιδευτές. Τα περιεχόμενα μοιράστηκαν σε μια διαδικτυακή δράση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τον Αύγουστο του 2020.

Ο αντίκτυπος του δεύτερου πιλοτικού προγράμματος εργασιακής ένταξης στο Quid μετρήθηκε μέσω ενός ενσυναισθητικού, προσανατολισμένου στα ανθρώπινα δικαιώματα, ειδικού σε θέματα φύλου προγράμματος παρακολούθησης και αξιολόγησης υπό την καθοδήγηση ανεξάρτητου ερευνητή. Αναπτύχθηκε ένα σύνολο δεικτών, πολλοί από τους οποίους ήταν οικείοι τόσο στους εκπαιδευτές όσο και στους εκπαιδευόμενους - προσωπικό της οργάνωσης και επωφελούμενες: αυτοί διερευνήθηκαν σε μια σειρά ατομικών συνεντεύξεων, σε 3 κύματα (T0, T + 4 μήνες, T + 8 μήνες).

Ένα επιπλέον κομμάτι της έρευνας διεξήχθη στα πλαίσιο του έργου ενός μεταπτυχιακού φοιτητή στο Ca' Foscari/ Paul Valery Πανεπιστήμιο του Montpellier, που ερεύνησε την κατανόηση της "ένταξης" από την οπτική των κοινωνικών λειτουργών, των οργανισμών παραπομπής και των ίδιων των επωφελούμενων (Ceres, C., 'Understanding Integration', Master MIM, 2020).*

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

Ο αντίκτυπος του δεύτερου πιλοτικού προγράμματος ένταξης στην αγορά εργασίας στο Quid μετρήθηκε μέσω ενός προγράμματος παρακολούθησης και αξιολόγησης με ενσυναίσθηση, προσανατολισμένο στα ανθρώπινα δικαιώματα και με γνώμονα το φύλο, υπό την καθοδήγηση ανεξάρτητου ερευνητή. Πραγματοποιήθηκαν 27 συνεντεύξεις βάσει κοινών δεικτών (που ίσχυαν τόσο για τους εκπαιδευτές προσωπικού/παρόχους υπηρεσιών όσο και για τους εκπαιδευόμενους)- 4 άτομα του προσωπικού και 4 επωφελούμενες ηλικίας 20-50 ετών επιζήσασες εμπορίας ανθρώπων που κυμαίνονταν από μερικούς μήνες έως 20 χρόνια, έλαβαν μέρος σε 3 ατομικές συνεντεύξεις. Οι συνεντεύξεις διερεύνησαν τις σχέσεις στο χώρο εργασίας, τόσο από την πλευρά των ωφελούμενων, όσο και από την πλευρά των εκπαιδευτών και ανέδειξαν τα ακόλουθα ευρήματα:

Επωφελούμενες:

- Βασικές ανάγκες: αντίληψη των επιτυχιών (επίτευξη σταθερότητας και ασφάλειας με την εκμάθηση μιας νέας εργασίας σε ασφαλές περιβάλλον, πρόσβαση σε υπηρεσίες) και εστίαση στους επόμενους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους (ολοκλήρωση της εκπαίδευσής τους, μακροπρόθεσμη στέγαση, επανασύνδεση με τα παιδιά τους).
- Ευθύνη και ντροπή: μείωση της αίσθησης αυτοενοχοποίησης και ντροπής.
- Εμπιστοσύνη: η συνεχιζόμενη έλλειψη εμπιστοσύνης μετριάστηκε εν μέρει από τη θετική εργασιακή εμπειρία.
- Ενδιάμεση κατάσταση και μέλλον: συνεχιζόμενη απογοήτευση ή ανησυχία σχετικά με τη γραφειοκρατία, την οικονομική ανεξαρτησία και τους αγώνες για την ψυχική υγεία, αλλά συνολικά έγιναν πιο εφικτοί από την εμπειρία κατάρτισης και το τακτικό εισόδημα.
- Παρελθόν: πριν από την κατάρτιση, η έλλειψη δραστηριοτήτων είναι ένας παράγοντας που τους κάνει να μην μπορούν να σταματήσουν να σκέφτονται το παρελθόν.
- Δημιουργικότητα: ενθουσιασμός και εκτίμηση για δημιουργικές δραστηριότητες εντός του χώρου εργασίας, ως εργαλείο για την ανάκτηση της αυτοπεποίθησης.

Προσωπικό

- Acknowledgment of the (sometimes non linear) development of survivors self-confidence, and self-Αναγνώριση της (ενίοτε μη γραμμικής) ανάπτυξης της αυτοπεποίθησης των επιζησασών, της αυτοεκτίμησης και των κινήτρων τους
- Αυξημένη ετοιμότητα να αξιολογήσουν τα κενά στις δικές τους δεξιότητες και να ζητήσουν από τη διοίκηση περισσότερες πολιτικές και οδηγίες, σχετικά με την πολιτισμικά ευαίσθητη και ενδυναμωτική γλώσσα, όπως και τις προσεγγίσεις που βασίζονται στο τραύμα.
- Κουλτούρα work-in-progress και απαντήσεις που λαμβάνουν υπόψη τις τραυματικές εμπειρίες από τους εκπαιδευτές
- Δημιουργικότητα: έλλειψη κατανόησης για δημιουργικά και καινοτόμα εργαστήρια παρά τη συνεργατική συμμετοχή.

Trainer: "If empowered with leadership skills, these amazing women become forces of healing in communities. Because of their healing, they can advocate for positive change in their communities."

Trainee: "I feel insecure in a work environment because of a lack of previous experience, educat qualifications, and comfort with direct communications and feedback. But thanks to my trainer and the ch to learn a new job, I feel capable and confident ...maybe if I learn more, this can turn into my expertise..."

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΑΠΌ ΤΗΝ CRISALIS ΣΤΗΝ ΕΥΡΏΠΗ

Βιώσιμη εργασιακή ένταξη μέσω της δημιουργικότητας

Η ανταλλαγή γνώσεων αποσκοπούσε στην ανάπτυξη πρωτοτύπων μιας βιώσιμης πορείας ένταξης στην αγορά εργασίας για γυναίκες υπηκόους τρίτων χωρών, επιζησασών εμπορίας ανθρώπων.

Σε κάθε βήμα αυτού του ταξιδιού η αλληλεπίδραση τριών διαστάσεων της βιωσιμότητας είναι καθοριστική:

- **Οικονομική βιωσιμότητα** - για τις επωφελούμενες, ως μέρος της διαδρομής οικονομικής ενδυνάμωσης, καθώς και για τους οργανισμούς υποδοχής, ως μέρος της στρατηγικής τους για τον αντίκτυπο και την ανθεκτικότητα.

- **Λειτουργική βιωσιμότητα** - για τους οργανισμούς υποδοχής, στο πλαίσιο της ροής των εργασιών και της εμπορικής στρατηγικής τους.

- **Ψυχολογική βιωσιμότητα** - τόσο για τις επωφελούμενες όσο και για τους εκπαιδευτές τους, οι οποίοι είναι βασικοί παράγοντες για την επιτυχή υλοποίηση του έργου.

Η εν λόγω πορεία ένταξης περιλαμβάνει τα τρία βασικά στάδια της πορείας ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών επιζόντων εμπορίας ανθρώπων. Οι παρεμβάσεις και οι βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόστηκαν πιλοτικά στο CRISALIS μπορούν να υποστηρίξουν βιώσιμα τους επωφελούμενες και τις οργανώσεις σε κάθε στάδιο:

- **Αρωγή**: συμπεριλαμβανομένων τόσο του πρώιμου σταδίου (που συχνά υλοποιείται από θεσμοθετημένους οργανισμούς) όσο και του δεύτερου σταδίου (εθελοντές ή μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η δημιουργική έκφραση μπορεί να χρησιμεύσει ως πυξίδα για τη συνοδεία, την ενδυνάμωση και τη στήριξη των δικαιούχων που κινούνται προς την εργασιακή ένταξη.

- **Εργασιακή ένταξη**: από ΜΚΟ και κοινωνικές επιχειρήσεις μικρής κλίμακας. Η σπονδυλωτή πρακτική άσκηση του Makers Unite μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά στην ενσωμάτωση της δημιουργικής έκφρασης και του συν-σχεδιασμού ως εργαλεία προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης με στόχο την απασχόληση.

- **Απασχόληση**: δυνατή σε μεγαλύτερης κλίμακας κοινωνικές επιχειρήσεις και σε κερδοσκοπικές εταιρείες (εφόσον έχουν ευαισθητοποιηθεί και εκπαιδευτεί κατάλληλα). Το μοντέλο μακροχρόνιας πρακτικής άσκησης του Quid μπορεί να αναπαραχθεί σε μεγαλύτερους οργανισμούς: αυτοί έχουν τη δύναμη, τα μέσα και την εμβέλεια να ενσωματώσουν τη δημιουργική έκφραση ως αυτοανάπτυξη σε όλες τις ομάδες και να εργαστούν αποτελεσματικά σε εκστρατείες συν-σχεδιασμού πωλήσεων μεγάλης κλίμακας.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Πρωταρχικός στόχος του CRISALIS είναι η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της οικονομικής ενδυνάμωσης των θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης μέσω συγκεκριμένων ευκαιριών απασχόλησης. Το πρόγραμμα αποδείχθηκε ένα εξαιρετικό πιλοτικό πρόγραμμα για τους εταίρους της κοινοπραξίας για την ανταλλαγή σχετικών διδαγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών και βέλτιστων πρακτικών γύρω από το θέμα της κοινωνικής και εργασιακής ένταξης με έναν ευάλωτο πληθυσμό υπηκόων τρίτων χωρών επιζησασών εμπορίας ανθρώπων.

Το πρόγραμμα κατάρτισης και απασχόλησης συμπληρώθηκε με εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης και ευκαιρίες δημιουργικής συν-δημιουργίας για τη δημιουργία μιας νέας θετικής προσωπικής αφήγησης ως εργαλείο για την αποκατάσταση του τραύματος και την πολιτιστική ένταξη των γυναικών που τις περισσότερες φορές στερούνται ευκαιριών για να βγάλουν το στίγμα μετά την εμπορία από την προσωπική και επαγγελματική τους πορεία.

Το CRISALIS δοκίμασε πιλοτικά ένα ενεργό, βιώσιμο μοντέλο κοινωνικής ένταξης. Με τον τρόπο αυτό παρείχε το πλαίσιο για την ανταλλαγή σχετικών αποτελεσμάτων, κατευθυντήριων γραμμών και βέλτιστων πρακτικών για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων από τη σκοπιά των κοινωνικών επιχειρήσεων.

Με την εμπειρία του CRISALIS, πιστεύουμε ότι οι δημιουργικές κοινωνικές επιχειρήσεις διαδραματίζουν ρόλο στην παροχή μιας πλατφόρμας για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα που σχετίζονται με την εμπορία ανθρώπων και την κοινωνική ένταξη των θυμάτων της.

If you want to replicate this activity in your organization check out the dedicated Reports & How To Guides.

ΓΝΩΡΊΣΤΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΊΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΤΑΊΡΟΥΣ

Αυτή είναι η καταπληκτική πολυπολιτισμική ομάδα μας, η οποία εργάστηκε μαζί για 22 μήνες

Replicate and Share!
From this link your organisation will be able to access the full Labour Inclusion Support Materials in case you wanted to replicate the CRISALIS traineeships, evaluation methods and knowledge sharing..

Riproduci e Condividi!
Da questo link la tua organizzazione potrà avere accesso ai materiali di supporto dei percorsi di inclusione lavorativa, con suggerimenti e contatti nel caso vogliate replicare i nostri workshop.

Repliceren en delen!
Via deze link heeft uw o UK rganisatie toegang tot de volledige Syllabus, do's en don'ts en nuttige contacten, voor het geval u de creatieve workshops van CRISALIS wilt repliceren.

Αντιγράψτε και Κοινοποιήστε!
Ο οργανισμός σας μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτό το link στο αναλυτικό Υλικό Υποστήριξης Προγραμμάτων Συμπεριληπτικής Εργασίας σε περίπτωση που επιθυμείτε να διοργανώσετε κι εσείς τα ίδια εργαστήρια.